

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ
A COMUNEI HĂLMAGIU
2021 – 2027**

JUDEȚUL ARAD

CUPRINS

Cuvânt introductiv	7
Capitolul I: Cadrul strategic european și național	9
1. Direcții strategice la nivel european	9
1.1 Politica de coeziune 2021-2027	9
1.2 Strategia Uniunii Europene pentru Regiunea Dunării – SUERD	14
2. Direcții strategice la nivel național	16
2.1 Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030	16
3. Direcții strategice la nivel regional și județean	27
3.1. Strategia de dezvoltare a Regiunii Vest	27
3.2. Strategia de dezvoltare durabilă a județului Arad	45
4. Programe și surse de finanțare 2021-2027	55
Capitolul II: Analiza socio-economică a Comunei Hălmagiu	70
1. Prezentare generală	70
1.1. Localizare geografică	70
1.2. Scurt istoric	71
1.3. Suprafața comunei	72
1.4. Cadrul natural	72
2. Mediul înconjurător	76
2.1. Factorii de mediu	76
2.2. Factorii de risc	79
3. Demografie	83
3.1. Populația comunei Hălmagiu	83
3.2. Evoluția populației. Procesul de migrare	90
3.3. Forța de muncă și șomajul	91
4. Infrastructura serviciilor de educație și sociale	92
4.1. Educație	92
4.2. Sănătate și servicii sociale	94

5. Infrastructura	95
5.1. Infrastructura de transport	95
5.2. Dotări tehnico-edilitare	96
6. Activitatea economică	98
6.1. Agricultură	99
6.2. Alte activități economice desfășurate pe raza comunei	102
6.3. Operatorii economici	102
7. Cultură, sport și agrement	103
7.1. Infrastructura culturală	103
7.2. Agenda culturală	111
7.3. Sport și agrement	112
8. Turismul	113
9. Administrația publică locală	115
9.1. Structura administrației publice locale	115
9.2. Cooperare internațională	117
9.3. Cooperare intercomunitară	117
Capitolul III: Analiza SWOT	119
Capitolul IV: Strategia de dezvoltare locală	133
1. Misiunea administrației publice locale	133
2. Viziunea de dezvoltare a comunei Hălmagiu	133
3. Principii și valori	133
4. Obiectivul general	136
5. Obiectivele specifice, prioritățile și măsurile asociate	136
6. Planul local de acțiune	144
7. Portofoliul de proiecte prioritare	161
Capitolul V: Implementarea, monitorizarea și evaluarea strategiei de dezvoltare locală	239

LISTA ACRONIMELOR UTILIZATE ÎN CADRUL STRATEGIEI DE DEZVOLTARE LOCALĂ

Acronim	Denumire completă
AAPL	Autoritate administrație publică locală
UAT	Unitate administrativ-teritorială
CJ	Consiliul județean
CL	Consiliul local
AM	Autoritatea de management
MFE	Ministerul Fondurilor Europene
UE	Uniunea Europeană
L	Lege
HG	Hotărâre de Guvern
OUG	Ordonanță de urgență a Guvernului
OG	Ordonanța Guvernului
IMM	Întreprinderi mici și mijlocii
ONG	Organizații neguvernamentale
ADI	Asociație de dezvoltare intercomunitară
GAL	Grup de acțiune local
ACOR	Asociația Comunelor din România
PODD	Programul Operațional Dezvoltare Durabilă
POT	Programul Operațional Transport
POCIDIF	Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare
POS	Programul Operațional Sănătate
POEO	Programul Operațional Educație și Ocupare
POIDS	Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială
POR	Programul Operațional Regional
POAT	Programul Operațional Asistență Tehnică
POTJ	Programul Operațional Tranziție Justă
PAC	Politica Agricolă Comună
PNDL	Programul Național de Dezvoltare Locală
FEDR	Fondul European de Dezvoltare Regională
FC	Fondul de Coeziune
FSE	Fondul Social European
FEADR	Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală
FEGA	Fondul European de Garantare Agricolă
FEPAM	Fondul european pentru Pescuit și Afaceri Maritime
BVC	Buget de venituri și cheltuieli
BS	Bugetul de stat
BL	Bugetul local

CUVÂNT INTRODUCATIV

Strategia de dezvoltare locală este un document programatic care contribuie semnificativ la creșterea absorbției fondurilor europene nerambursabile.

În luna decembrie 2020, Parlamentul European a aprobat Cadrul Financiar Multianual (CFM) pentru perioada 2021-2027, care se ridică la suma de 1.074,3 miliarde de euro, astfel încât sprijinul UE să poată ajunge la cetățeni de la începutul anului 2021. Din cele 1.074,3 miliarde de euro cuprinse în Cadrul Financiar Multianual 2021-2027, România va beneficia de o alocare de 47,56 miliarde de euro, 28,22 miliarde fiind alocate din fondurile de coeziune și 19,34 miliarde din politica agricolă comună. La acestea, se mai adaugă cele 30,44 miliarde de euro din Mecanismul de redresare și reziliență de 672,5 miliarde de euro și cele 1,94 miliarde de euro din Fondul pentru o tranziție justă.

Noua politică de coeziune a Cadrului Financiar Multianual 2021-2027 este unul din pilonii de bază ai Uniunii Europene, fiind principala sursă de finanțare a dezvoltării regionale. Obiectivul principal al politicii de coeziune îl reprezintă convergența regională și recuperarea decalajelor economice și sociale dintre regiuni.

Noua politică de coeziune propune o conlucrare mai bună între autoritățile locale, regionale și centrale, aceasta fiind considerată unul dintre punctele-cheie ale succesului și creșterii impactului teritorial al investițiilor realizate prin programele operaționale regionale finanțate din fondurile comunitare.

Politica de coeziune 2021-2027 pornește de la premisa că Uniunea Europeană trebuie să joace un rol important la nivel global și că ar fi necesar să se implice în asigurarea unei stabilități într-o societate în continuă mișcare și transformare. Premisele avute în vedere fac referire atât la aspectele tradiționale, cât și la elementele de noutate care, împreună, pot conduce la o mai bună înțelegere a modului în care se alocă și se utilizează fondurile comunitare. Aceste premise sunt următoarele:

1. identificarea unor priorități strategice de investiții, susținute de procese inovative, tehnologii digitale și modernizarea industriei, de o tranziție rapidă spre o economie cu emisii reduse de carbon și de lupta împotriva schimbărilor climatice etc.;

2. o mai bună adaptare la nevoile regionale: regiunile din sudul și estul Europei vor fi beneficiarii cei mai importanți ai politicii de coeziune;

3. stabilirea unor norme mai clare, mai puține, mai concise și a unui cadru mai flexibil de accesare a fondurilor comunitare. Se va continua procesul de reducere a complexității normelor și a birocrăției inițiat în actuala perioadă de programare, de asemenea, crearea unui cadru unic de reglementare pentru toate fondurile comunitare.

În acest context, elaborarea și implementarea unei strategii care să stabilească direcțiile de dezvoltare ale comunității locale pe termen mediu sau lung devin imperios necesare. În condițiile existenței unei strategii de dezvoltare locală, liderii comunității și comunitatea în ansamblul ei se vor concentra asupra obiectivelor stabilite și a acțiunilor ce trebuie întreprinse pentru atingerea acestor obiective, prin coordonarea și orientarea eficientă a resurselor de care dispun.

Prin implementarea programelor elaborate, strategia de dezvoltare urmărește schimbarea în plan social, o mai bună valorificare a potențialului comunității, precum și orientarea activităților de dezvoltare în concordanță cu procesele înregistrate pe plan local.

Pentru implementarea cu succes a proiectelor de dezvoltare comunitară este absolut necesar parteneriatul între actorii de pe plan local: administrația publică locală, comunitatea locală, firme private, reprezentanții societății civile.

Având în vedere toate aceste considerente, prezenta strategie de dezvoltare își propune să răspundă nevoii comunei Hălmagiu de a avea la dispoziție un instrument de lucru la nivel local, prin care se stabilesc viziunea de dezvoltare, obiectivul general și obiectivele specifice de atins la finalul perioadei de programare, propunând domenii de intervenție, direcții de acțiune prioritare și măsuri necesare pentru îndeplinirea obiectivelor. Documentul încearcă să prezinte o imagine cât mai obiectivă a situației actuale, identificând acele arii sau domenii care pot oferi comunității un avantaj competitiv real în următorii 7 ani.

CAPITOLUL I

CADRUL STRATEGIC EUROPEAN ȘI NAȚIONAL

Conceptul de **dezvoltare durabilă** desemnează totalitatea formelor și metodelor de dezvoltare socio-economică care se axează în primul rând pe asigurarea unui echilibru între aspectele sociale, economice și ecologice și elementele capitalului natural.

România are nevoie de o schimbare a paradigmei prezente de dezvoltare pentru a face față provocărilor secolului XXI. Trăim o perioadă marcată de procesul de globalizare, de accentuare a inegalităților și de agravare a problemelor de mediu. Dezvoltarea durabilă este soluția.

Dezvoltarea durabilă reprezintă, în contextul românesc, dorința realizării unui echilibru, o sinteză între aspirațiile cetățeanului născut liber, societatea de care depinde și prin care se definește și contextul care permite realizarea de sine. Acest echilibru pornește de la om, actor central care caută un echilibru individual și condiții favorabile pentru a se realiza. Condițiile favorabile sunt influențate de societatea care trebuie să îl susțină și să îl motiveze și de mediul prin care se regăsește și își poate găsi echilibrul. Rolul statului în contextul dezvoltării durabile este să ajute la realizarea acestui echilibru, nu doar pentru cetățenii de acum, dar și pentru generațiile viitoare.

1. Direcții strategice la nivel european

1.1. Politica de coeziune 2021-2027

În cadrul următorului buget pe termen lung al UE pentru 2021-2027, Comisia Europeană propune modernizarea politicii de coeziune, principala politică de investiții a UE și una dintre cele mai tangibile expresii ale solidarității.

Cele 5 priorități investiționale mijlocite optim de UE sunt următoarele:

- ✚ **Europă mai inteligentă**, prin inovare, digitalizare, transformare economică și sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii;
- ✚ **Europă mai verde**, fără emisii de carbon, punerea în aplicare a Acordului de la Paris și investiții în tranziția energetică, energia din surse regenerabile și combaterea schimbărilor climatice;
- ✚ **Europă conectată**, cu rețele strategice de transport și digitale;
- ✚ **Europă mai socială**, pentru realizarea pilonului european al drepturilor sociale și sprijinirea calității locurilor de muncă, a învățământului, a competențelor, a incluziunii sociale și a accesului egal la sistemul de sănătate;

- ✚ **Europă mai apropiată de cetățenii săi**, prin sprijinirea strategiilor de dezvoltare conduse la nivel local și a dezvoltării urbane durabile în UE.

Figura nr. 1 – Priorități de investiții 2021-2027

Politica de coeziune continuă investițiile în toate regiunile, pe baza a 3 categorii (mai puțin dezvoltate, în tranziție, mai dezvoltate). Metoda de alocare a fondurilor se bazează încă, în mare măsură, pe PIB-ul pe cap de locuitor. Se introduc noi criterii (șomajul în rândul tinerilor, nivel scăzut de educație, schimbări climatice și primirea și integrarea migranților), pentru a reflecta mai bine realitatea de pe teren. Regiunile ultraperiferice vor beneficia în continuare de sprijin special de la UE. Politica de coeziune continuă să sprijine strategiile de dezvoltare conduse la nivel local și să autonomizeze gestionarea fondurilor de către autoritățile locale. Crește și dimensiunea urbană a politicii de coeziune, prin alocarea a 6 % din FEDR dezvoltării urbane durabile și printr-un nou program de colaborare în rețea și de consolidare a capacităților dedicat autorităților urbane, sub denumirea Inițiativa urbană europeană.

Prioritățile naționale de investiții pentru finanțarea din Fondurile Europene post-2020:

OP 1 - O EUROPĂ MAI INTELIGENTĂ

- **Cercetare și inovare**

Obiectiv specific:

- Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate

- **Digitalizare**

Obiectiv specific:

- Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor

- **Competitivitate**

Obiectiv specific:

- Impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor

- **Specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat**

Obiectiv specific:

- Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat

OP 2 - O EUROPĂ MAI VERDE

- **Energie**

Obiective specifice:

- Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră
- Promovarea energiei din surse regenerabile
- Dezvoltarea de sisteme inteligente de energie, rețele și stocare în afara TEN-E

- **Schimbări climatice, riscuri, apă**

Obiective specifice:

- Promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii riscurilor și a rezilienței în urma dezastrelor
- Promovarea gestionării sustenabile a apei

- **Economia circulară**

Obiectiv specific:

- Promovarea tranziției către o economie circulară

- **Biodiversitate**

Obiectiv specific:

- Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării

- **Aer**

Obiectiv specific:

- Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării

- **Situri contaminate**

Obiectiv specific:

- Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării

- **Mobilitate urbană**

Obiectiv specific:

- Mobilitate națională, regională și locală sustenabilă, rezilientă în fața schimbărilor climatice, inteligentă și intermodală, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere

OP 3 - O EUROPĂ MAI CONECTATĂ

- **Conectivitate**

Obiective specifice:

- Dezvoltarea unei rețele TEN-T durabilă, rezilientă în fața schimbărilor climatice, inteligentă, sigură și intermodală
- Dezvoltarea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente în fața schimbărilor climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere

- **Broadband**

Obiectiv specific:

- Îmbunătățirea conectivității digitale

OP 4 - O EUROPĂ MAI SOCIALĂ

- **Ocupare**

Obiective specifice:

- Îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, șomeri de lungă durată și grupurile dezavantajate pe

piața muncii, persoane inactive, prin promovarea angajării pe cont propriu și a economiei sociale

- **Modernizarea instituțiilor și a serviciilor pieței muncii** pentru a evalua și anticipa necesarul de competențe și a asigura asistența personalizată și în timp real, urmărind asigurarea medierii/plăsării (matching), tranziției și a mobilității forței de muncă
- Promovarea **participării echilibrate după gen pe piața muncii** și a asigurării echilibrului dintre viața profesională și cea privată
- Promovarea **adaptării la schimbare a lucrătorilor, întreprinderilor și antreprenorilor**, a înHălmagiurii active și în condiții bune de sănătate, precum și a unui mediu de lucru sănătos și adaptat care să reducă riscurile la adresa sănătății

▪ **Educație**

Obiective specifice:

- Îmbunătățirea **calității, eficacității și a relevanței sistemului de educație și formare pentru piața muncii**, pentru a sprijini dobândirea de competențe cheie, inclusiv a competențelor digitale
- Promovarea **accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii**, completarea studiilor și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățământul terțiar
- Promovarea **învățării pe tot parcursul vieții**, în special a unor oportunități flexibile de perfecționare și reconversie profesională pentru toți, luând în considerare competențele digitale

▪ **Incluziune socială**

Obiective specifice:

- Promovarea **integrării socio-economice a resortisanților țărilor terțe** și a comunităților marginalizate, cum ar fi romii
- Îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, durabile și accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecția socială; îmbunătățirea **accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de asistență medicală și a serviciilor de îngrijire de lungă durată**

- Promovarea integrării sociale a persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială, inclusiv a persoanelor cele mai defavorizate și a copiilor
- Reducerea deprivării materiale prin furnizarea de alimente și/sau asistență materială de bază persoanelor celor mai defavorizate, inclusiv prin măsuri de acompaniere

- **Sănătate**

Obiective specifice:

- Îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, durabile și accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecția socială; îmbunătățirea **accesibilității**, a **eficacității** și a rezilienței **sistemelor de asistență medicală și a serviciilor de îngrijire de lungă durată**

OP 5 - O EUROPĂ MAI APROAPE DE CETĂȚENII SĂI

- **Turism, patrimoniu, cultură, securitate urbană**

Obiectiv specific:

- Promovarea dezvoltării integrate în domeniul social, economic și al mediului, a patrimoniului cultural și a securității în zonele urbane

- **Dezvoltare teritorială integrată**

Obiectiv specific:

- Promovarea dezvoltării integrate în domeniul social, economic și al mediului la nivel local, a patrimoniului cultural și a securității, inclusiv în zonele rurale și de coastă și inclusiv prin dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității

1.2. Strategia Uniunii Europene pentru Regiunea Dunării – SUERD

SUERD este a doua strategie macro-regională a UE, adaptată la specificul regiunii dunărene, constituită după modelul de cooperare dezvoltat prin Strategia UE pentru Marea Baltică (adoptată în anul 2009).

Consiliul European a aprobat Strategia UE pentru Regiunea Dunării la data de 24 iunie 2011.

La Strategia UE pentru Regiunea Dunării participă paisprezece state: Austria, România, Bulgaria, Cehia, Croația, Germania - ca stat federal și prin landurile Baden-Württemberg și Bavaria, Slovacia, Slovenia, Ungaria, Bosnia-Herțegovina, Muntenegru, Serbia, Republica Moldova și Ucraina.

Obiective și priorități

Strategia este structurată pe patru mari obiective (piloni), fiecărui obiectiv (pilon) corespunzându-i domenii specifice de acțiune, grupate în 11 Arie Prioritare (AP). Fiecare Arie Prioritară este coordonată de câte 2 state/landuri din regiune.

A. Interconectarea regiunii Dunării

1. *Îmbunătățirea mobilității și a multimodalității*
 - a. căi navigabile interioare (Austria și România)
 - b. legături rutiere, feroviare și aeriene (Slovenia și Serbia)
2. *Încurajarea energiilor durabile* (Ungaria și Cehia)
3. *Promovarea culturii și a turismului, a contactelor directe între oameni* (România și Bulgaria)

B. Protejarea mediului în regiunea Dunării

4. *Restaurarea și întreținerea calității apelor* (Ungaria și Slovacia)
5. *Gestionarea riscurilor de mediu* (Ungaria și România)
6. *Conservarea biodiversității, a peisajelor și a calității aerului și solurilor* (Bavaria și Croația)

C. Creșterea prosperității în regiunea Dunării

7. *Dezvoltarea societății bazate pe cunoaștere prin cercetare, educație și tehnologii ale informației* (Serbia și Slovacia)
8. *Sprijinirea competitivității întreprinderilor, inclusiv dezvoltarea clusterelor* (Croația și landul Baden-Württemberg)
9. *Investiția în oameni și capacități* (Austria și Republica Moldova)

D. Consolidarea regiunii Dunării

10. *Ameliorarea capacității instituționale și a cooperării* (Austria și Slovenia)
11. *Conlucrarea în vederea promovării securității și pentru soluționarea problemelor legate de criminalitatea organizată și de infracțiunile grave* (landul Bavaria și Bulgaria)

Governanță

Creată inițial sub **imperativul „celor trei nu”** - fără noi fonduri, fără noi instituții și fără noi reglementări - Strategia UE pentru Regiunea Dunării a fost pusă în fața provocării de a se adapta pentru a-și asigura modul de implementare a proiectelor prin valorificarea fondurilor europene existente.

Astfel, guvernanta SUERD la nivel național este reglementată prin Hotărârea Guvernului nr. 462/2018 privind funcționarea sistemului de coordonare la nivel național a implementării Strategiei Uniunii Europene pentru Regiunea Dunării.

Coordonarea națională a SUERD este asigurată de către Ministerul Afacerilor Externe.

Beneficiile majore pe care Strategia le aduce României sunt:

- dezvoltarea calității vieții, prin creșterea competitivității și a atractivității localităților dunărene;
- obținerea de avantaje economice prin încheierea de parteneriate de afaceri și prin cooperări între sectorul public și cel privat;
- atragerea de investiții în domenii strategice, precum infrastructurile de transport, mediu și energie;
- angrenarea factorilor de decizie din România într-un nou format de cooperare transnațională, care va genera transfer de expertiză și competențe la nivelul administrației locale;
- contribuția la creșterea capacității de absorbție a fondurilor structurale și de investiții ce revin României.

2. Direcții strategice la nivel național

2.1. Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030

România, în calitate de stat membru al Organizației Națiunilor Unite (ONU) și Uniunii Europene (UE), și-a exprimat adeziunea la cele 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă (ODD) ale **Agendei 2030**, adoptată prin Rezoluția Adunării Generale a ONU A/RES/70/1, în cadrul Summit-ului ONU pentru Dezvoltare Durabilă din septembrie 2015. Concluziile Consiliului UE, adoptate în data de 20 iunie 2017, „*Un viitor durabil al Europei: răspunsul UE la Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă*” reprezintă documentul politic asumat de statele membre ale UE privind implementarea Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă.

Prin Hotărârea Guvernului nr. 877/2018 a fost adoptată Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030.

Prin această strategie, România își stabilește cadrul național pentru susținerea Agendei 2030 și implementarea setului de 17 ODD. Strategia susține dezvoltarea României pe trei piloni principali, respectiv economic, social și de mediu. Strategia este orientată către cetățean și se concentrează pe inovație, optimism, reziliență și încrederea că statul servește nevoile fiecărui cetățean, într-un mod echitabil, eficient și într-un mediu curat, în mod echilibrat și integrat.

Figura nr. 2 – Obiectivele de dezvoltare durabilă 2030

Strategia reprezintă modalitatea de conectare practică, de articulare a României la parteneriatele naționale, regionale, europene și globale specifice. Totodată, ca efect al participării voluntare a României la raportările periodice cu privire la stadiul implementării Agendei 2030, Strategia contribuie la creșterea credibilității, eficacității și impactului politicilor implementate.

OBIECTIVUL 1: FĂRĂ SĂRĂCIE

Eradicarea sărăciei în toate formele sale și în orice context

Ținte stabilite pentru 2030

- Eradicarea sărăciei extreme pentru toți cetățenii
- Reducerea cu cel puțin jumătate a numărului de cetățeni care trăiesc în sărăcie relativă
- Consolidarea sistemului național unitar al serviciilor de intervenție de urgență, reabilitare ulterioară și compensare a pierderilor în caz de calamități naturale, accidente industriale sau evenimente climatice extreme

OBIECTIVUL 2: FOAMETE ZERO

Eradicarea foamei, asigurarea securității alimentare, îmbunătățirea nutriției și promovarea unei agriculturi sustenabile

Ținte stabilite pentru 2030

- Eradicarea malnutriției și menținerea ratei obezității sub 10%, similar cu nivelul înregistrat în anul 2014
- Finalizarea cadastrului agricol
- Dublarea ponderii agriculturii în PIB-ul României, față de anul 2018
- Menținerea și extinderea diversității genetice a semințelor, a plantelor cultivate și a animalelor de fermă și domestice și a speciilor sălbatice înrudite
- Creșterea gradului de valorificare a producției agricole autohtone
- Creșterea ponderii agriculturii ecologice în totalul producției agricole
- Menținerea și rentabilizarea unor ocupații și metode tradiționale de valorificare a plantelor medicinale și fructelor de pădure în zona montană
- Menținerea tradițiilor locale prin creșterea numărului de produse cu caracteristici specifice în ceea ce privește originea geografică

OBIECTIVUL 3: SĂNĂTATE ȘI BUNĂSTARE

Asigurarea unei vieți sănătoase și promovarea bunăstării tuturor, la orice vârstă

Ținte stabilite pentru 2030

- Asigurarea accesului universal la servicii de informare, educare și consiliere pentru promovarea prevenției și adoptarea unui stil de viață fără riscuri
- Digitalizarea completă a sistemului de sănătate și, implicit eliminarea documentelor și registrelor tipărite pe suport de hârtie, pentru a eficientiza și a facilita intervențiile medicale, pentru a asigura populației accesul rapid la servicii medicale de calitate, la tratamente și medicamente și pentru monitorizarea eficientă a nevoilor
- Reducerea prevalenței mortalității materne și infantile, a incidenței cancerului la sân sau de col uterin și a sarcinilor la adolescente, având ca obiectiv prioritar grupurile vulnerabile și defavorizate
- Reducerea mortalității materne și mortalității neonatale, astfel încât să se situeze sub media UE
- Creșterea acoperirii vaccinale până la nivelul minim recomandat de OMS pentru fiecare vaccin, prin dezvoltarea unei platforme comune de colaborare între autorități, medici, pacienți, organizații internaționale cu experiență în acest domeniu, reprezentanți ai companiilor în domeniu, precum și alți factori interesați
- Promovarea conștientizării bolilor psihice, reducerea stigmatului și crearea unui mediu în care cetățenii afectați se simt acceptați și unde pot cere ajutor

- Stoparea îmbolnăvirii de tuberculoză și combaterea hepatitei și a altor boli transmisibile
- Reducerea cu o treime a mortalității premature cauzate de bolile netransmisibile prin prevenire și tratament și prin promovarea sănătății și bunăstării mintale
- Reducerea mortalității cauzate de boli cronice
- Reducerea consumului de substanțe nocive

OBIECTIVUL 4: EDUCAȚIE DE CALITATE

Garantarea unei educații de calitate și promovarea oportunităților de învățare de-a lungul vieții pentru toți

Ținte stabilite pentru 2030

- Reducerea ratei de părăsire timpurie a sistemului educațional
- Învățământ axat pe competențe și centrat pe nevoile elevului, căruia să îi fie oferită o mai mare libertate în definirea priorităților de studiu, prin măsuri precum creșterea ponderii de materii opționale
- Asigurarea faptului că toți elevii dobândesc cunoștințele și competențele necesare pentru promovarea dezvoltării durabile, inclusiv prin educația pentru dezvoltare durabilă și stiluri de viață durabile, drepturile omului, egalitatea de gen, promovarea unei culturi a păcii și non-violenței, aprecierea diversității culturale și a contribuției culturii la dezvoltarea durabilă
- Accentuarea rolului, în procesul educațional, al educației civice, a principiilor și noțiunilor despre o societate durabilă pașnică și incluzivă, egalitate de gen, despre valorile democrației și pluralismului, despre valorile multiculturalismului, prevenția discriminării și înțelegerea percepției „celuilalt”, despre importanța eradicării violenței cu accent pe fenomenul de violență în școli
- Modernizarea sistemului de învățământ prin adaptarea metodologiilor de predare-învățare la folosirea tehnologiilor informaționale și creșterea calității actului educațional
- Organizarea învățământului profesional și tehnic în campusuri special amenajate și dotate; pregătirea personalului didactic bine calificat; elaborarea de curriculum potrivit cerințelor de pe piața muncii prin dezvoltarea de parteneriate, inclusiv cu mediul de afaceri
- Extinderea generalizată a facilităților pentru formarea și perfecționarea continuă pe tot parcursul vieții, sporirea considerabilă a participării la sistemele formale și nonformale de cunoaștere în vederea apropierii României de media performanțelor din statele membre ale UE

- Extinderea rețelei de centre comunitare de învățare permanentă de către autoritățile locale; continuarea cointeresării companiilor în sprijinirea înrolării angajaților în asemenea programe
- Creșterea substanțială a numărului de tineri și adulți care dețin competențe relevante, inclusiv competențe profesionale, care să faciliteze angajarea, crearea de locuri de muncă decente și antreprenoriatul
- Creșterea nivelului de educație financiară a cetățenilor
- Extinderea în educația formală universitară a dezvoltării durabile ca principii și specializare și accentuarea rolului cercetării interdisciplinare în dezvoltarea unei societăți durabile

OBIECTIVUL 5: EGALITATE DE GEN

Realizarea egalității de gen și întărirea rolului femeilor și al fetelor în societate

Ținte stabilite pentru 2030

- Continuarea reducerii disparității salariale dintre sexe
- Eliminarea tuturor formelor de violență împotriva femeilor și fetelor, în sferele publice și private, inclusiv a traficului, exploatării sexuale și a altor tipuri de exploatare
- Asigurarea participării depline și eficiente a femeilor și a egalității de șanse la ocuparea posturilor de conducere la toate nivelurile de luare a deciziilor în viața politică, economică și publică

OBIECTIVUL 6: APĂ CURATĂ ȘI SANITAȚIE

Asigurarea disponibilității și gestionării durabile a apei și sanitație pentru toți

Ținte stabilite pentru 2030

- Creșterea substanțială a eficienței folosirii apei în activitățile industriale, comerciale și agricole; extinderea reutilizării rașionale a apelor tratate și reciclate în perspectiva atingerii obiectivelor economiei circulare
- Creșterea substanțială a eficienței de utilizare a apei în toate sectoarele și asigurarea unui proces durabil de captare și furnizare a apei potabile, pentru a face față deficitului de apă
- Conectarea gospodăriilor populației din orașe, comune și sate compacte la rețeaua de apă potabilă și canalizare în proporție de cel puțin 90%
- Creșterea accesului la apă potabilă pentru grupurile vulnerabile și marginalizate
- Îmbunătățirea calității apei prin reducerea poluării, eliminarea depozitării deșeurilor și reducerea la minimum a produselor chimice și materialelor periculoase, reducând proporția apelor uzate netratate și sporind substanțial reciclarea și reutilizarea sigură

- Realizarea accesului la condiții sanitare și de igienă adecvate și echitabile pentru toți, acordând o atenție specială celor în situații vulnerabile

OBIECTIVUL 7: ENERGIE CURATĂ ȘI LA PREȚURI ACCESIBILE

Asigurarea accesului tuturor la energie la prețuri accesibile, într-un mod sigur, durabil și modern

Ținte stabilite pentru 2030

- Extinderea rețelelor de transport și distribuție pentru energie electrică și gaze naturale în vederea asigurării accesului consumatorilor casnici, industriali și comerciali la surse sigure de energie la prețuri acceptabile
- Asigurarea securității cibernetice a platformelor de monitorizare a rețelelor de producție, transport și distribuție a energiei electrice și gazelor naturale
- Decuplarea creșterii economice de procesul de epuizare a resurselor și de degradare a mediului prin sporirea considerabilă a eficienței energetice (cu minimum 27% comparativ cu scenariul de status-quo) și folosirea extinsă a schemei EU ETS în condiții de piață previzibile și stabile
- Creșterea ponderii surselor de energie regenerabilă și a combustibililor cu conținut scăzut de carbon în sectorul transporturilor (autovehicule electrice), inclusiv combustibili alternativi
- Asigurarea unui cadru de reglementare stabil și transparent în domeniul eficienței energetice în vederea atragerii investițiilor
- Susținerea strategică a ponderii energiei electrice în totalul consumului casnic, industrial și în transporturi prin stabilirea unor norme de performanță pentru instalații și aparatură

OBIECTIVUL 8: MUNCĂ DECENTĂ ȘI CREȘTERE ECONOMICĂ

Promovarea unei creșteri economice susținute, deschisă tuturor și durabilă, a ocupării depline și productive a forței de muncă și asigurarea de locuri de muncă decente pentru toți

Ținte stabilite pentru 2030

- Păstrarea în continuare a unui ritm al creșterii PIB superior față de media UE pentru a susține efortul de reducere a decalajelor în comparație cu țările europene avansate, paralel cu aplicarea principiilor dezvoltării durabile și îmbunătățirea constantă a nivelului de trai al populației
- Promovarea unor politici orientate spre dezvoltare care susțin activitățile productive, crearea locurilor de muncă decente, antreprenoriatul prin start-up, creativitatea și inovația, și care

încurajează formalizarea și creșterea întreprinderilor micro, mici și mijlocii, inclusiv prin acces la servicii financiare

- Atingerea unor niveluri mai ridicate ale productivității prin diversificare, modernizarea tehnologică și inovație, inclusiv prin accent pe sectoarele cu valoare adăugată sporită și utilizarea intensivă a forței de muncă
- Realizarea unui turism competitiv pe termen lung, dezvoltarea agroturismului, ecoturismului, turismului rural, balnear și cultural și îmbunătățirea imaginii României ca destinație turistică
- Consolidarea capacității instituțiilor financiare interne pentru a încuraja și a extinde accesul la servicii bancare, de asigurări și servicii financiare pentru toți

OBIECTIVUL 9: INDUSTRIE, INOVAȚIE ȘI INFRASTRUCTURĂ

Construirea unor infrastructuri reziliente, promovarea industrializării durabile și încurajarea inovației

Ținte stabilite pentru 2030

- Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii calitative, fiabile, durabile și puternice, inclusiv infrastructura regională și transfrontalieră, pentru a sprijini dezvoltarea economică și bunăstarea oamenilor, cu accent pe accesul larg și echitabil pentru toți
- Îmbunătățirea siguranței rutiere
- Reabilitarea industriilor pentru a deveni durabile, cu eficiență sporită în utilizarea resurselor și adoptare sporită a tehnologiilor și proceselor industriale curate și ecologice, toate țările luând măsuri în conformitate cu capacitățile respective ale acestora
- Stimularea cu precădere a economiei digitale și investițiilor industriale care se situează în zona mai profitabilă a lanțului valoric, care fructifică și rezultatele eforturilor naționale de cercetare-dezvoltare-inovare și care se adresează unor piețe stabile și în creștere
- Întărirea cercetării științifice, modernizarea capacităților tehnologice ale sectoarelor industriale; încurajarea inovațiilor și creșterea semnificativă a numărului de angajați în cercetare și dezvoltare și sporirea cheltuielilor publice și private pentru cercetare și dezvoltare
- Promovarea industrializării incluzive și durabile și sporirea ratei de ocupare
- Creșterea accesului întreprinderilor mici industriale și de altă natură la servicii financiare, inclusiv la credite accesibile și integrarea acestora în lanțuri valorice și piețe externe

OBIECTIVUL 10: INEGALITĂȚI REDUSE

Reducerea inegalităților în interiorul țărilor și între țări

Ținte stabilite pentru 2030

- Adoptarea politicilor, în special fiscale, salariale și de protecție socială, în scopul reducerii progresive a inegalităților, respectiv a proporției grupurilor dezavantajate
- Aproprierea României de nivelul mediei UE, corespunzător anului 2030, din punctul de vedere al indicatorilor dezvoltării durabile
- Reducerea discriminării prin acordarea de sprijin organizațiilor neguvernamentale care activează în domeniul drepturilor omului

OBIECTIVUL 11: ORAȘE ȘI COMUNITĂȚI DURABILE

Dezvoltarea orașelor și a așezărilor umane pentru ca ele să fie deschise tuturor, sigure, reziliente și durabile

Ținte stabilite pentru 2030

- Asigurarea accesului la condiții de locuire adecvate pentru toți cetățenii
- Reducerea semnificativă a pierderilor economice provocate de inundații și alunecările de teren, îmbunătățirea răspunsului colectiv și întărirea capacității de adaptare și revenire la nivel funcțional în cel mai scurt timp după producerea evenimentului, reducerea impactului inundațiilor sau a poluărilor generate de inundații și ale alunecărilor de teren asupra ecosistemelor, inclusiv prin îmbunătățirea constantă a cadrului legislativ
- Asigurarea accesului la sisteme de transport sigure, la prețuri echitabile, accesibile și durabile pentru toți, în special prin extinderea rețelelor de transport public, acordând o atenție deosebită nevoilor celor aflați în situații vulnerabile, femei, copii, persoane cu dizabilități și în etate
- Elaborarea și punerea în aplicare a unui program general de planificare spațială și amenajare a teritoriului în corelare cu strategiile sectoriale la nivel național prin aplicarea conceptului de dezvoltare spațială policentrică și echilibrată, care să susțină coeziunea teritorială
- Educarea și responsabilizarea populației pentru situații de risc seismic
- Reducerea efectelor pe care poluarea atmosferică le are asupra sănătății umane și a mediului prin acordarea unei atenții deosebite calității aerului
- Reducerea substanțială a numărului deceselor și bolilor provocate de produsele chimice periculoase de poluare și de contaminarea aerului, apei și a solului
- Consolidarea eforturilor de protecție și salvagardare a patrimoniului cultural și natural, a elementelor de peisaj din mediul urban și rural

- Implementarea prevederilor legale referitoare la producția, transportul, depozitarea, utilizarea și eliminarea produselor chimice, inclusiv a celor farmaceutice, care pot prezenta pericole pentru sănătatea oamenilor și animalelor și pentru integritatea mediului

OBIECTIVUL 12: CONSUM ȘI PRODUCȚIE RESPONSABILE

Asigurarea unor modele de consum și producție durabile

Ținte stabilite pentru 2030

- Trecerea etapizată la un nou model de dezvoltare bazat pe utilizarea rațională și responsabilă a resurselor cu introducerea unor elemente ale economiei circulare, elaborarea unei foi de parcurs
- Înjumătățirea pe cap de locuitor a risipei de alimente la nivel de vânzare cu amănuntul și de consum și reducerea pierderilor de alimente de-a lungul lanțurilor de producție și de aprovizionare, inclusiv a pierderilor post-recoltare
- Reciclarea în proporție de 55% a deșeurilor municipale până în 2025 și 60% până în 2030
- Reciclarea în proporție de 65% a deșeurilor de ambalaje până în 2025 (materiale plastice 50%; lemn 25%; metale feroase 70%, aluminiu 50%, sticlă 70%, hârtie și carton 75%) și 70% până în 2030 (materiale plastice 55%; lemn 30%; metale feroase 80%, aluminiu 60%, sticlă 75%, hârtie și carton 85%)
- Colectarea separată a deșeurilor menajere periculoase până în 2022, a deșeurilor biologice până în 2023 și a materialelor textile până în 2025
- Stabilirea de scheme obligatorii de răspundere extinsă a producătorilor pentru toate ambalajele până în 2024
- Implementarea practicilor durabile de achiziții publice verzi, în conformitate cu prioritățile naționale și politicile europene

OBIECTIVUL 13: ACȚIUNE ÎN DOMENIUL SCHIMBĂRILOR CLIMATICE

Luarea unor măsuri urgente de combatere a schimbărilor climatice și a impactului lor

Ținte stabilite pentru 2030

- Consolidarea rezilienței și capacității de adaptare a României la riscurile legate de climă și dezastră naturale
- Îmbunătățirea capacității de reacție rapidă la fenomene meteorologice extreme intempestive de mare intensitate
- Îmbunătățirea educației, sensibilizării și capacității umane și instituționale privind atenuarea schimbărilor climatice, adaptarea, reducerea impactului și alerta timpurie

- Intensificarea eforturilor României pentru a realiza tranziția la o economie „verde”, cu emisii reduse de dioxid de carbon, rezilientă la schimbările climatice și pentru integrarea măsurilor de adaptare la schimbările climatice în sectoarele vulnerabile economice, sociale și de mediu, în conformitate cu politicile UE

OBIECTIVUL 14: VIAȚĂ ACVATICĂ

Conservarea și utilizarea durabilă a oceanelor, mărilor și a resurselor marine pentru o dezvoltare durabilă

Ținte stabilite pentru 2030

- Prevenirea și reducerea semnificativă a poluării marine de toate tipurile, în special de la activitățile terestre, inclusiv poluarea cu deșeuri marine și poluarea cu nutrienți
- Minimizarea și gestionarea impactului acidificării mediului apelor marine, inclusiv prin cooperare științifică sporită la toate nivelurile
- Dezvoltarea responsabilă și sustenabilă a activităților de pescuit la speciile sălbatice și de acvacultură cu respectarea cotelor și metodelor stabilite prin lege și menținerea, în limite rezonabile, a viabilității îndeletnicirilor tradiționale în acest domeniu, inclusiv a pescuitului sportiv și de agrement
- Atragerea celorlalte state riverane Mării Negre în actul de management durabil a resurselor acvatice vii

OBIECTIVUL 15: VIAȚA TERESTRĂ

Protejarea, restaurarea și promovarea utilizării durabile a ecosistemelor terestre, gestionarea durabilă a pădurilor, combaterea deșertificării, stoparea și repararea degradării solului și stoparea pierderilor de biodiversitate

Ținte stabilite pentru 2030

- Dezvoltarea infrastructurii verzi și folosirea serviciilor oferite de ecosistemele naturale (în special în luncile Dunării, afluenților acesteia și în Deltă) prin gestionarea integrată a bazinelor hidrografice și zonelor umede
- Conservarea și protejarea zonelor umede, între care se află și Rezervația Biosferei Delta Dunării, zonă umedă unicat în Europa, ca parte a patrimoniului natural european și mondial
- Asigurarea conservării ecosistemelor montane, inclusiv a biodiversității acestora, în scopul de a spori capacitatea acestora de a oferi beneficii esențiale pentru dezvoltare durabilă

- Susținerea instituțiilor și infrastructurilor de cercetare-dezvoltare de interes național și european pentru studierea, gestionarea, protejarea și conservarea diversității patrimoniului natural
- Gestionarea durabilă a pădurilor, eliminarea tăierilor ilegale de arbori, dezvoltarea sistemului informatic integrat pentru monitorizarea exploatării și transportului masei lemnoase, inclusiv la punctele de frontieră, asigurarea împăduririi și reîmpăduririi terenurilor din fondul forestier și a celor degradate sau supuse deșertificării, desfășurarea plantării programate a perdelelor forestiere pentru protecția culturilor agricole și a elementelor de infrastructură în scopul limitării impactului schimbărilor climatice
- Tranziția către o economie circulară prin abordări complementare ce implică metode tradiționale și tehnologii de ultimă generație pentru restabilirea/refacerea capitalului natural și reducerea dependenței de fertilizatorii sintetici și de pesticide, pentru combaterea degradării solului
- Combaterea deșertificării, restaurarea terenurilor și solurilor degradate, inclusiv a terenurilor afectate de deșertificare, secetă și inundații

OBIECTIVUL 16: PACE, JUSTIȚIE ȘI INSTITUȚII EFICIENTE

Promovarea unor societăți pașnice și incluzive pentru o dezvoltare durabilă, a accesului la justiție pentru toți și crearea unor instituții eficiente, responsabile și incluzive la toate nivelurile

Ținte stabilite pentru 2030

- Administrarea justiției în condiții de imparțialitate și celeritate, în conformitate cu legile și procedurile stabilite, cu respectarea principiului prezumției de nevinovăție
- Asigurarea și susținerea dialogului cu minoritățile naționale în vederea îmbunătățirii actului decizional, prin acces egal pentru toți cetățenii de a-și respecta și valorifica cultura, tradițiile, limba maternă și de a participa la viața economică, socială și politică și pentru combaterea preconcepțiilor, a prejudecăților și a discriminărilor în toate formele sale și promovarea dialogului interetnic, valorilor comune, diversității culturale și lingvistice
- Reducerea semnificativă a tuturor formelor de violență și ratelor de deces conexe
- Stoparea abuzului, exploatării, traficului și a tuturor formelor de violență și torturii copiilor
- Reducerea semnificativă a fluxurilor ilicite financiare și de armament, consolidarea recuperării și returnării bunurilor furate și combaterea tuturor formelor de crimă organizată

- Asigurarea procesului decizional receptiv, incluziv, participativ și reprezentativ la toate nivelurile
- Dezvoltarea instituțiilor eficiente, responsabile și transparente la toate nivelurile
- Profesionalizarea și perfecționarea activității tuturor instituțiilor administrației publice centrale și locale, mai ales a compartimentelor care intră în contact direct cu cetățenii, pentru prestarea unor servicii prompte și civilizate; extinderea și generalizarea serviciilor pe internet (on-line).

OBIECTIVUL 17: PARTENERIATE PENTRU REALIZAREA OBIECTIVELOR

Consolidarea mijloacelor de implementare și revitalizarea parteneriatului global pentru dezvoltare durabilă

Ținte stabilite pentru 2030

- Majorarea progresivă a cuantumului asistenței oficiale de dezvoltare acordate de România în cadrul programelor ODA, în funcție de capacitatea de susținere a economiei naționale, având ca obiectiv-țintă atingerea cifrei de 0,33% din venitul național brut la nivelul anului 2030
- Sporirea și diversificarea ajutorului oficial pentru dezvoltare pe măsura creșterii potențialului economic al României și încurajarea agenților economici români să investească, pe baze competitive, în economia țărilor mai puțin dezvoltate
- Aderarea României la Zona Euro, la spațiul Schengen și la Organizația pentru Dezvoltare și Cooperare Economică
- Susținerea angajamentelor internaționale și implicarea proactivă pe plan european și internațional

3. Direcții strategice la nivel regional și județean

3.1. Strategia de Dezvoltare a Regiunii Vest

Regiunea de Dezvoltare Vest, este situată în partea de vest a României, la granița cu Ungaria și Serbia, are o suprafață de 32.034 kmp, comparabil cu suprafața Republicii Moldova sau Belgia și este formată din Județele: Arad, Timiș, Hunedoara și Caraș Severin.

Județele Timiș și Arad, sunt motorul de dezvoltare economică a regiunii iar județele Caraș Severin și Hunedoara, județe industriale, cu foste industrii minieră, siderurgică, metalurgică, energetică și grea nerestructurate, pentru care încă nu s-au identificat soluții economice sustenabile.

VIZIUNE

La orizontul anului 2030, Regiunea Vest este o referință națională pentru modelul de dezvoltare inovativ, sustenabil și incluziv, bazat pe creștere economică susținută datorată promovării inovării, digitalizării și creativității la toate nivelurile și pe o dezvoltare teritorială echilibrată, care asigură tuturor acces echitabil la servicii publice moderne, educație și oportunități.

Ca urmare a analizei socio-economice și parteneriale realizate la nivel de regiune, pentru perioada 2021-2027, au fost identificate 7 domenii majore de intervenție - PILONI în care trebuie să se concentreze investițiile.

Aceste domenii sunt strâns interconectate, atingerea viziunii regionale depinzând de progresul fiecăruia. Pentru fiecare pilon, au fost identificate priorități, iar pentru fiecare prioritate măsuri, care se vor transpune ulterior în proiecte.

PILON 1. Economie prosperă, competitivă, bazată pe inovare

Prioritatea 1. Transformarea regiunii într-un ”hub de inovare”

Obiectiv Specific: Dezvoltarea unui ecosistem de inovare, care să permită transformarea regiunii Vest într-o pol național de referință în inovare

Măsuri:

- **Hard:**
 - dezvoltarea și sprijinirea infrastructurilor de CDI, clusterelor, hub-urilor de inovare,
 - dezvoltarea și sprijinirea entităților de transfer tehnologic
 - susținerea parteneriatelor pentru inovare între toți actorii din Quadruplu Helix, pentru transferul rezultatelor cercetării în piață,
 - dezvoltarea și sprijinirea infrastructurilor de sprijin a afacerilor,
 - sprijin pentru crearea de spin-offuri și start-upuri inovative,
 - sprijin pentru dezvoltarea / achiziționarea și utilizarea de tehnologii avansate,
 - susținerea achiziționării de brevete, mărci, licențe și know-how
- **Soft**
 - consolidarea culturii asociative în rândul firmelor din regiune,
 - promovarea spiritului antreprenorial, a culturii inovării, leadership-ului,
 - atragerea forței de muncă înalt calificate și cercetătorilor în regiune prin programe integrate,
 - dezvoltarea serviciilor pentru inovare și transfer tehnologic,
 - îmbunătățirea continuă a competențelor personalului CDI,
 - dezvoltarea unor centre de excelență în județele regiunii,
 - crearea unei Agenții Regionale de Inovare

Prioritatea 2. O regiune cu companii dinamice și competitive

Obiectiv Specific: Transformarea economiei prin creșterea bazată pe inovare a productivității și competitivității IMM-urilor

Măsuri:

- **Hard:**
 - susținerea investițiilor în inovare, noi tehnologii, digitalizare a firmelor,
 - sprijin pentru diversificarea / dezvoltarea capacității de producție sau a serviciilor IMM-urilor,
 - sprijin pentru infrastructuri de afaceri, incubatoare, start-upuri,

- sprijin pentru achiziționarea de facilități de micro-producție și/sau testare prototipuri.
- Soft:
 - încurajarea spiritului antreprenorial îndeosebi a tinerilor antreprenori, a culturii riscului,
 - îmbunătățirea sprijinului pentru start-upuri / spin-off-uri,
 - dezvoltarea instrumentelor financiare specifice pentru IMM-uri,
 - susținerea activităților de internaționalizare și marketing.

Prioritatea 3. O regiune pregătită pentru era digitalizării

Obiectiv Specific: Adoptarea și integrarea tehnologiilor digitale în economie și sectorul public

Măsuri:

- Hard:
 - investiții în IMM pentru achiziționarea de servicii și echipamente necesare pentru transformarea digitală,
 - sprijin pentru digitalizare la nivelul proceselor de producție pentru trecerea la Industry 4.0,
 - sprijin pentru întărirea capacității firmelor din regiune de a prelua, dar și de a dezvolta noi tehnologii (IoT, AI, Robotică),
 - dezvoltarea e-comerțului,
 - sprijin pentru dezvoltarea Hub-ului Inovativ Digital (DIH) Regiunea Vest.
- Soft:
 - sprijinirea dezvoltării competențelor digitale la toate nivelurile.

PILON 2. Tranziție verde și schimbări climatice

Prioritatea 1. Extinderea și modernizarea infrastructurii de mediu

Obiectiv specific: Acces crescut la servicii edilitare de calitate prin investiții în infrastructura de alimentare cu apă, apă uzată, reciclarea și valorificarea deșeurilor

Măsuri:

- Hard:
 - continuarea acțiunilor integrate de dezvoltare a sistemelor de apă/apă uzată,
 - reabilitarea și construcția de stații de tratare, transport și distribuire a apei destinate consumului uman și apă uzată,

- construirea și reabilitarea rețelelor de canalizare și construirea/ reabilitarea/ modernizare (treaptă terțiară) a stațiilor de epurare a apelor uzate care asigură colectarea și epurarea încărcării organice biodegradabile,
 - investiții în managementul nămolului rezultat în cadrul procesului de epurare a apelor uzate/tratare a apei potabile,
 - consolidarea și extinderea schemelor de gestionare a deșeurilor și a sistemelor integrate de management al deșeurilor
 - investiții în infrastructura de colectare și sortare deșeuri, compostarea deșeurilor biodegradabile.
- Soft:
- consolidarea capacității de reglementare economică a sectorului de apă și apă uzată, astfel încât să se eficientizeze procesul de realizare a planurilor de investiții pentru conformare,
 - consolidarea capacității actorilor din sistem, pentru a susține tranziția la economia circulară, inclusive conștientizarea publicului, prevenirea deșeurilor, colectarea separată, reciclarea și întoarcerea materialelor rezultate în circuitul de producție.

Prioritatea 2. Protejarea și conservarea biodiversității regionale și decontaminarea siturilor poluate

Obiectiv specific: Creșterea bunăstării locuitorilor regiunii și scăderea poluării prin refacerea, protejarea și valorificarea biodiversității regionale

Măsuri:

- Hard:
- Investiții pentru protejarea, restaurarea și utilizarea sustenabilă a siturilor Natura 2000,
 - Măsuri de menținere și de refacere a specii și habitate în cadrul siturilor Natura 2000, precum și a ecosistemelor degradate și a serviciilor furnizate în afara ariilor naturale protejate,
 - Acțiuni pentru ecologizarea și reconversia siturilor contaminate, inclusiv refacerea ecosistemelor,
 - Achiziția de echipamente și sisteme informatice pentru măsurarea poluanților în aerului ambiental.
- Soft:
- Elaborarea, revizuirea și implementarea Planurilor de management a siturilor Natura 2000/ Planuri de acțiune pentru specii,

- Acțiuni de completare a nivelului de cunoaștere a biodiversității și a ecosistemelor și realizarea de studii științifice,
- Consolidarea capacității administrative a autorităților și entităților cu rol în managementul rețelei Natura 2000 și a altor arii naturale protejate.

Prioritatea 3. Îmbunătățirea eficienței energetice și a energiei din surse regenerabile

Obiectiv specific: Îmbunătățirea confortului termic și scăderea costurilor cu energia prin creșterea eficienței energetice și prin valorificarea resurselor regenerabile de energie

Măsuri:

- Hard:
 - Renovarea fondului locativ existent în vederea creșterii eficienței energetice,
 - Renovarea infrastructurilor publice în vederea creșterii eficienței energetice,
 - Proiecte de eficiență energetică în mari întreprinderi și măsuri de sprijin adiacente,
 - Înlocuirea surselor de alimentare bazată pe cărbune pentru sisteme de încălzire centralizată cu surse regenerabile sau din cogenerare,
 - Creșterea ponderii de surse regenerabile în consumul de energie al clădirilor.
- Soft:
 - Schimbarea paradigmei de consum energetic a populației,
 - Întărirea capacității actorilor locali de implementare a proiectelor de eficiență energetică.

Prioritatea 4. Promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii riscurilor și a rezilienței la dezastre

Obiectiv specific: Îmbunătățirea capacității de previziune și intervenție în situațiile de risc climatic și de mediu

Măsuri:

- Hard:
 - Consolidarea rezilienței și capacității de adaptare a regiunii la riscurile legate de climă și dezastre naturale,
 - Investiții în infrastructura verde (în special împăduriri),
 - Investiții în sisteme noi sau modernizate de monitorizare, de pregătire, de alertă și de reacție în caz de dezastre.
- Soft:
 - Îmbunătățirea capacității de reacție rapidă la fenomene meteorologice extreme,

- Îmbunătățirea educației și capacității umane și instituționale privind atenuarea schimbărilor climatice, adaptarea, reducerea impactului și alerta timpurie.

PILON 3. Accesibilitate

Prioritatea 1. Continuarea investițiilor la infrastructura aferentă rețelelor TEN-T

Obiectiv specific: Îmbunătățirea conectivității și mobilității inter-regionale și transfrontaliere prin investiții la axele TEN-T

Măsuri:

- Transport Rutier:
 - Finalizarea celor aproximativ 15 km din Autostrada A1 dintre Margina și Holdea;
 - Construcția centurilor rutiere ocolitoare pentru orașele de pe rețeaua rutieră europeană (de bază și extinsă);
 - Demararea construcției Autostradei Via Carpatia, tronsonul Lugoj – Drobeta Turnu Severin;
 - Demararea construcției Autostrăzii Timișoara – Belgrad (50-60 km), care ar asigura legătura dintre Timișoara și granite cu Serbia;

- Transport feroviar:
 - Continuarea reabilitării tronsonului feroviar Simeria – Coșlariu;
 - Modernizarea coridorului Orient/Est-Mediteranean pe relația Arad – Timișoara – Caransebeș – Drobeta Turnu Severin;
 - Modernizarea stației de cale ferată Timișoara Nord;
 - Modernizarea liniei de cale ferată Timișoara – Stamura Moravița;
 - Modernizarea unor linii de cale ferată secundare, pentru eficientizarea transportului public regional;

- Transport naval:
 - Modernizarea și dezvoltarea portului Moldova Nouă ca nod de transport multimodal de pasageri și marfă;
 - Introducerea unui sistem performant de monitorizare a parametrilor de navigație, de-a lungul Dunării și de informare asupra situațiilor “speciale”.

➤ Transport aerian:

Creșterea importanței naționale a Aeroportului Timișoara prin:

- reabilitarea și modernizarea infrastructurii aeroportuare prin lucrări de întreținere/reparații ale pistelor de decolare/aterizare, căilor de rulare, platformelor de îmbarcare/debarcare și aerogărilor,
- modernizarea și dezvoltarea sistemelor de supraveghere a spațiului aerian și a sistemelor de dirijare, informare aeronautică și informare meteorological pentru compatibilitate cu standardele Eurocontrol,
- îmbunătățirea legăturilor intermodale, pentru o mai rapidă și eficientă legătură cu alte destinații (conexiunile rutiere cu autostrada A1, căi de acces feroviar, modernizarea infrastructurii de transport urban care să facă legătura între aeroport și rețeaua de transport public din municipiul Timișoara),
- Dezvoltarea rolului Aeroportului Arad,
- Intervenții la aeroportul Caransebeș, în vederea omologării acestuia în traffic intern.

Prioritatea 2. Dezvoltarea infrastructurilor de transport cu rol de artere suport pentru rețelele TEN-T

Obiectiv specific: Îmbunătățirea conectivității și mobilității intra-regionale, care să conducă la creșterea mobilității durabile și inteligente între localități

Măsuri:

- modernizarea și reabilitarea rețelei de drumuri județene care asigură conectivitatea directă (drumuri județene sau trasee compuse din mai multe drumuri județene legate direct) sau indirectă (drumuri județene/trasee legate de rețea prin intermediul unui drum național modernizat) cu rețeaua TEN-T,
- construirea unor noi segmente de drum județean pentru conectarea la autostrăzi sau drumuri expres,
- construcția / modernizarea variantelor ocolitoare pentru orașe cu statut de drum județean,
- investiții în infrastructura de drumuri de interes local și a conectivității cu drumurile de interes județean și național în cadrul UAT-urilor din cadrul ZUF,
- îmbunătățirea sistemelor și marcajelor de semnalizare și siguranță rutieră,
- construirea/modernizarea de stații pentru transport public pe traseul drumului județean,
- realizarea de investiții destinate siguranței rutiere pentru pietoni și bicicliști,

- realizarea de perdele forestiere și parapet pentru protecție, realizarea de investiții suplimentare pentru protecția drumului respectiv față de efectele generate de condiții meteorologice extreme.

Prioritatea 3. Dezvoltarea infrastructurii digitale

Obiectiv specific: Dezvoltarea infrastructurii de telecomunicații, interoperabile și sigure

Măsuri:

- Dezvoltarea serviciilor de telefonie și internet mobil în zonele mai puțin accesibile;
- Dezvoltarea și extinderea infrastructurii de bandă largă (broadband), în special în mediul rural;
- Dezvoltarea rețelelor de Wi-Fi gratuit pentru cetățeni;
- Dezvoltarea infrastructurii de tip 5G, în special în instituțiile publice

PILON 4. Educație, Sănătate și Sisteme sociale performante

Prioritatea 1. Acces egal la o educație modernă, conectată la tendințele pieței muncii

Obiectiv specific: Asigurarea unui acces incluziv la educație și formare și optimizarea sistemelor de educație și formare pentru a răspunde cerințelor pieței muncii

Măsuri:

➤ **Hard:**

- Reabilitarea/modernizarea unităților de învățământ din regiune, în funcție de nevoile identificate;
- Construirea/extinderea unităților de învățământ în zonele supraaglomerate;
- Dotarea școlilor cu echipamente specifice, săli/ terenuri de sport de sport, astfel încât să se asigure o bază materială modernă și să se creeze spații de învățare proiectate special pentru a promova noi abordări de predare și învățare, inclusiv cu ajutorul tehnologiilor moderne;
- Achiziția de mijloace de transport destinate transportului elevilor, cu precădere în arealele periferice;
- Transformarea infrastructurii școlare și achiziționarea de echipamente, astfel încât să se permită digitalizarea procesului educațional;
- Înființarea/construirea unor centre de reconversie profesională/pregătire profesională/învățare pe parcursul vieții în mediul urban și mediul rural;

- Înființarea/dezvoltarea de centre/cluburi pentru tineret orientate către activități specifice și consiliere/monitorizare.
- Soft:
 - Adaptarea ofertei de educație și formare profesională la dinamica pieței muncii și la provocările inovării și progresului tehnologic;
 - Îmbunătățirea accesului și a participării la educație a copiilor cu dizabilități și/sau CES;
 - Adaptarea metodelor de predare la nevoile elevilor din toate categoriile, inclusiv medii dezavantajate;
 - Susținerea adoptării unor metode educaționale flexibile, centrate pe elev;
 - Identificarea, sprijinirea și promovarea copiilor supradotați;
 - Programe de informare, consiliere și educație parentală pentru familiile copiilor, cu focalizare pe familiile copiilor proveniți din grupuri vulnerabile;
 - Dezvoltarea sistemului de formare continuă a cadrelor didactice, inclusiv în ceea ce privește digitalizarea;
 - Extinderea programelor after-school;
 - Promovarea și furnizarea unor pachete integrate de măsuri de activare a tinerilor, inclusiv NEET;
 - Facilitarea dobândirii de calificări pentru persoanele care au părăsit timpuriu școala;
 - Creșterea accesului și participării adulților la programe pentru dezvoltarea competențelor cheie;
 - Pachete de formare pentru angajați adaptate nevoilor pieței;
 - Extinderea și diversificarea ofertei pentru programele de școală duală;
 - Cursuri de formare pentru personalul

Prioritatea 2. Acces incluziv la servicii medicale performante și inovative, orientate către pacient

Obiectiv specific: Îmbunătățirea stării de sănătate a populației și creșterea duratei de viață prin dezvoltarea unui sistem medical eficient și accesibil

Măsuri:

- Hard:
 - Înființarea unui spital regional,
 - Modernizarea/reabilitarea/ unităților medicale existente și achiziții de aparatură medicală de ultimă generație,

- Înlocuirea spitalelor vechi care nu mai corespund standardelor actuale cu unele noi,
 - Investiții în servicii medicale de urgență ,
 - Dezvoltarea rețelei și a serviciilor oferite în regim ambulatoriu,
 - Crearea unui centru Cercetare-Dezvoltare-Inovare în domeniul medical,
 - Dezvoltarea și modernizarea centrelor medicale de permanență din zonele rurale,
 - Dezvoltarea rețelei de centre de recuperare pentru bolile cu incidență mare,
 - Dezvoltarea rețelei de diagnostic de precizie și a medicinei personalizate,
 - Dezvoltarea și dotarea unităților medicale școlare cu aparatură specifică,
 - Modernizarea, extinderea și dotarea rețelei de medicină de familie și școlară,
 - Dezvoltarea, modernizarea și dotarea centrelor medicale de permanență.
- Soft:
- Consolidarea și dezvoltarea relațiilor de CDI între sistemul medical și firmele din domeniul IT,
 - Digitalizare sistemului medical prin servicii de tip e-Sănătate și specializarea personalului
 - Realizarea unui sistem de monitorizare a pacienților care suferă de boli grave,
 - Dezvoltarea serviciilor de reabilitare/recuperare, serviciilor de îngrijire paliativă , serviciilor de îngrijire pe termen lung,
 - Îmbunătățirea calității îngrijirii pacienților pe tot lanțul de îngrijiri,
 - Creșterea gradului de siguranță a pacientului în unitățile sanitare,
 - Îmbunătățirea răspunsului echipajelor de intervenție rapidă,
 - Acțiuni de conștientizare la nivelul populației a importanței prevenției medicale,
 - Realizarea de programe privind educația sanitară și promovarea unui stil de viață sănătos,
 - Creșterea accesibilității a persoanelor vulnerabile către sistemul medical,
 - Sprijinirea programelor de instruire și formare profesională, cu accent pe abordările inovative,
 - Sprijinirea schimburilor de experiență interregionale și internaționale în vederea perfecționării,
 - Asigurarea unui acces egal și echitabil la servicii de sănătate a tuturor categoriilor de persoane,
 - Asigurarea accesului a elevilor și studenților la servicii de medicină școlară,
 - Reducerea mortalității prin boli transmisibile și netransmisibile,
 - Modelarea serviciilor medicale în funcție de specificul și tendințele demografice ,

- Asigurarea accesului elevilor și studenților la servicii medicale.

Prioritatea 3. Asigurarea unor servicii sociale echitabile, limitarea excluziunii sociale și riscului de sărăcie

Obiectiv specific: Reducerea numărului de persoane vulnerabile, aflate în pragul sărăciei sau în fața riscului de excluziune socială, prin servicii calibrate nevoilor beneficiarilor

Măsuri:

- **Hard:**
 - Crearea/modernizarea/extinderea/dotare a serviciilor sociale,
 - Crearea de locuințe sociale pentru persoanele aflate în risc de sărăcie și excluziune socială,
 - Dezvoltarea rețelei de locuințe sociale, inclusiv pentru victimele violenței în familie,
 - Dezvoltarea unei rețele de asistență socială în zonele marginalizate,
 - Dezvoltarea/ reabilitarea serviciilor de îngrijire destinate copiilor vulnerabili,
 - Dezvoltarea infrastructurii care asigură servicii de alimentație
 - Creșterea capacității de recuperare a persoanelor cu handicap și includerea acestora în activități socio-economice,
 - Creșterea accesibilității fizice a persoanelor cu dizabilități în localități,
 - Înființarea și dotarea cu infrastructură și logistică specifică a unor centre județene cu echipe mobile de servicii sociale,
 - Dezvoltarea întreprinderilor din sectorul economiei sociale .
- **Soft:**
 - Diversificarea și îmbunătățirea calității serviciilor sociale,
 - Creșterea accesului la servicii sociale a tuturor categoriilor defavorizate (persoane vârstnice, persoane cu handicap, victime ale violențelor și abuzurilor în familie, familii monoparentale, copii, șomeri și alte categorii vulnerabile),
 - Creșterea accesului pe piața muncii a persoanelor vulnerabile,
 - Creșterea implicării serviciilor sociale în relațiile cu tinerii care abandonează școala,
 - Creșterea capacității centrelor de educație și reconversie profesională pentru șomeri,
 - Dezvoltarea parteneriatelor între furnizorii publici și privați de servicii sociale,
 - Sprijinirea înființării și dezvoltării ONGurilor din domeniul social,
 - Specializarea personalului din serviciile sociale,
 - Asigurarea unui acces egal la servicii de asistență socială,
 - Încurajarea voluntariatului în servicii de asistență socială,

- Implicarea persoanelor vulnerabile în activități cultural-sportive,
- Digitalizarea serviciilor sociale și crearea unei rețele de monitorizare de tip SMART pentru persoanele vârstnice,
- Dezvoltarea și specializarea serviciilor sociale pentru reabilitarea persoanelor care se confruntă cu adicție.

Prioritatea 4. Creșterea ocupării forței de muncă și asigurarea incluziunii pe piața muncii

Obiectiv specific: Creșterea gradului de ocupare și sprijinirea accesului tuturor pe o piață a muncii modernă, inclusivă și flexibilă

Măsuri:

- Hard:
 - Consolidarea și sprijinirea antreprenoriatului și economiei sociale pentru integrarea forței de muncă din categoriile dezavantajate,
 - Sprijinirea înființării de noi afaceri,
 - Crearea /continuarea dezvoltării de programe regionale de tip ”a doua șansă”,
 - Sprijinirea creării unor centre de reconversie și formare profesională.
- Soft:
 - Măsuri pentru integrarea tinerilor pe piața muncii,
 - Dezvoltarea culturii antreprenoriatului,
 - Promovarea produselor și serviciilor furnizate de întreprinderi sociale,
 - Asigurarea accesului la piața muncii a tuturor persoanelor, inclusiv a celor defavorizate,
 - Asigurarea unui venit minim garantat pentru persoanele vulnerabile,
 - Asigurarea protecției financiare a persoanelor vulnerabile,
 - Asigurarea egalității de șanse și gen pentru toți,
 - Îmbunătățirea calității și eficienței actorilor implicați în sistemul de ocupare a forței de muncă,
 - Promovarea flexibilității și reconversiei profesionale în vederea mobilității profesionale,
 - Actualizarea și dezvoltarea competențelor formatorilor,
 - Sprijinirea mobilității regionale în vederea asigurării unui loc de muncă,
 - Sprijinirea și ameliorarea condițiilor de muncă,
 - Îmbunătățirea nivelului de competențe,
 - Stimularea întreprinderilor pentru inserția tinerilor NEETs în câmpul muncii,

- Creșterea accesului copiilor din zonele rurale marginalizate la educație, orientare și consiliere profesională personalizate.

PILON 5. Sustenabilitate prin turism și cultură

Prioritatea 1: Crearea unui brand turistic regional prin promovarea potențialului endogen

Obiectiv specific: Diversificarea și promovarea integrată a ofertei turistice regionale, cu accent pe nișele de turism care prezintă avantaje competitive

Măsuri:

- **Hard:**
 - reabilitarea, modernizarea și echiparea stațiunilor turistice,
 - valorizarea resurselor de ape minerale pentru promovarea regiunii ca destinație turistică medicală transfrontalieră și regiune pilot anti-îmbătrânire,
 - dezvoltarea și punerea în valoare a infrastructurii turistice publice, în special în zone care dispun de un potențial turistic valoros;
 - investiții în tabere și centre de agrement pentru refuncționalizare, modernizare, extindere și dotare,
 - punerea în valoare a patrimoniului natural regional în scopul dezvoltării ecoturismului,
 - dezvoltarea unor rute turistice, culturale și de agrement integrate,
 - dezvoltarea infrastructurii turistice și a serviciilor conexe în zonele cu potențial turistic,
 - investiții integrate în orașele cu potențial pentru turism de afaceri/MICE care să pună în valoare principalele elemente de patrimoniu cultural, investiții în facilitate pentru petrecerea timpului liber.
- **Soft:**
 - promovarea resurselor stațiunilor turistice pe plan național și internațional,
 - promovarea patrimoniului natural,
 - dezvoltarea unor produse turistice integrate,
 - suport pentru dezvoltarea unor planuri de marketing a destinațiilor turistice prioritare la nivel regional și local,
 - măsuri specifice care încurajează persoanele defavorizate de a participa la realizarea actului turistic

- pregătirea profesională inițială și formarea profesională continuă a forței de muncă în Turism

Prioritatea 2: Valorificarea patrimoniului cultural

Obiectiv specific: Punerea în valoare a patrimoniului cultural pentru creșterea atractivității turistice și dezvoltării sustenabile locale

Măsuri:

➤ Hard:

- Cercetarea, conservarea și reabilitarea obiectelor de patrimoniu de importanță națională și a celor înscrise în patrimoniul mondial UNESCO.
- Punerea în valoare a clădirilor ce fac parte din ansambluri sau situri urbane cu scopul de a promova identitatea culturală regională și de a ridica atractivitatea zonei.
- Punerea în valoare a patrimoniului din orașe mici și comune ca suport socioeconomic pentru abordarea problemelor identificate la nivel local, stabilite în cadrul unor strategii participative de dezvoltare bazate pe valorile patrimoniale - arhitectural-urbanistice, istorice.
- Reabilitare/reamenajarea/revitalizarea patrimoniului construit din stațiunile balneare.
- Reabilitarea și refuncționalizarea patrimoniului industrial pentru conservarea și exploatarea acestuia în scop economic.
- Cercetarea, conservarea și reabilitarea obiectelor de patrimoniu de importanță locală cu potențial turistic.
- Dezvoltarea infrastructurii turistice (inclusiv și îndeosebi pentru persoanele cu dizabilități) care să protejeze monumentele ce pot fi afectate de turismul în masă.

➤ Soft:

- Pregătirea profesională a forței de muncă din domeniul construcțiilor și restaurărilor pentru meserii specifice restaurării clădirilor de patrimoniu și a obiectelor aparținătoare.
- Pregătirea de specialiști arhitecți, urbaniști, istorici pentru elaborarea strategiilor de dezvoltare prin patrimoniu.
- Acțiuni de educare și conștientizare a locuitorilor de importanța și rolul patrimoniului.
- Identificarea peisajelor culturale; crearea de branduri și circuite turistice (eventual transfrontaliere) pe baza acestora.
- Promovarea patrimoniului imaterial.
- Facilitarea accesului spre elementele de patrimoniu cultural din zona rurală (inclusiv și îndeosebi pentru accesul persoanelor cu dizabilități).

- Dezvoltare integrată a zonei adiacente a patrimoniului cultural reabilitat.
- Dezvoltarea și extinderea colaborărilor la nivel interregional și internațional în vederea promovării patrimoniului, inclusive prin includerea monumentelor din regiune

Prioritatea 3: Promovarea culturii în regiune

Obiectiv specific: Asigurarea unei game variate de facilități în scop cultural, recreațional și educațional, care să promoveze cultura, ca avantaj comparativ al regiunii Vest

Măsuri:

➤ Hard:

- Modernizarea infrastructurii și serviciilor culturale, cu accent pe păstrarea și valorificarea identității regionale,
- amenajare de muzee/centre expoziționale moderne și interactive care să crească potențialul turistic regional,
- realizare/amenajare spații destinate organizării de evenimente culturale de anvergură care să deservească serviciile turistice,
- implementarea tehnologiilor multimedia și a tehnicilor digitale pentru promovarea infrastructurilor culturale,
- Investițiile în facilități pentru petrecerea timpului liber și în dezvoltarea de servicii culturale
- dezvoltarea unor rute culturale.

➤ Soft:

- crearea unui portofoliu de evenimente culturale de anvergură care să consolideze statutul cultural regional,
- sprijin pentru organizarea de evenimente, festivaluri, expoziții, târguri de talie internațională care sporesc vizibilitatea națională și internațională a regiunii în plan cultural.

PILON 6. Dezvoltare urbană durabilă

Prioritatea 1. Mobilitate urbană durabilă

Obiectiv specific: Reducerea poluării și congestiei în orașe, prin încurajarea modurilor ecologice de transport

Măsuri:

- Hard:
 - dezvoltarea /modernizarea infrastructurii sistemelor de transport public curat,
 - dezvoltarea infrastructurii pentru biciclete și a zonelor pietonale,
 - dezvoltarea de sisteme inteligente de transport, e-ticketing, management de trafic, car-sharing, smart parking,
 - utilizarea căilor ferate din jurul marilor orașe pentru operarea transportului public metropolitan;
 - dezvoltarea unui sistem de transport public inter-județean,
 - accesibilizarea mediului fizic pentru persoanele cu dizabilități.
- Soft:
 - promovarea și încurajarea tipurilor de transport ecologice.

Prioritatea 2. Orașele Regiunii Vest – orașe smart

Obiectiv specific: Creșterea calității vieții în orașele din regiune, prin susținerea utilizării tehnologiilor digitale și inovative

Măsuri:

- Hard:
 - implementarea de proiecte ce utilizează pe scară largă tehnologii „smart” în diverse domenii/sectoare,
 - sprijinirea digitalizării serviciilor publice,
 - dezvoltarea infrastructurilor pentru interoperabilitatea serviciilor publice.
- Soft:
 - promovarea utilizării tehnologiilor smart/digitale pentru dezvoltarea durabilă a orașelor,
 - sprijin pentru întărirea capacității administrative de a utiliza și gestiona soluții de tip smart city a autorităților locale.

Prioritatea 3. Regenerare urbană

Obiectiv specific: 3. Regenerare urbană

Măsuri:

- Hard:
 - valorificarea terenurilor publice neutilizate prin transformarea acestora în spații verzi sau reconversie pentru integrare în viața orașului,

- îmbunătățirea și modernizarea spațiilor verzi în orașe, inclusiv a accesibilității și conectivității acestora,
 - dezvoltarea sistemului de spații publice în orașe,
 - amenajarea de locuri de joacă pentru copii,
 - dezvoltarea sistemelor de supraveghere a spațiilor publice,
 - modernizarea și reabilitarea fondului de clădiri pentru creșterea atractivității spațiilor publice.
- Soft:
- consolidarea instituțiilor cu rol în planificarea și gestionarea proceselor de dezvoltare a teritoriului și implementarea strategiilor teritoriale integrate,
 - digitalizarea serviciilor de amenajare teritorială și urbanism,
 - digitalizarea Registrului Local al Spațiilor Verzi,
 - consolidarea instituțiilor cu rol în planificarea, gestionarea și evidența spațiilor verzi.

PILON 7. Tradiție și diversificare în mediul rural

Prioritatea 1: Dezvoltarea sustenabilă și inteligentă a spațiului rural

Obiectiv specific: Reducerea decalajelor sociale și economice față de mediul urban, prin susținerea activităților tradiționale și încurajarea diversificării economice

Măsuri:

- Hard:
- Dezvoltarea rețelelor de infrastructură tehnică edilitară (apă, canalizare, gaze naturale) și a infrastructurii de drumuri,
 - Susținerea diversificării activităților economice,
 - Susținerea producătorilor locali, încurajarea meșteșugurilor și activităților tradiționale,
 - Dezvoltarea rețelelor de medicină de familie și acțiuni de conștientizare a prevenției,
 - Dezvoltarea rețelelor de colectare și depozitare a produselor agricole și susținerea modernizării agriculturii,
 - Crearea și modernizarea de rețele de irigații inteligente în contextul schimbărilor climatice,
 - Valorificarea sustenabilă, regenerarea și extinderea suprafețelor silvice,
 - Modernizarea și dezvoltarea târgurilor și piețelor locale
 - Amenajarea de spații de agrement, spații publice și spații verzi,

- Susținerea lucrărilor de îmbunătățiri funciare, ecologizarea terenurilor, protejarea și adaptarea la schimbările climatice,
 - Asigurarea unui acces egal la servicii sociale de bază (educație, sănătate, sociale),
 - Sprijinirea dezvoltării turismului rural și a ramurilor ecoturismului.
- Soft:
- Consolidarea și diversificarea mediului antreprenorial din sectorul non agricol,
 - Încurajarea investițiilor în digitalizare și crearea unui sector agricol inteligent,
 - Încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură și silvicultură,
 - Sprijinirea investițiilor în CDI în sectorul agroalimentar,
 - Sprijinirea acțiunilor de tranziție spre o economie circulară,
 - Sprijinirea reconversiei profesionale a persoanelor active din mediul rural,
 - Creșterea vizibilității zonelor rurale cu potențial turistic și agro-alimentar,
 - Încurajarea micilor producători locali pentru a se asocia în activitatea agricolă,
 - Încurajarea natalității pentru a contracara declinul populației.

3.2. Strategia dezvoltare durabilă a județului Arad

Strategia de Dezvoltare a județului Arad pentru perioada 2021– 2027 nu este finalizată, la data elaborării prezentei strategii, conform dezbatelor publicate aceasta și își propune să canalizeze forțele care acționează la nivelul comunităților locale, pentru realizarea unui deziderat comun reprezentat de progresul ferm în dezvoltarea județului, corelat cu strategiile sectoriale, regionale, naționale și europene.

În continuare se va prezenta Strategia de Dezvoltare a Județului pentru perioada 2014-2020 ce urmează a fi corelată / continuată pentru perioada 2021-2027.

Viziune:

Județul Arad, pol de specializare funcțională și inteligentă, susținut de o comunitate dinamică, cu un nivel de trai stabil și ridicat, o destinație atractivă în peisajul multicultural european !

Viziunea pentru dezvoltare a județului Arad este concentrată pe creșterea economică ca rezultat al dezvoltării relației sistemice dintre educație, inovare și sectoarele economiei locale specializate funcțional și inteligent la nivelul județului - complementar cu interesul pentru calitatea locuirii în comunitățile județului Arad, înțelegând prin aceasta un mediu de viață curat și civilizată, ofertant pentru petrecerea timpului liber, susținut de o infrastructură modernă și de accesul la servicii publice de bună calitate.

Pentru atingerea acestei viziuni propunem o strategie de dezvoltare a județului Arad conturată pe 2 obiective strategice susținute de 2 obiective asociate, pentru implementarea cărora au fost identificate o serie de obiective specifice și axe prioritare transpuse în măsuri concrete de acțiune care vor contribui în mod direct la atingerea viziunii de dezvoltare a județului.

Obiectiv strategic 1 – Creșterea economică

➤ Obiectiv specific 1.1 Dezvoltarea mediului de afaceri

Axa prioritară:

1.1.1 Consolidarea și diversificarea mediului de afaceri existent în vederea atragerii de noi investitori

Măsurile propuse pentru realizarea Axei prioritare 1.1.1 sunt:

1.1.1.1 Sprijinirea creării de noi unități de producție în sectoarele productive cu potențial ridicat de creștere la nivelul județului (IT&C, mașini și echipamente, prelucrarea lemnului, materiale de construcții și industrii creative);

1.1.1.2 Sprijinirea consolidării sectorului ”textile și pielărie” ca sector cu tradiție la nivelul județului și unul din cele 10 sectoare economice cu potențial de specializare inteligentă la nivelul țării;

1.1.1.3 Sprijinirea dezvoltării IMM-urilor din județ, cu prioritate a microîntreprinderilor, active în sfera serviciilor, care utilizează resurse umane înalt-calificate din județ;

1.1.1.4 Înființarea de incubatoare de afaceri, parcuri industriale și logistice, centre expoziționale, parcuri științifice și tehnologice care să găzduiască întreprinderile (în special, cele mici și mijlocii) din ramurile cu potențial ridicat de creștere (IT&C, mașini și echipamente, prelucrarea lemnului, materiale de construcții și industrii creative).

➤ **Obiectiv specific 1.2 Inovare**

Axe prioritare:

1.2.1 Sprijinirea sectoarelor cu potențial de dezvoltare inteligentă

Măsurile propuse pentru realizarea Axei prioritare 1.2.1 sunt:

1.2.1.1 Sprijinirea implementării unor tehnologii și metode de producție noi care să contribuie la scăderea costurilor unitare de producție și la îmbunătățirea calității produselor și serviciilor, în special în industria auto, turism, sănătate și agricultură;

1.2.1.2 Sprijinirea dezvoltării tehnologice bazată pe cercetare industrială în vederea realizării și testării de noi produse, tehnologii și servicii;

1.2.1.3 Sprijinirea conectării la rețele broadband, precum și consolidarea infrastructurii TIC în special în zonele rurale.

1.2.2 Sprijinirea activităților de cercetare – dezvoltare – inovare

Măsurile propuse pentru realizarea Axei prioritare 1.2.2 sunt:

1.2.2.1 Sprijinirea cooperării între întreprinderi (pe întreg lanțul de furnizare), universități, centre de cercetare, administrație publică și diverși catalizatori (firme de consultanță, furnizori de servicii de formare profesională continuă, bănci și instituții de creditare, etc.);

1.2.2.2 Sprijinirea unor activități de inovare a start-up-urilor și spin-off-urilor noi, cu prioritate din mediul urban, care valorifică rezultatele cercetării din mediul universitar și academic.

➤ **Obiectiv specific 1.3 Educație specializată**

Axa prioritară:

1.3.1 Sprijinirea adaptării sistemului educațional la cerințele angajatorilor

Măsurile propuse pentru realizarea Axei prioritare 1.3.1 sunt:

1.3.1.1 Sprijinirea și susținerea introducerii de noi profiluri în sfera învățământului profesional, vocațional și liceal tehnic, care să deservească nevoile economiei actuale și cu potențial viitor, în conformitate cu perspectivele de dezvoltare din județ și din Uniunea Europeană, și facilitarea accesului tinerilor din medii sociale dezavantajate la educație de calitate la toate nivelurile;

1.3.1.2 Mijlocirea înființării de parteneriate Unități de învățământ – Agenți economici, pentru asigurarea realizării stagiilor de practică pentru elevi, necesare în pregătirea profesională a viitorilor specialiști.

Obiectiv strategic 2 – Creșterea calității locuirii

➤ *Obiectiv specific 2.1 Regenerarea comunităților (locuințe și infrastructură edilitară)*

Axe prioritare:

2.1.1 Reabilitarea și modernizarea clădirilor

Măsurile propuse pentru realizarea Axei prioritare 2.1.1 sunt:

2.1.1.1 Reabilitarea, modernizarea și creșterea eficienței energetice a clădirilor publice;

2.1.1.2 Sprijin cu privire la reabilitarea, modernizarea și creșterea eficienței energetice a clădirilor rezidențiale.

2.1.2 Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de transport

Măsurile propuse pentru realizarea Axei prioritare 2.1.2 sunt:

2.1.2.1 Îmbunătățirea transportului public în județul Arad;

2.1.2.2 Reabilitarea și/sau modernizarea drumurilor județene și sprijin pentru modernizarea drumurilor comunale;

2.1.2.3 Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de transport aerian pe Aeroportul Internațional Arad;

2.1.2.4 Dezvoltarea modalităților de transport alternativ și intermodal și sporirea siguranței rutiere (ex.: refacerea liniei de tramvai Arad – Ghioroc, trasee pietonale, piste pentru bicicliști, semnalistică verticală pentru trecerile de pietoni, realizarea de perdele forestiere, parapeți, etc).

2.1.3 Dezvoltarea rețelelor de infrastructură de bază (apă, canalizare, electricitate, distribuție gaze)

Măsurile propuse pentru realizarea Axei prioritare 2.1.3 sunt:

2.1.3.1 Extinderea și modernizarea rețelelor de servicii în scopul creșterii procentului de populație care beneficiază de accesul la rețelele de apă și canalizare;

2.1.3.2 Sprijinirea și încurajarea investițiilor în lucrările de extindere și modernizare a rețelelor de servicii în scopul creșterii procentului de populație care beneficiază de accesul la rețelele de energie electrică și gaze;

2.1.3.3 Încurajarea valorificării resurselor geotermale existente în anumite zone ale județului, pentru încălzirea spațiilor de locuit și producerea apei calde menajere.

2.1.4 Reconversia și refuncționalizarea terenurilor și suprafețelor degradate, vacante sau neutilizate din interiorul județului.

Măsurile propuse pentru realizarea Axei prioritare 2.1.4 sunt:

2.1.4.1 Demolarea clădirilor situate pe terenurile și suprafețele degradate din județ;

2.1.4.2 Defrișarea vegetației existente, modelarea terenului, montarea de elemente constructive (alei, foișoare, pergole, grilaje, etc), plantarea/gazonarea suprafețelor pentru terenurile degradate din județ;

2.1.4.3 Modernizarea străzilor adiacente terenurilor și suprafețelor degradate din județ;

2.1.4.4 Crearea, reabilitarea și modernizarea spațiilor publice

➤ **Obiectiv specific 2.2 Servicii publice și siguranță civilă**

Axe prioritare:

2.2.1 Dezvoltarea și modernizarea serviciilor de sănătate

Măsurile propuse pentru realizarea Axei prioritare 2.2.1 sunt:

2.2.1.1 Modernizarea, dotarea și extinderea infrastructurii de sănătate (construirea sau renovarea spațiilor/clădirilor destinate activităților medicale cât și echiparea cu aparatură performantă și modernă necesară desfășurării actului medical);

2.2.1.2 Construirea unui nou spital modular ca bază pentru dezvoltarea și optimizarea Spitalului Județean de Urgență și a serviciilor furnizate de această instituție

2.2.1.3 Construirea unei unități spitalicești pentru secția oncologie în Arad, care să poată prelua pacienți din toată Regiunea de Vest a țării

2.2.1.4 Încurajarea înființării serviciilor medicale în mediul rural;

2.2.1.5 Sprijin în organizarea și susținerea unor activități de educație sanitară a populației în scopul prevenirii îmbolnăvirii și adoptarea unui stil de viață sănătos.

2.2.2 Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii educaționale

Măsurile propuse pentru realizarea Axei prioritare 2.2.2 sunt:

2.2.2.1 Modernizarea și echiparea inclusiv cu infrastructură TIC a unităților de învățământ de pe teritoriul județului;

2.2.2.2 Susținerea și încurajarea participării elevilor la competițiile școlare județene, naționale și internaționale;

2.2.2.3 Sprijinirea activităților de prevenire a părăsirii timpurii a școlii, a abandonului școlar;

2.2.2.4 Sprijinirea programelor pentru conștientizarea importanței educației în rândul elevilor și al părinților, inclusiv printr-un sistem de burse oferite elevilor proveniți din familii cu posibilități materiale reduse;

2.2.2.5 Dezvoltarea și diversificarea oportunităților educaționale de reintegrare în sistemul educațional a tinerilor și adulților care nu au absolvit 8 clase;

2.2.2.6 Facilitarea incluziunii copiilor de etnie romă în instituții școlare profesionale, cu predare în limba pe care o stăpânesc cel mai bine;

2.2.2.7 Susținerea elevilor

2.2.3 Dezvoltarea și modernizarea serviciilor de protecție socială și siguranță civilă

Măsurile propuse pentru realizarea Axei prioritare 2.2.3 sunt:

2.2.3.1 Modernizarea centrelor sociale, socio-medicale și cele de protecție a copilului aflate în proprietate publică;

2.2.3.2 Sprijinirea derulării unor programe de incluziune socială pentru grupurile vulnerabile (șomeri, persoane de etnie romă, etc);

2.2.3.3 Susținerea înființării parteneriatelor public-private având ca domeniu de activitate acoperirea nevoilor speciale ale categoriilor de persoane defavorizate;

2.2.3.4 Construcția/reabilitarea/modernizarea locuințelor sociale;

2.2.3.5 Dotarea unităților și subunităților specializate în situații de urgență cu echipamente performante pentru intervenții în timp util și pentru creșterea gradului de acoperire teritorială astfel încât să se îmbunătățească capacitatea de reacție în cazul unor situații de urgență și a unor dezastre naturale.

➤ **Obiectiv specific 2.3 Infrastructură culturală și de petrecere a timpului liber**

Axe prioritare:

2.3.1 Conservarea, protejarea și dezvoltarea patrimoniului cultural al județului

Măsurile propuse pentru realizarea Axei prioritare 2.3.1 sunt:

2.3.1.1 Restaurarea, consolidarea și conservarea monumentelor istorice din județ (picturi interioare, fațade, dotări interioare, activități de marketing);

2.3.1.2 Reabilitarea Caselor de Cultură din mediul urban și a Căminelor Culturale din mediul rural, precum și dotarea acestora cu echipamente necesare evenimentelor culturale;

2.3.1.3 Sprijinirea organizării de activități culturale și artistice prin care este promovat folclorul autentic - obiceiuri locale și port popular (festivaluri populare, zilele orașului/comunei, etc);

2.3.1.4 Susținerea și promovarea tinerelor talente în arta sculpturii, picturii, a meșteșugurilor populare și muzicii;

2.3.1.5 Elaborarea unei strategii de marketing pentru promovarea patrimoniului cultural și a unei agende culturale a județului Arad;

2.3.1.6 Realizarea unei baze de date cu evidența la zi a stării fizice a monumentelor istorice.

2.3.2 Dezvoltarea infrastructurii de petrecere a timpului liber

Măsurile propuse pentru realizarea Axei prioritare 2.3.2 sunt:

2.3.2.1 Instalarea rețelelor de comunicații wireless Wi-Fi în spațiile publice;

2.3.2.2 Dotarea cu mobilier urban a spațiilor publice din județ;

2.3.2.3 Construirea unor centre multifuncționale de sport în localitățile județului;

2.3.2.4 Organizarea unor competiții sportive de interes județean, regional și național;

2.3.2.5 Amenajarea parcurilor cu locuri de joacă pentru copii în zonele centrale ale localităților județului Arad și reabilitarea spațiilor existente;

2.3.2.6 Încurajarea inițiativelor private pentru oferirea de servicii de calitate pentru petrecerea timpului liber.

Obiectiv Asociat 3 – Dezvoltarea turismului, dezvoltarea agriculturii și protecția mediului

Axe prioritare:

3.1 Valorificarea potențialului turistic al județului

Măsurile propuse pentru realizarea Axei prioritare 3.1

3.1.1 Promovarea obiectivelor, locațiilor, arealelor și zonelor naturale și antropice cu potențial turistic ridicat și includerea acestora în circuitul turistic național și internațional prin intermediul unor campanii de conștientizare a publicului larg despre existența și valoarea obiectivelor naturale vizate;

3.1.2 Dezvoltarea proiectelor de stabilizare și consolidare a ruinelor și a clădirilor degradate cu potențial turistic, proiectelor de restaurare sau amenajare turistică a monumentelor abandonate;

3.1.3 Conceperea și amenajarea traseelor turistice intrajudețene și urbane, semnalizarea acestor obiective și promovarea lor prin pachete turistice, pe paginile web ale autorităților locale sau ale instituțiilor culturale;

3.1.4 Sprijinirea amenajării unor destinații ecoturistice și elaborarea unor planuri de dezvoltare și management a acestora;

- 3.1.5 Editarea și promovarea unui ghid turistic al județului cu prezentarea tuturor posibilităților de practicare a turismului activ;
- 3.1.6 Conceperea și promovarea unei mărci (brand) a județului care să sintetizeze specificul județului Arad;
- 3.1.7 Crearea și extinderea unor forme de turism specializat prin conceperea unor produse turistice diversificate încercând să răspundă unor hobby-uri diverse (ex. vânătoare, pescuit, degustări de vinuri, gastronomie, motocros, cicloturism, parapantă, deltaplan, cățărări, scufundări, sporturi extreme, echitație, observare/filmare/fotografiere etc.);
- 3.1.8 Încurajarea protecției resurselor hidrominerale în vederea valorificării prin intermediul turismului balnear și de agrement (reabilitarea și modernizarea stațiunilor balneoclimaterice, organizarea de centre medicale și de diagnostic medical, dotarea cu aparatură, diversificarea gamei de servicii oferite pentru înfrumusețare, etc);
- 3.1.9 Organizarea de activități educaționale (pregătirea personalului de specialitate) și de cercetare științifică (factori naturali terapeutici) în sectorul balnear;
- 3.1.10 Sprijinirea dezvoltării unor pachete turistice pentru vizitarea caselor memoriale, muzeelor, galeriilor de artă, muzeelor etnografice sau de altă factură din județul Arad;
- 3.1.11 Sprijinirea revigorării tradițiilor culturale, religioase, folclorice și includerea lor în circuitul turistic;
- 3.1.12 Stimularea investițiilor în infrastructura de cazare și servicii turistice.

3.2 Dezvoltarea agriculturii și a lanțurilor de producție și comercializare

Măsurile propuse pentru realizarea Axei prioritare 3.2 sunt:

- 3.2.1. Promovarea organizării lanțului alimentar prin sprijinirea înființării de unități de procesare agroalimentară și îmbunătățirea dotării tehnice a unităților de procesare existente, dezvoltarea tehnologiilor sustenabile de procesare și marketingul produselor;
- 3.2.2. Sprijinirea înființării și dezvoltării de noi facilități comune de depozitare și valorificare, dotate cu utilaje specializate, precum și dezvoltarea piețelor și târgurilor locale;
- 3.2.3. Sprijinirea producătorilor locali în vederea certificării produselor tradiționale, precum și organizarea și participarea la evenimente expoziționale organizate la nivel local, național și internațional, pentru promovarea produselor agricole și alimentare ecologice certificate înregistrate în județ;
- 3.2.4. Sprijinirea comasării terenurilor agricole pentru constituirea dimensiunii optime (viabile) a exploatațiilor agricole;

3.2.5. Informarea micilor fermieri interesați, sprijinirea celor care utilizează metode de cultivare tradiționale și ecologice, precum și facilitarea creării și funcționării unor rețele de comercializare a produselor ecologice;

3.2.6. Sprijinirea și stimularea înființării grupurilor de producători;

3.2.7. Informarea producătorilor agricoli cu privire la cerințele și standardele UE (referitoare la mediu, apă, sănătatea și bunăstarea animalelor, sănătatea plantelor și sănătatea publică) precum și susținerea proiectelor care au ca scop trecerea la sisteme de producție conforme cu cerințele UE și respectării acestor cerințe de către toți producătorii agricoli;

3.2.8. Sprijinirea modernizării infrastructurii de irigații precum și a amenajărilor de irigații

3.3 Protecția mediului înconjurător

Măsurile propuse pentru realizarea Axei prioritare 3.2

3.3.1. Prezervarea mediului și reducerea riscurilor de poluare;

3.3.2. Implementarea și menținerea sistemului de management integrat al deșeurilor în județul Arad;

3.3.3. Susținerea investițiilor în ceea ce privește infrastructura de gestionare a deșeurilor, inclusiv atragerea de surse de finanțare;

3.3.4. Acțiuni de promovare a colectării selective și reducerea nivelului de deșeurii produse atât de utilizatorii individuali – gospodării, cât și de agenții economici;

3.3.5. Programe de promovare a educației pentru protecția mediului;

3.3.6. Valorificarea potențialului biomasei forestiere;

3.3.7. Amenajarea ariilor naturale protejate;

3.3.8. Organizarea de acțiuni de conștientizare a populației față de ocrotirea mediului înconjurător și respectarea naturii.

Obiectiv Asociat 4 – Dezvoltarea administrației publice și a cooperării transfrontaliere

Axe prioritare:

4.1 Dezvoltarea administrației publice

Măsurile propuse pentru realizarea Axei prioritare 4.1

4.1.1. Promovarea unui dialog activ cu cetățenii și cu mediul de afaceri;

4.1.2. Încurajarea participării publice și sprijinirea formelor asociative intrajudețene la nivelul județului Arad (ADI-uri, GAL-uri, etc.);

4.1.3. Dotarea instituțiilor administrației publice cu tehnologie IT modernă și performantă care să permită implementarea unor soluții software integrate de gestionare ușoară, rapidă și modernă a activității curente a administrațiilor publice;

4.1.4. Participarea funcționarilor angajați în administrația publică la cursuri/instruiri pentru îmbunătățirea continuă a performanțelor profesionale;

4.1.5. Implementarea la nivelul județului Arad, a unui număr cât mai mare de soluții de tip e-guvernare, în contextul creșterii constante a accesibilității populației la internet și a utilizării acestuia;

4.1.6. Elaborarea și/sau actualizarea documentațiilor de urbanism și amenajarea teritoriului, la nivel județean, microregional și local. Vor fi vizate cu prioritate următoarele documentații:

Planul de Amenajare a Teritoriului Județean, Planurile Urbanistice Generale ale municipiilor, orașelor și comunelor, Planuri de amenajare a teritoriului zonal periurban și interurban,

Planuri de amenajare a teritoriului microregional;

4.1.7. Creșterea gradului de transparență la nivelul administrației publice locale;

4.1.8. Implementarea sistemelor de management al calității, dezvoltarea procedurilor și instrumentelor de monitorizare și evaluare

4.2 Cooperarea transfrontalieră

Măsurile propuse pentru realizarea Axei prioritare 4.2

4.2.1 Îmbunătățirea facilităților de transport transfrontalier;

4.2.2 Îmbunătățirea comunicațiilor transfrontaliere;

4.2.3 Întărirea coeziunii sociale și economice în regiunea de graniță.

4. Programe de finanțare 2021-2027

4.1. Programe operaționale

Ministerul Fondurilor Europene enumeră 8 programe de fonduri europene, prin care se vor finanța proiecte de investiții, inclusiv pentru anreprenori, în România, în perioada de programare 2021-2027.

7 programe vor fi gestionate de MFE ca autoritate de management:

- ✚ Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare;
- ✚ Programul Operațional Dezvoltare Durabilă;
- ✚ Programul Operațional Educație și Ocupare;
- ✚ Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială;
- ✚ Programul Operațional Sănătate;
- ✚ Programul Operațional Asistență Tehnică;
- ✚ Programul Operațional Tranziție Justă.

Programul Operațional Regional va fi împărțit în 8 POR-uri mai mici, fiecare gestionat de Agențiile de Dezvoltare Regională, ca autorități de management, de la nivel regional.

Programul Operațional Regional Vest 2021-2027

POR Vest vizează Regiunea Vest, respectiv cele 4 județe: Arad, Caraș-Severin, Hunedoara și Timiș, având o suprafață totală de 32.028 km². În intervalul anilor 2000-2020, populația a scăzut de la 2.042.854 la 1.997.377 persoane. Răspunsul la schimbările demografice și în special, evoluția structurii demografice a regiunii, reprezintă adevărata provocare mai ales pentru furnizarea unor servicii publice de calitate pentru cetățeni;

Regiunea Vest este cea mai urbanizată regiune, dar face parte din categoria regiunilor mai puțin dezvoltate în contextul tipologiei utilizate la nivelul UE, având un PIB situat la 68% din media UE 27, dar peste media națională;

Priorități:

Prioritatea 1 – „O Europă mai inteligentă, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente”

Obiective specifice :

- OS a (i) Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate
- OS a (ii) Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor
- OS a (iii) Impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor

Prioritatea 2 – „O Europă mai ecologică, cu emisii scăzute de carbon prin promovarea tranziției către o energie nepoluantă și echitabilă, a investițiilor verzi și albastre, a economiei circulare, a adaptării la schimbările climatice și a prevenirii și gestionării riscurilor”

Obiective specifice :

- OS b (i) Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră
- OS b (vii) Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării
- b (viii) Promovarea mobilității urbane multimodale sustenabile

Prioritatea 3 – „O Europă mai conectată prin dezvoltarea mobilității și a conectivității TIC regionale”

Obiective specifice:

- OS c (iii) Dezvoltarea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente în fața schimbărilor climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere

Prioritatea 4 – OP4 „O Europă mai socială prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale”

Obiective specifice :

- OS d (ii) Îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii;

Prioritatea 5 – „O Europă mai aproape de cetățeni prin promovarea dezvoltării durabile și integrate a zonelor urbane, rurale și de coastă și a inițiativelor locale”

Obiective specifice :

- OS e (i) Favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în zonele urbane
- OS e (ii) Favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității înafara zonelor urbane

4.2. Politica Agricolă Comună post-2020

Principalele elemente ale PAC

- Simplificarea și modernizarea politicii;
- Reechilibrarea responsabilităților între COM și statele membre;
- Sprijin mai bine orientat, bazat pe rezultate și pe performanță;
- Distribuirea mai echitabilă a plăților directe;
- Creșterea așteptărilor în materie de mediu și climă.

Bugetul PAC 2021-2027

Propunerea Comisiei pentru cadrul financiar multiannual (CFM) aferent perioadei 2021-2027 include 365 de miliarde EUR pentru PAC (în prețuri curente). Acest quantum corespunde unei proporții medii de 28,5% din bugetul general al UE pentru perioada 2021-2027.

Pentru România este propusă suma de 20,5 miliarde EUR din care:

- 13,5 miliarde este destinată plăților directe
- 363 mil EUR alocate către măsurile de sprijinire a pieței (FEGA)
- 6,7 miliarde EUR alocate pentru dezvoltarea rurală (FEADR).

Figura nr. 4 – Obiectivele Politicii Agricole Comune

Tipuri de intervenții sprijinite din FEAGA:

1) Plățile directe (ca și în actualul exercițiu bugetar vor fi decuplate și cuplate).

Plățile directe decuplate:

- sprijinul de bază pentru venit în scopul sustenabilității (BISS);
- sprijinul redistributiv complementar pentru venit în scopul sustenabilității (PR);
- sprijinul complementar pentru venit pentru tinerii fermieri;
- schemele pentru climă și mediu(ecoscheme)

Plata directă cuplată:

- sprijinul cuplat pentru venit;

2) Intervenții sectoriale (sectorul fructelor și legumelor, sectorul apiculturii, sectorul vitivinicol).

Planurile strategice pot cuprinde următoarele tipuri de intervenții în ceea ce privește

FEADR:

- angajamente în materie de mediu și climă și alte angajamente;
- plăți pentru constrângeri natural sau alte constrângeri specifice anumitor zone;
- plăți pentru dezavantaje specifice anumitor zone, generate de anumite cerințe obligatorii;
- investiții;
- instalarea tinerilor fermieri și întreprinderi rurale noi înființate;
- instrumente de gestionare a riscurilor;
- cooperare;
- schimb de cunoștințe și informare.

4.3. Programe și surse de finanțare 2021-2027

Finanțarea proiectelor care pot contribui la dezvoltarea economică a localității poate avea drept sursă bugetul propriu, fondurile nerambursabile guvernamentale și/sau europene sau fondurile rambursabile (din categoria creditelor).

La aceste surse de finanțare se adaugă posibilitatea dezvoltării parteneriatelor de tip public-privat, care s-au dovedit a fi soluția potrivită pentru rezolvarea anumitor probleme comunitare în multe dintre statele europene dezvoltate.

Fiecare dintre aceste posibile modalități de susținere a proiectelor locale prezintă avantaje și dezavantaje. Alegerea unei surse de finanțare optime necesită o bună cunoaștere a legislației naționale în vigoare, a programelor de finanțare disponibile și, mai ales, a nevoilor/problemelor cu care se confruntă comunitatea locală.

4.3.1. Bugetul local

Actul normativ prin care este reglementată constituirea **bugetului la nivel local** este Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, conform art. 129 alin. (4), consiliul local aprobă, la propunerea primarului, bugetul unității administrativ-teritoriale, virările de credite, modul de utilizare a rezervei bugetare și contul de încheiere a exercițiului bugetar.

Potrivit legii, Consiliul local poate aproba finanțarea unor investiții de interes local din bugetul propriu și poate dispune alocarea sumelor necesare pentru cofinanțarea proiectelor provenite din alte fonduri. Atribuțiile consiliului local presupun și aprobarea documentației tehnico-economice pentru lucrările de investiții de interes local, a strategiei de dezvoltare economică, socială și de mediu pentru localitate, precum și asigurarea unui mediu favorabil înființării și/sau dezvoltării afacerilor, inclusiv prin valorificarea patrimoniului existent, precum și prin realizarea de noi investiții care să contribuie la îndeplinirea programelor de dezvoltare economică regională și locală. Totodată, Consiliul local asigură realizarea lucrărilor și ia măsurile necesare implementării și conformării cu prevederile angajamentelor asumate de România în calitate de stat membru al Uniunii Europene în domeniul protecției mediului și gospodăririi apelor pentru serviciile furnizate cetățenilor.

O pondere importantă în veniturile proprii ale bugetelor locale o reprezintă cotele defalcate din impozitul pe venit.

4.3.2. Bugetul județean

O altă sursă de finanțare la nivel local este reprezentată de bugetul județean, din care pot fi repartizate fonduri pentru echilibrarea bugetelor locale, conform art. 33 alin. (3) din Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare.

4.3.3. Programele guvernamentale

Transferurile consolidabile de la **bugetul de stat** către bugetele locale se acordă pentru investiții finanțate din împrumuturi externe, la a căror realizare contribuie și Guvernul, potrivit legii, și se aprobă anual, în poziție globală, prin legea bugetului de stat. Din bugetul de stat, prin bugetele unor ordonatori principali de credite ai acestuia (ministerele și agențiile), precum și din alte bugete, se pot acorda transferuri către bugetele locale pentru finanțarea unor programe de dezvoltare sau sociale de interes național, județean ori local.

Spre exemplu:

- Ministerul Muncii și Protecției Sociale oferă finanțări pentru acordarea de facilități persoanelor cu handicap, acordarea ajutorului pentru încălzirea locuinței, programe pentru ocuparea temporară a forței de muncă etc.;
- Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației finanțează programe de reabilitare a rețelei rutiere, acțiuni privind reducerea riscului seismic al construcțiilor existente cu destinație de locuință, reabilitarea termică a clădirilor de locuit etc.;
- Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor oferă finanțări pentru programe multianuale prioritare de mediu și gospodărire a apelor;
- Ministerul Sănătății finanțează investițiile pentru modernizarea unităților medicale;
- Ministerul Culturii acordă fonduri pentru finalizarea lucrărilor de construcție a așezămintelor culturale.

Programul Național de Dezvoltare Locală, coordonat de Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației, stabilește cadrul legal pentru implementarea unor proiecte de importanță națională, care susțin dezvoltarea regională prin realizarea unor lucrări de infrastructură rutieră, tehnico-edilitară și socio-educativă.

Obiectivele de investiții care pot fi finanțate în cadrul programului trebuie să vizeze lucrări de **realizare / extindere / reabilitare / modernizare**, respectiv dotare, pentru unul dintre următoarele domenii specifice:

- sisteme de alimentare cu apă și stații de tratare a apei;
- sisteme de canalizare și stații de epurare a apelor uzate;
- unități de învățământ preuniversitar, respectiv: grădinițe, școli generale primare și gimnaziale, licee, grupuri școlare, colegii naționale, școli profesionale, școli postliceale, unități de învățământ special de stat;
- unități sanitare;
- drumuri publice clasificate și încadrate, în conformitate cu prevederile legale în vigoare, ca drumuri județene, drumuri de interes local, drumuri comunale și/sau drumuri publice din interiorul localităților;
- poduri, podețe sau punți pietonale;
- obiective culturale de interes local, respectiv biblioteci, muzee, centre culturale multifuncționale, teatre;
- platforme de gunoi;
- piețe publice, comerciale, târguri, oboare;
- modernizarea bazelor sportive;

- sediile instituțiilor publice ale autorităților administrației publice locale, precum și a instituțiilor publice din subordinea acestora;
- infrastructura turistică dezvoltată de autoritățile publice locale ca instrument de punere în valoare a potențialului turistic local, pentru obiectivele de investiții aflate în proprietatea publică sau privată a unităților administrativ-teritoriale sau în administrarea acestora.

Subprograme și beneficiari eligibili

- **Subprogramul „Modernizarea satului românesc”:** beneficiarii eligibili sunt unitățile administrativ-teritoriale reprezentate de autoritățile administrației publice locale ale comunelor, precum și unitățile administrativ-teritoriale membre ale asociațiilor de dezvoltare intercomunitară, constituite în condițiile legii, pentru investițiile realizate prin asociațiile de dezvoltare intercomunitară, reprezentate de autoritățile administrației publice locale ale comunelor;
- **Subprogramul „Regenerarea urbană a municipiilor și orașelor”:** beneficiarii eligibili sunt unitățile administrativ-teritoriale reprezentate de autoritățile administrației publice locale ale municipiilor și orașelor, inclusiv pentru satele componente ale acestora, precum și unitățile administrativ-teritoriale membre ale asociațiilor de dezvoltare intercomunitară, constituite în condițiile legii, pentru investițiile realizate prin asociațiile de dezvoltare intercomunitară, reprezentate de autoritățile administrației publice locale ale municipiilor, inclusiv ale subdiviziunilor administrativ-teritoriale ale acestora, ale orașelor, inclusiv pentru satele componente ale acestora;
- **Subprogramul „Infrastructură la nivel județean”:** beneficiarii eligibili sunt unitățile administrativ-teritoriale reprezentate de autoritățile administrației publice locale județene, precum și unitățile administrativ-teritoriale membre ale asociațiilor de dezvoltare intercomunitară, constituite în condițiile legii, pentru investițiile realizate prin asociațiile de dezvoltare intercomunitară, reprezentate de autoritățile administrației publice locale județene.

Programul se finanțează din transferuri de la bugetul de stat, în limita fondurilor aprobate anual în bugetul Ministerului Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației, din fonduri aprobate anual cu această destinație în bugetele locale ale unităților administrativ-teritoriale beneficiare și din alte surse legal constituite.

În limita fondurilor aprobate anual prin legea bugetului de stat, în baza analizei interne de specialitate a propunerilor de finanțare ale autorităților locale, se aprobă prin ordin al ministrului

lucrărilor publice, dezvoltării și administrației lista finală cu obiectivele de investiții care se finanțează, listă care se publică pe site-ul Ministerului Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației.

4.3.4. Programele europene de finanțare nerambursabilă

Fondurile structurale și de investiții europene (ESI)

Fondurile ESI sunt instrumente financiare prin care Uniunea Europeană acționează pentru realizarea obiectivelor Politicii de Coeziune prin implementarea Programelor Operaționale, pentru eliminarea disparităților economice și sociale între regiuni, în scopul realizării coeziunii economice și sociale.

Instrumentele structurale ale Uniunii Europene au rolul de a stimula creșterea economică a statelor membre ale Uniunii și de a conduce la reducerea disparităților dintre regiuni. Ele nu acționează însă singure, necesitând asigurarea unei contribuții din partea statelor membre implicate. Ele sunt co-finanțate, în principal, din resursele publice ale statului membru, însă în multe domenii este necesară și contribuția financiară privată, aceasta fiind încurajată în cele mai multe cazuri.

Fondurile Structurale și de Investiții Europene (fondurile ESI) sunt:

- Fondul european de dezvoltare regională (FEDR)
- Fondul social european (FSE)
- Fondul de coeziune (FC)
- Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR)
- Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime (FEPAM)

Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) urmărește consolidarea coeziunii economice și sociale în cadrul Uniunii Europene prin corectarea dezechilibrelor existente între regiunile acesteia.

FEDR își concentrează investițiile asupra mai multor domenii prioritare cheie. Această abordare este cunoscută sub denumirea de „concentrare tematică”:

- Inovare și cercetare;
- Agenda digitală;
- Sprijin pentru întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri);
- Economie cu emisii reduse de carbon.

Fondul Social European (FSE) este principalul instrument prin care Europa susține crearea de locuri de muncă, ajută oamenii să obțină locuri de muncă mai bune și asigură oportunități

profesionale mai echitabile pentru toți cetățenii UE. Fondul funcționează prin investiții în capitalul uman al Europei – angajații, tinerii și toți cei aflați în căutarea unui loc de muncă. Astfel, finanțarea FSE îmbunătățește perspectivele de angajare pentru milioane de europeni, în special pentru cei cărora le este dificil să își găsească de lucru.

FSE finanțează următoarele priorități:

- adaptabilitatea angajaților, prin formarea de competențe noi, și a întreprinderilor, prin adoptarea unor metode noi de lucru;
- sporirea accesului la locuri de muncă: ajutând tinerii în tranziția de la școală pe piața muncii sau asigurându-le formare profesională celor aflați în căutarea unui loc de muncă, pentru a le îmbunătăți perspectivele de angajare;
- formarea vocațională și învățarea pe tot parcursul vieții în vederea dobândirii de noi competențe;
- sprijinirea persoanelor din grupurile defavorizate pentru obținerea unui loc de muncă.

Fondul de Coeziune (FC) ajută statele membre cu un produs național brut (PNB) pe cap de locuitor de mai puțin de 90% din media comunitară să-și reducă diferențele dintre nivelurile de dezvoltare economică și socială și să-și stabilizeze economiile. Acesta susține acțiuni în cadrul obiectivului „Convergență” și se află sub incidența aceluiași reguli de programare, de gestionare și de control ca în cazul FSE și FEDR.

Fondul de Coeziune finanțează acțiuni care fac parte din următoarele domenii:

- rețele transeuropene de transport, în special proiectele prioritare de interes european definite de Uniunea Europeană;
- mediu.

În acest context, Fondul de Coeziune poate interveni, de asemenea, în proiecte din domeniul energiei sau al transporturilor, atâta vreme ce acestea prezintă avantaje clare pentru mediu: eficiență energetică, utilizarea de surse de energie regenerabile, dezvoltarea transportului feroviar, sprijinirea intermodalității, consolidarea transporturilor publice etc.

Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR) reprezintă o sursă de finanțare din partea UE, utilizată de statele membre pentru a realiza o gamă largă de obiective ale politicii de dezvoltare rurale, cum ar fi: îmbunătățirea competitivității întreprinderilor agricole, forestiere și agroalimentare; susținerea protecției mediului natural; susținerea economiilor rurale; asigurarea calității vieții în zonele rurale.

Fondul European de Garantare Agricolă (FEGA) este un fond creat de Uniunea Europeană în vederea dezvoltării agriculturii statelor membre ale acesteia, prin gestiune partajată între Uniune și statele membre.

Începând cu 1 ianuarie 2007, [Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură \(APIA\)](#) derulează fondurile europene pentru implementarea măsurilor de sprijin finanțate din Fondul European pentru Garantare în Agricultură (FEGA).

FEGA finanțează următoarele cheltuieli în contextul gestionării comune între statele membre și Comunitate, în conformitate cu dreptul Uniunii:

- măsurile de reglementare sau sprijinire a piețelor agricole;
- plățile directe către agricultori în contextul politicii agricole comune;
- contribuția financiară a Uniunii la măsurile de informare și promovare a produselor agricole pe piața internă a Uniunii și în țările terțe, întreprinse de statele membre pe baza unor programe selectate de Comisia Europeană;
- contribuția financiară a Uniunii la programul de încurajare a consumului de fructe și legume în școli, menționat în art. 23 din R. (UE) nr. 1308/2013 și la măsurile privind bolile animalelor și pierderea încrederii consumatorilor, astfel cum sunt menționate în art. 155 din R (UE) nr. 1308/2013.

FEGA finanțează următoarele cheltuieli în mod direct și în conformitate cu dreptul Uniunii:

- promovarea produselor agricole, efectuate fie direct de către Comisie, fie prin intermediul unor organizații internaționale;
- măsuri luate în conformitate cu legislația comunitară pentru a asigura conservarea, caracterizarea, colectarea și utilizarea resurselor genetice în agricultură;
- crearea și întreținerea sistemelor informatice de contabilitate pentru agricultură;
- sistemele de investigare agricolă, inclusiv investigațiile privind structura exploatațiilor agricole.

Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime (FEPAM) este fondul UE destinat politicilor europene în domeniul pescuitului și al afacerilor maritime. Acesta este unul dintre cele cinci fonduri structurale și de investiții europene (fondurile ESI), care se completează reciproc și își propun să creeze condițiile necesare redresării economice a UE, generând creștere și locuri de muncă.

Fondul

- sprijină operatorii în tranziția către un pescuit durabil
- ajută comunitățile din zonele de coastă să își diversifice economiile
- finanțează proiecte care creează noi locuri de muncă și îmbunătățesc calitatea vieții în regiunile de coastă ale Europei
- facilitează accesul la finanțare.

Mod de funcționare

Fondul este utilizat pentru a cofinanța proiecte, completând resursele din bugetul național.

- Fiecărui stat membru i se alocă o parte din bugetul FEPAM, în funcție de importanța industriei pescuitului din țara respectivă.
- Ulterior, autoritățile naționale întocmesc un program operațional în care precizează cum intenționează să cheltuiască banii alocați.
- După ce Comisia aprobă programul, autoritățile naționale decid ce proiecte vor fi finanțate.
- Autoritățile naționale și Comisia răspund împreună de implementarea programului.

Conform **Acordului de parteneriat pentru perioada de programare 2021-2027**, programele și fondurile aferente obiectivelor de politică sunt următoarele:

Tabelul nr. 1 – Obiectivele politicii, programe și fonduri 2021-2027

Obiectiv	Program	Fond
Obiectivul de Politică 1 - O Europă mai inteligentă și mai competitivă , prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente	Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare (POCIDIF)	FEDR
	Programul Operațional Sănătate (POS)	FEDR
	Programele operaționale regionale (POR)	FEDR
Obiectivul de Politică 2 - O Europă mai ecologică , cu emisii scăzute de carbon, în tranziție spre o economie fără emisii și rezilientă, prin promovarea tranziției către o energie nepoluantă și justă, a investițiilor verzi și albastre, a economiei circulare, a reducerii impactului asupra schimbărilor climatice și a adaptării la schimbările climatice și a prevenirii și gestionării riscurilor	Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD)	FEDR FC
	Programul Operațional Transport (POT)	FEDR FC
	Programele operaționale regionale (POR)	FEDR
	Program Acvacultură și Pescuit (PAP)	FEPAM
Obiectivul de Politică 3 - O Europă mai conectată prin dezvoltarea mobilității și a conectivității TIC regionale	Programul Operațional Transport (POT)	FEDR FC
	Programele operaționale regionale (POR)	FEDR
Obiectivul de Politică 4 – O Europă mai socială și mai incluzivă prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale	Programul Operațional Educație și Ocupare (POEO)	FSE
	Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială (POIDS)	FSE FEDR
	Programul Operațional Sănătate (POS)	FSE FEDR
	Programele operaționale regionale (POR)	FEDR
Obiectivul de Politică 5 – O Europă mai aproape de cetățeni prin promovarea dezvoltării durabile și integrate a tuturor tipurilor de teritorii și a inițiativelor locale	Programele operaționale regionale (POR)	FEDR
	Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială (POIDS)	FEDR
	Program Acvacultură și Pescuit (PAP)	FEPAM

4.3.5. Programele de cooperare teritorială

România poate participa la trei tipuri de programe de cooperare teritorială:

- **Cooperare teritorială transfrontalieră** - presupune cooperarea regiunilor din România cu regiuni din statele vecine. Programele de cooperare transfrontalieră finanțează proiecte de accesibilitate transport și tehnologia informației, mediu și prevenirea riscurilor, dezvoltare economică și socială, precum și acțiuni „people to people”;
- **Cooperare teritorială transnațională** - presupune cooperarea cu regiunile dintr-un anumit spațiu geografic. Cooperarea transnațională finanțează dezvoltarea de rețele care să ducă la dezvoltare teritorială integrată în domenii precum inovația, mediul și accesibilitatea și dezvoltarea urbană;
- **Cooperare teritorială interregională** - presupune colaborarea cu regiuni din orice stat membru al Uniunii Europene, prin intermediul unor proiecte gestionate și administrate în comun de partenerii din statele participante. Se promovează cooperarea între autoritățile publice (locale sau regionale), precum și între cercetătorii UE, pe probleme de interes comun prin transferul de experiență și bune practici între regiuni și prin constituirea de rețele între orașele UE.

Ca regulă generală, rata de cofinanțare pentru programele finanțate din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) este 85% din fonduri comunitare și 15% din fonduri naționale, iar pentru programele finanțate din Instrumentul European de Vecinătate și Parteneriat (ENPI) este 90% din fonduri comunitare și 10% din fonduri naționale.

Beneficiarii eligibili: autorități publice centrale, autorități publice locale, organizații de drept public, organisme de drept privat, organizații internaționale. Beneficiarii privați pot participa ca parteneri în proiecte sau în calitate de subcontractori.

4.3.6. Granturile SEE / Granturi norvegiene

Prin Acordul pentru Spațiul Economic European (SEE), trei dintre țările AELS (Asociația Europeană a Liberului Schimb) - Norvegia, Islanda și Liechtenstein, fac parte din piața internă europeană și contribuie la dezvoltarea socială și economică prin intermediul granturilor SEE și norvegiene, de care beneficiază 15 state membre din estul, centrul și sudul Uniunii Europene. Obiectivele majore ale Mecanismului Financiar SEE și Mecanismului Financiar Norvegian sunt reducerea disparităților sociale și economice în Spațiul Economic European, respectiv întărirea relațiilor bilaterale dintre statele donatoare și cele beneficiare.

Granturile SEE și cele norvegiene au fost instituite în 2004, după ce Uniunea Europeană a primit zece noi state membre. Granturile reprezintă un acord între statele Spațiului Economic

European (SEE – Norvegia, Islanda, Liechtenstein) și Uniunea Europeană, în baza căruia statele SEE au acces pe piața unică europeană.

Fondul Bilateral Național este un instrument menit să faciliteze contactul și cooperarea între entități din România și cele din statele donatoare (Islanda, Principatul Liechtenstein și Norvegia), dimensiunea bilaterală fiind obligatorie în orice inițiativă. Cooperarea bilaterală cu Consiliul Europei este, de asemenea, posibilă.

4.3.7. Parteneriatele de tip public-privat

Parteneriatele de tip public-privat sunt o soluție general recomandată și promovată pentru rezolvarea problemelor sau eficientizarea serviciilor publice. Apariția Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 39/2018, cu modificările și completările ulterioare, care reglementează parteneriatul public-privat este privită drept o oportunitate reală de a implementa proiectele propuse.

La nivelul administrațiilor publice există posibilitatea dezvoltării parteneriatelor de tip public-privat în diverse domenii. În urma adoptării actului normativ care reglementează parteneriatul public-privat s-ar putea externaliza o serie de servicii și activități publice, partenerii locali putând fi atât mediul de afaceri, cât și sectorul non-profit.

4.3.8. Creditarea

Din punct de vedere procedural, creditarea este o modalitate relativ simplă de obținere a finanțării pentru proiectele de investiții.

Băncile locale sunt instituții financiare care au în portofoliu programe de finanțare/creditare pentru proiectele care implică fonduri europene. Se pot acorda astfel credite de investiții atât pentru prefinanțarea fondurilor nerambursabile, cât și pentru cofinanțarea cheltuielilor eligibile și neeligibile din cadrul unui proiect, urmând o serie de reglementări interne. Costurile aferente creditelor sunt mari și implică și un anumit grad de risc vis-à-vis de posibilitatea de rambursare a datoriilor, mai ales într-o situație de incertitudine cum este cea generată de criza financiară. În plus, un grad ridicat de îndatorare poate reprezenta o blocare a posibilităților de investiții pe termen scurt și mediu, cu atât mai mult cu cât o organizație cu datorii mari devine neeligibilă atât pentru accesarea altor credite, cât și pentru atragerea de fonduri nerambursabile.

Guvernul României stabilește anual limitele pentru finanțările rambursabile care pot fi contractate de administrațiile locale, pentru încadrarea în nivelul deficitului bugetului general consolidat.

Pentru proiectele de mare amploare se pot accesa și programe de finanțare internaționale ce au ca surse instituții financiare internaționale: BERD (Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare), BEI (Banca Europeană de Investiții), FMI (Fondul Monetar Internațional) și Banca Mondială.

Banca Europeană de Investiții (BEI) finanțează proiecte care au ca obiectiv promovarea politicilor UE și implementarea Agendei Lisabona, a Inițiativei Inovare 2010 de creare și promovare a unei economii bazate pe cunoaștere. BEI împrumută până la 50% din valoarea unui proiect și cofinanțează investițiile împreună cu alte bănci (Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare). În prezent, BEI a devenit cea mai importantă sursă de finanțare internațională a proiectelor din noile state membre ale UE, dar și pentru cele din regiunea Balcanilor.

Banca Mondială sau Banca Internațională de Reconstrucție și Dezvoltare (BIRD) s-a dedicat exclusiv ajutorării pe termen lung a țărilor întârziate. BIRD oferă împrumuturi și ajutoare dezvoltării țărilor cu venituri mijlocii și mici. Banca Mondială se oferă ca un mijloc de finanțare independent pentru completarea finanțărilor necesare și nu pentru substituirea finanțărilor naționale. De asemenea, între Ministerul afacerilor europene și Banca Mondială s-a semnat în anul 2012 un acord pentru servicii de consultanță privind asistența tehnică în vederea creșterii ratei de absorbție a fondurilor structurale și de coeziune atât pentru intervalul 2007 – 2013, cât și pentru exercițiul bugetar al Uniunii Europene, 2014 – 2020.

CAPITOLUL II

ANALIZA SOCIO-ECONOMICĂ A COMUNEI HĂLMAGIU

1. Prezentare generală

1.1. Localizare geografică

Comuna Hălmagiu este situată în partea de est a județului Arad, în depresiunea cu același nume, la confluența râului Hălmăgel cu Crișul Alb, la poalele Munților Bihor.

Comuna Hălmagiu este localizată la o distanță de 460 km de capitala României - municipiul București și la 135 km de reședința județului, municipiul Arad, cea mai apropiată așezare urbană este municipiul Brad (județul Hunedoara), situat la 29 de km.

Comuna este delimitată de următoarele vecinătăți:

- la nord și est comuna Hălmăgel
- la vest comuna Vârfurile
- la sud vest comuna Pleșcuța
- la sud comuna Vața (județul Hunedoara),

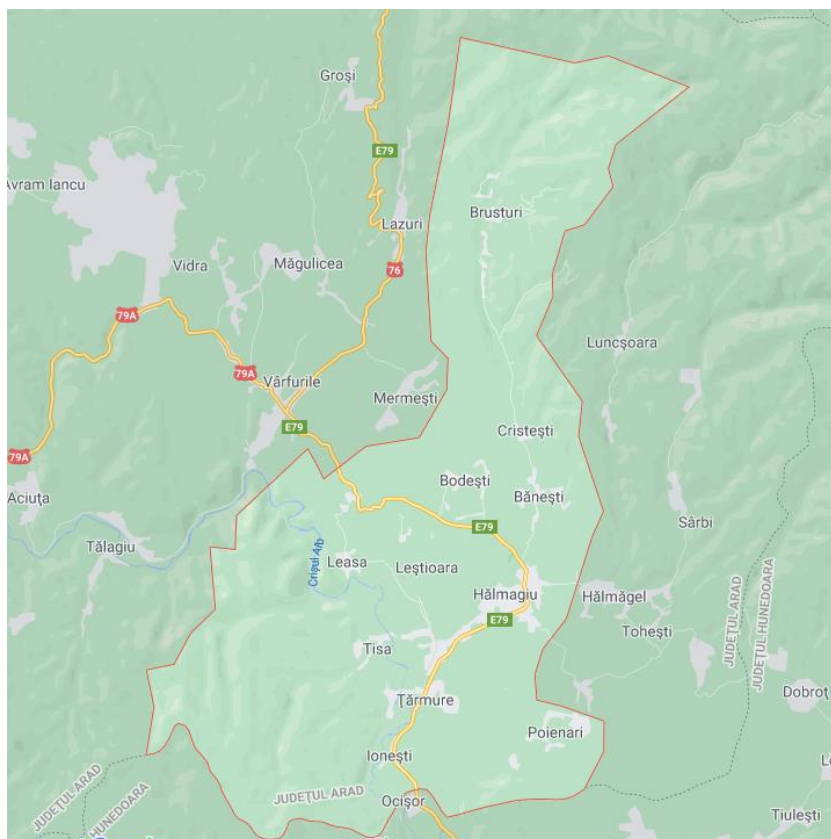
Amplasarea comunei în cadrul județului Arad

Accesibilitate:

- Din drumul național DN76 (drumul European E79 Oradea –Deva) care traversează satele Hălmagiu, Țărmure și Ionești
- Din drumul județean DJ 792F

Comuna este alcătuită din unsprezece sate:

- BĂNEȘTI situat la o distanță de 2,5 km nord față de reședința comunei
- BODEȘTI situat la o distanță de 4,5 km nord față de reședința comunei
- BRUSTURI situat la o distanță de 9,5 km nord față de reședința comunei
- CRISTEȘTI situat la o distanță de 4,5 km nord față de reședința comunei
- HĂLMAGIU – localitate de reședință;
- IONEȘTI situat la o distanță de 5 km sud față de reședința comunei
- LEASA situat la o distanță de 6 km vest față de reședința comunei
- LEȘTIOARA situat la o distanță de 4 km vest față de reședința comunei
- POIENARI situat la o distanță de 6 km sud est față de reședința comunei
- TISA situat la o distanță de 4,5 km est față de reședința comunei
- ȚĂRMURE situat la o distanță de 3,5 km nord sud față de reședința comunei

Amplasarea localităților comunei Hălmagiu

1.2. Scurt istoric

Prima atestare documentară a localității Hălmagiu datează din anul 1390. Celelalte sate sunt atestate documentar după cum urmează: Satele Bănești, Bodești și Ionești în anul 1441, Brusturi în anul 1360, Cristești în anul 1464, Leasa, Tisa și Țărmure în anul 1439, Leștioara în anul 1477 și Poienari în 1760-1762.

1.3. Suprafața comunei

Suprafața teritoriului administrativ al comunei este de **9668 ha**, din care **4164 ha teren agricol**, reprezentând **43,07 %** din totalul suprafeței .

Tabelul 2 – Categoriile de folosință ale terenului

Modul de folosinta pentru suprafata terenurilor	Suprafață Hectare
Suprafață totală comuna Hălmăgiu	9668
- în intravilan	511,62
Intravilan pe localități conform PUG existent	Hălmăgiu (reședință de comună) - 202,50 Bănești (sat aparținător) – 47,09 Bodești (sat aparținător) – 33,11 Brusturi (sat aparținător) – 32,99 Cristești (sat aparținător) – 19,07 Ionești (sat aparținător) – 14,16 Leasa (sat aparținător) – 33,25 Leștioara (sat aparținător) – 24,25 Poienari (sat aparținător) – 35,13 Tisa (sat aparținător) – 26,63 Țărmure (sat aparținător) - 43,44
- în extravilan	9156,38
Suprafață pădure totală	4936
- pădure proprietate	2135
- pădurea statului	1066
- pădurea satului (composesorate)	1735
- pășuni	1958
- fânețe	821
- ape și bălți	33
Căi de comunicații	64
Curți și construcții	149
Terenuri neproductive și degradate	322

1.4. Cadrul natural

1.4.1. Relieful

Comuna este situată în trecerea de la zona deluroasă la zona muntoasă, relieful fiind dispus în trepte, a căror altitudine descrește dinspre rama montană spre Valea Crișului Alb, precum și în sensul drenării sale spre depresiunea Zărandului.

Este situată în depresiunea cu același nume, la confluența râului Hălmăgel cu Crișul Alb, la poalele Munților Bihor.

1.4.2. Solurile

Ca urmare a condițiilor naturale, pe raza comunei Hălmăgiu, apar următoarele tipuri de soluri: luvisoluri albice; soluri brune argiloiluviale; soluri brun roșcate luvice; vertisolurile, soluri gleice

Resursele exploatabile sunt zăcăminte de fier, minereuri neferoase, andezite, argile marnoase, nisipuri și pietrișuri.

1.4.3. Clima

Clima zonei este cea specifică zonei, de tip continental, cu variații de temperatură relativ mari, ierni reci, cu vânturi puternice și veri călduroase și volum redus al precipitațiilor.

În general iernile sunt moderate, fără geruri puternice datorită influenței climatice vestice și datorită faptului că zona are o poziție mai adăpostită față de invaziile aerului polar – continental dinspre est și nord-est;

Temperatura

Temperatura medie anuală este de 8,9 °C, temperatura minimă înregistrată -27,3°C, iar maximele ajung vara la +37,4°C.

Adâncimea de îngheț conform STAS 6054/77 – zonarea teritoriului României după adâncimea maximă de îngheț – în comuna Hălmăgiu, se situează la adâncimea de 1,00 – 1,50 m.

Precipitațiile

Regimul de precipitații este relativ redus, iar repartizarea acestora este neuniformă. Luna în care cad cele mai multe precipitații este luna iunie, iar mai deficitare sunt lunile august și septembrie.

Media anuală a precipitațiilor în zonă este de între 700-800 mm/mp. În cursul verii, acestea pot avea un caracter torențial, depășind uneori în 24h cantitatea medie lunară sau chiar anuală.

Vânturile

Vânturile dominante bat pe direcțiile Est – Crivățul și Vest - Austrul, cu o frecvență mijlocie și sud- vest, sensibil modificate de, iar viteza medie este de 2,3 - 3,1 m/sec, la scara Beufort. Presiunea de referință a vântului: 0,30 kPa.

1.4.4. Rețeaua hidrografică

Rețeaua hidrografică de suprafață este reprezentată de râul Crișul Alb și Hălmăgel.

Apele subterane provin, în cea mai mare parte, din infiltrarea precipitațiilor căzute în zonă, freaticul fiind de regulă condiționat direct de nivelul de precipitații.

Apa freatică se întânește la adâncimi diferite, dar în general se află situată la mari adâncimi.

Crișul Alb la Țărmure

1.4.5. Flora și fauna

Pădurile – ocupă o 44% din suprafața comunei, acestea sunt reprezentate de vegetație lemnoasă formată din gerul, gârnița, stejar, carpen, frasin, salcie, plop, salcâm, etc

Subarbuști: alun, cătina, măceșul, salcia, păducel, murul, zmeură

Vegetatia ierboasă

Pășunile și fânețele din regiune sunt răspândite sub forma unor fâșii late. Pășunile sunt despărțite de terenuri agricole. Plantele caracteristice acestei zone sunt: gramineele, pir gros, bărboasa, păiușul înalt, iarba câmpului, firuță mărunță, firuță cu bulbi, păiuș stepic, păiușul oilor, trifoiul roșu, trifoi mărunț, coada șoricelului, ciocarea, păpădia, patlagina, troscotul ocmun, margareta, pătlagina, spinul, scaiul, cornățelul, etc

Fauna

Datorită mobilității lor, animalele sunt mai puțin dependente de climă, vegetație și soluri, răspândirea lor nu se încadrează în limite precise, de aceea în perimetrul comunei se întâlnesc elemente din regiunea de câmpie. Fauna perimetrului comunei se caracterizează printr-o densitate mijlocie de specii.

Zona este populată de câteva de specii de mamifere:

- ursul
- lupul
- porcul misteț
- căprioara
- cerb

- vulpea
- iepurele de câmp
- veverița

Fauna frunzarului este formată din numeroase nevertebrate ca insecte, acarieni, gasteropode și miriapode. Dintre reptilele care populează aceasta zonă se pot aminti specii ca:

- șarpele de pădure (*Coluber longissimus*),
- șarpele neted (*Corronella austriaca*),
- șopârla de câmp (*Lacerta agilis*),
- salamandra (*salamandra salamandra*).

Mult mai bogată este ornitofauna. Dintre speciile de păsări întâlnite în zonă amintim:

- corbul (*Corvux coras*),
- coțofana (*Pica pica*),
- grangurul (*Oriolus oriolus*),
- cinteza (*Fringila coelebs*),
- pițigoii (*Parus ater*),
- cioc-gros (*Pyrrhula pyrrhula*),
- cucul (*Cuculus canarus*),
- pitpalacul (*Coturnix coturnix*),
- graurul (*Sturnus vulgaris*) etc.
- Fazanul
- Uliul

Sunt prezente de asemenea în peisaj rozătoarele:

- șoarecele de câmp
- șoarecele de pădure

Ihtiofauna este reprezentată prin specii de apă dulce care populează râul Crișul Alb și Hălmagiu: plătica, crapul, carasil, bibanul, babușca, ș.a.

2. Mediul înconjurător

2.1. Factorii de mediu

Mediul în care trăiește omul este definit în primul rând de calitatea aerului, a apei, a solului, locuințelor, alimentele pe care le consumă, precum și mediul în care muncește. Factorii de mediu influențează în mod direct și indirect starea de sănătate a populației. În acest sens, pentru păstrarea sau îmbunătățirea stării de sănătate, definită ca integritatea sau buna stare fizică, psihică și socială a individului și colectivităților, sunt absolut necesare cunoașterea și determinarea unor factori de risc.

Nivelul de poluare înregistrat pe raza comunei Hălmăgiu are valori minime, nexistând obiective industriale mari și un trafic auto intens, care au pot produce un impact negativ asupra factorilor de mediu.

2.1.1. Calitatea aerului

Calitatea aerului se încadrează în limitele legale, emisiile de noxe la nivelul teritoriului comunei Hălmăgiu nu depășesc limitele admise la niciun indicator.

Depășirile nivelelor admisibile de noxe pot apărea punctiform (ca localizare și durată), în urma arderii vegetației ierboase, a tufișurilor, foioaselor, păioaselor, deșeurilor menajere.

2.1.2. Calitatea apei

Calitatea apei potabile

Pentru toate lucrările și construcțiile realizate sau în curs de realizare pentru alimentarea cu apă, tehnologia folosită a fost concepută cu respectarea prevederilor legale de calitate și de mediu în vigoare, în vederea asigurării unei calități superioare a apei potabile, pe de o parte, ocrotirii și conservării naturii pe de altă parte, pentru păstrarea unui echilibru ecologic.

Calitatea apei este influențată de epurarea inadecvată a apelor uzate menajere, controlul inadecvat al evacuărilor de ape uzate industriale, pierderea și distrugerea zonelor de captare, amplasarea necorespunzătoare a obiectivelor industriale, defrișarea și modificarea necontrolată a tipurilor de culturi agricole.

Pentru realizarea unui serviciu de calitate, apa captată și distribuită (sursele de suprafață și subteran) este supusă procesului de tratare pentru a fi caracterizată ca sanogenă și curată.

În ceea ce privește calitatea apei potabile furnizată locuitorilor comunei Hălmăgiu, conform analizelor efectuate, nu s-au înregistrat depășiri la indicatorii de potabilitate stabiliți prin lege.

2.1.3. Calitatea solului

Calitatea solurilor reprezintă un indicator relevant în operația de apreciere a resurselor. Pentru a evalua potențialul natural al terenurilor agricole în vederea folosirii lor raționale, solurile au fost împărțite în clase, tipuri și subtipuri, în funcție de diferite criterii cum sunt: troficitatea, cantitatea de microorganisme, oferta ecologică, capacitatea bioproductivă și capacitatea de protecție, de fertilitate sau productivitate ș.a.

Calitatea terenurilor agricole cuprinde atât fertilitatea solului, cât și modul de manifestare a celorlalți factori de mediu față de plante. Din acest punct de vedere, terenurile agricole se grupează în **5 clase de calitate**, diferențiate după Nota de bonitare medie, pe țară (clasa I – 81-100 puncte – clasa a V-a – 1-20 puncte). Clasele de calitate ale terenurilor dau preabilitatea acestora pentru folosințele agricole. Numărul de puncte de bonitare se obține printr-o operațiune complexă de cunoaștere aprofundată a unui teren, exprimând favorabilitatea acestuia pentru cerințele de existență ale unor plante de cultură date, în condiții climatice normale și în cadrul folosirii raționale.

Principalele procese de degradare ale solului sunt: eroziunea, degradarea materiei organice, contaminarea, salinizarea, compactizarea, pierderea biodiversității solului, scoaterea din circuitul agricol, alunecările de teren și inundațiile. Calitatea solului este influențată de folosirea îngrășămintelor chimice și a produselor fitosanitare. Îngrășămintele chimice sunt substanțe folosite pentru fertilizarea solului, cele mai folosite fiind cele pe bază de azot, fosfor și potasiu. Produsele pentru protecția plantelor (pesticidele) sunt substanțe sau combinații de substanțe chimice cu acțiune biologică deosebit de ridicată. Acestea se împart în funcție de organismul țintă combătut în erbicide, insecticide, fungicide, acaricide, nematocide, moluscocide, raticide și cu acțiune mixtă.

Îngrășămintele de orice tip, aplicate în mod rațional constituie premisa menținerii și sporirii fertilității solurilor, în scopul creșterii producției agricole. Cercetările efectuate au demonstrat că îngrășămintele pot provoca dereglarea echilibrului ecologic, în cazul în care sunt folosite fără a lua în considerare natura solurilor, condițiile meteorologice concrete și necesitățile plantelor. Utilizarea nerațională a îngrășămintelor determină apariția unui exces de azotați și fosfați care au un efect toxic asupra microflorei din sol și conduce la acumularea în vegetație a acestor elemente. Limita dintre deficitul și excesul unui element este greu de sesizat, totul depinzând de natura plantelor și de condițiile de mediu.

Comuna Hălmagiu nu este cuprinsă în aceste studii ca având terenuri degradate sau poluate.

2.1.4. Nivelul de zgomot și vibrații

Carta verde a UE privind expunerea la zgomote menționează că aproape 20% din populația UE suferă de pe urma nivelurilor crescute de zgomot, care produc efecte adverse asupra sănătății. Alături de poluarea atmosferică și managementul deșeurilor, poluarea sonoră este una dintre marile probleme cu care se confruntă omenirea la ora actuală. Din acest motiv, monitorizarea și evaluarea zgomotului constituie un obiectiv prioritar, urmate de adoptarea măsurilor care se impun în scopul prevenirii și reducerii efectelor dăunătoare ale zgomotului asupra populației, acolo unde valorile nivelului de zgomot depășesc maximele admise.

Principalele surse de zgomot sunt:

- traficul auto;
- obiectivele economice;
- comportamentul inadecvat al oamenilor.

La nivelul comunei Hălmagiu nu există surse de zgomot care să pună în pericol sau disconfort viața oamenilor, sursa principală fiind traficul auto.

2.1.5. Gestionarea deșeurilor

Protejarea mediului în care trăim reprezintă o preocupare majoră a omenirii, deoarece are efecte importante asupra vieții. Resursele naturale sunt limitate și nu se regenerează foarte repede, în timp ce cantitatea de deșeuri crește ajungând să ocupe suprafețe mari de teren. Aproape jumătate din deșeurile pe care le aruncăm pot fi reutilizate. Mediul este din ce în ce mai poluat, prin reciclarea deșeurilor încercând să salvăm mediul și pământul.

Comuna Hălmagiu face parte din - **Asociația de Dezvoltare Intercomunitară - SISTEM INTEGRAT DE GESTIONARE A DEȘEURILOR ÎN JUDEȚUL ARAD**, constituită în scopul înființării, organizării, reglementării, exploatării, monitorizării și gestionării în comun a serviciului de salubritate a localităților pe raza de competență a unităților administrativ-teritoriale membre, precum și realizarea în comun a unor proiecte de investiții publice de interes zonal sau regional destinate înființării, modernizării și/sau dezvoltării, după caz, a sistemelor de utilități publice aferente serviciului de salubritate, pe baza strategiei de dezvoltare a acestuia.

Serviciile de salubritate sunt asigurate la nivelul comunei de ASOCIEREA SALUB-PREST ECO SRL și CONSULT SOC CENTRUM SRL, care deține licență ca operator de salubritate pentru colectarea și transportul deșeurilor.

Operatorul ridică deșeurile de la persoanele fizice și juridice

2.2. Factorii de risc

2.2.1. Inundații

Inundația reprezintă acoperirea terenului cu un strat de apă în stagnare sau în mișcare care, prin mărimea și durata sa, provoacă victime umane și distrugerii materiale ce dereglează buna desfășurare a activităților social-economice din zona afectată.

Clasificare după geneză:

- inundații provocate de fenomene naturale;
- inundații provocate de fenomene accidentale;
- inundații provocate de activități umane.

Efecte: pagube în economie:

- pagube directe (distrugerii sau deteriorări): localități, obiective industriale agricole și zootehnice, căi de comunicații și telecomunicații, rețele de transport, construcții hidrotehnice, poduri și podețe, animale și păsări;
- pagube indirecte: întreruperea proceselor de producție, întâzieri în livrarea produselor, cheltuieli pentru apărare în timpul inundațiilor, cheltuieli pentru normalizarea vieții după inundație, plata asigurării bunurilor.

Potrivit Hotărârii nr. 26/2000 a CJ Arad, pe cursul Văii Bănești, pe ambele maluri, de la hectometrul 140 la 190 este afectată de inundații o suprafață de 25 ha.

În comuna Hălmagiu, inundațiile apar frecvent când sunt ploi torențiale, căderile masive de apă au afectat localitățile comunei, în special satele Hălmagiu, Ionești, Țărmure, Tisa, Bănești, Cristești, Brusturi și Leasa.

Inundații sat Țărmure – 2020

2.2.2. *Furtuni, tornade, secetă*

Furtunile sunt perturbări severe ale atmosferei. Din punct de vedere științific, metereologii consideră furtunile drept sisteme metereologice, având viteze ale vântului de intensitate 10 până la 12 pe scara Beaufort. Vânturile de intensitate 10 ating viteze de 88-101 km/h, iar cele de intensitate 11 ating 102-117 km/h cauzând furtuni violente. Vânturile care ating viteze mai mari de 117/km/h - intensitate 12 - sunt numite vânturi de intensitatea uraganului.

Efecte:

Anual, vânturile intense provoacă multe distrugerii. De-a lungul coastelor, ele dau naștere unor valuri de furtună violente care pot provoca stricăciuni imense. Iarna, pe Marea Neagră, se dezlănțuie furtuni puternice. Violența acestora depășește orice închipuire, atunci valurile ating înălțimea de 10 metri.

În Hălmagiu s-au înregistrat deseori episoade de ploi torențiale, intensificări ale vântului, căderi de grindină, furtună cu caracter de tornadă.

Seceta reprezintă o insuficiență a umidității solului și a atmosferei față de valorile minimale necesare creșterii și dezvoltării normale a plantelor (cultivate). Este un fenomen care se produce în natură și care se manifestă prin lipsa de ploi, prin vânturi uscate și arșiță, ce dăunează plantelor și în special culturilor agricole.

Efecte: pagube în economie:

- pagube directe în agricultură și zootehnie, în turism, afectarea construcțiilor hidrotehnice;
- pagube indirecte: întreruperea proceselor de producție, întâzieri în livrarea produselor, cheltuieli pentru aprovizionare cu apă, cheltuieli pentru normalizarea vieții, plata asigurării bunurilor.

Efecte sociale negative: provocarea panicii, pericol de epidemii, diminuarea veniturilor populației, distrugerii de bunuri, reducerea ritmului de dezvoltare a zonelor afectate.

Efecte ecologice negative: degradarea mediului ambiant, distrugerea faunei și florei.

Măsurile care trebuie întreprinse pentru a combate seceta se vor lua în funcție de fazele de apariție a acesteia:

- servicii de monitorizare și avertizare privind scăderea debitelor/secetă la nivel național;
- diminuarea scurgerilor în rețelele de distribuție a apei;
- măsuri de economisire și folosire eficientă a apei: irigații, industrie;
- cooperarea cu alte țări vizând schimbul de experiență în combaterea secetei;
- planuri de aprovizionare prioritară cu apă a populației și animalelor/ierarhizarea restricțiilor de folosire a apei în perioade deficitare;
- stabilirea de metodologii pentru pragurile de secetă și cartografierea secetei;

- mărirea capacității de depozitare a apei;
- asigurarea calității apei pe timp de secetă.

Utilizarea și gestionarea eficientă a resurselor de apă implică implementarea unor schimbări de comportament atât al producătorilor de bunuri și servicii de gospodărire a apelor, cât și al utilizatorilor, al populației față de resursele de apă și față de mediu.

2.2.3. Căderi masive de zăpadă, viscol, îngheț

Înzăpezirea este acoperirea terenului cu un strat de zăpadă care, prin mărimea și durata sa, provoacă blocaje rutiere, izolarea localităților și distrugeri materiale ce dereglează buna desfășurare a activităților social-economice din zona afectată.

Fenomenele de viscol și îngheț s-au înscris în parametrii normali ai lunilor de iarnă, neafectând în mod semnificativ alimentarea cu apă, energie electrică și gaze naturale și nici procesele de producție ale operatorilor economici. Fenomenele de intensitate mare pot avea ca urmări desfășurarea dificilă a circulației, probleme în deplasarea mijloacelor de intervenție, îngreunarea sau chiar blocarea activității portuare, dificultăți în alimentarea cu apă, energie electrică și gaze naturale.

Activitățile de dezăpezire și combatere a poleiului se desfășoară conform planului de intervenție în sezonul rece privind combaterea urmărilor fenomenelor meteo periculoase, atât cu mijloace de intervenție proprii, cât și cu forțe și mijloace de intervenție aparținând operatorilor economici cu care s-au încheiat contracte.

Efecte: pagube în economie:

- pagube indirecte: întreruperea proceselor de producție, întâzieri în livrarea produselor, cheltuieli pentru apărare în timpul înzăpezirilor, cheltuieli pentru normalizarea vieții după dezăpezire.

Efecte sociale negative: pericol de epidemii, întreruperea învățământului, diminuarea veniturilor populației, reducerea ritmului de dezvoltare a zonelor afectate.

Efecte ecologice negative: exces de umiditate, degradarea versanților.

2.2.4. Temperaturi extreme

Temperaturile extreme sunt temperaturile exterioare ale aerului, care:

- depășesc +37°C sau, corelate cu condiții de umiditate mare, pot fi echivalate cu acest nivel;
- scad sub -20°C sau, corelate cu condiții de vânt intens, pot fi echivalate cu acest nivel.

Acestea sunt temperaturi monitorizate și certificate de Institutul Național de Meteorologie și Hidrologie și transmise de centrele regionale ale acestuia.

2.2.5. Incendii de vegetație

Incendiul de vegetație este focul apărut spontan, necontrolat, din neglijență, intenționat, pe terenuri cu vegetație, care aduce prejudicii incalculabile arborilor, semințișului, litierei, plantațiilor erbacee, animalelor. Poate fi determinat de multe cauze naturale sau umane (piromani sau cioburi de sticlă care acționează ca o lupă, concentrând lumina pe vegetația moartă).

Cauze:

- folosirea neglijentă a focului de către oameni pentru prepararea hranei sau pentru încălzit;
- țigări aruncate la întâmplare;
- arderea rămășițelor lemnoase rezultate din parchetele de exploatare;
- crearea de suprafețe agricole prin arderea sau îmbunătățirea pășunilor;
- folosirea armelor de vânătoare sau a artileriei în poligoanele vânătorilor de munte;
- scânteii și cenușă de la locomotivele folosite în exploatarea forestieră;
- trăsnetul;
- incendieri premeditate.

Apariția incendiilor de vegetație este favorizată de secetele prelungite și insolația puternică, iar viteza de înaintare a focului depinde de viteza vântului.

2.2.6. Alunecări de teren

Alunecarea de teren reprezintă deplasarea rocilor care formează versanții unor munți sau dealuri, pantele unor lucrări de hidroamelioratie sau altor lucrări de îmbunătățiri funciare.

Prăbușire de teren înseamnă deplasări rapide ale maselor de roci pe versanții abrupti, prin cădere liberă, prin salturi sau rostogolire.

Torenții constituie procesul de desprindere și transport al particulelor de sol prin acțiunea apei, care se scurge pe versant, sub forma de pânză sau de șiroaie instabile, ce își modifică mereu traseul.

Clasificare după viteza de manifestare:

- lentă (cu viteza $< 0,6$ m/ an);
- medie (cu viteza $0,6-3$ m/ s);
- bruscă (cu viteza > 3 m/ s).

Zone afectate:

Pe teritoriul județului Arad există pericolul frecvent al unor alunecări de teren ca urmare a alcătuirii geologice și fenomenelor hidrometeorologice periculoase. Ca urmare a condițiilor geografice, geologice și hidrometeorologice, pe teritoriul județului Arad pot exista:

- pericol de producere a unor surpări și prăbușiri de teren în zonele costiere, fluviale și maritime;

- pericol redus de inundații locale, de mică amploare, ca urmare a obturării unor cursuri de apă prin alunecări de teren;
- pericol redus de avariere a unor magistrale de transport energie electrică, produse petroliere sau gaze naturale, precum și a rețelei de gospodărie comunală, prin alunecări de teren.

Potrivit Hotărârii nr. 26/2000 a CJ Arad, în raza localităților Bodești, Leasa, Cristești, Sârbi și Lușoara sunt afectate de alunecări de teren 23 ha, categoria de folosință Ps+Pspd.

Pe teritoriul comunei sunt zone cu riscuri de alunecări de teren în localitățile Bodești, Leștioara, Poienari, Țărmure, dar și pe drumul național DN 76 între Hălmagiu și Leasa .

3. Demografie

3.1. Populația comunei Hălmagiu

Conform datelor furnizate de ultimul recensământ¹ al populației României din anul 2011, populația comunei Hălmagiu era de **2.852 locuitori**, din care 1373 de sex masculin și 1479 de sex feminin .

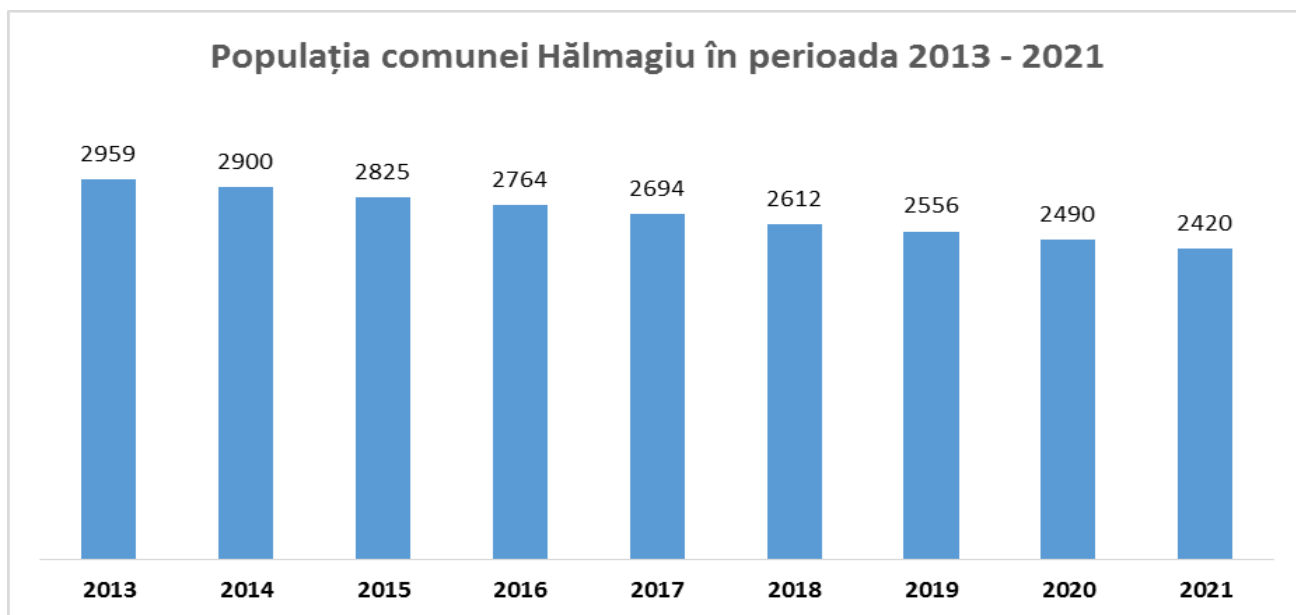
Analizând evoluția populației în perioada 2013 – 2021, constatăm că numărul locuitorilor comunei se înscrie pe un trend descendent .

Tabelul nr. 3 – Populația comunei Hălmagiu în perioada 2012-2021

An	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Populație	2959	2900	2825	2764	2694	2612	2556	2490	2420

¹Datele privind populația comunei Hălmagiu prezentate în cuprinsul Strategiei de dezvoltare locală 2021-2027, sunt preluate de pe website statistici.insse.ro și <http://www.recensamantromania.ro/>

Graficul nr. 3 – Populația comunei Hălmațiu în perioada 2013 - 2021

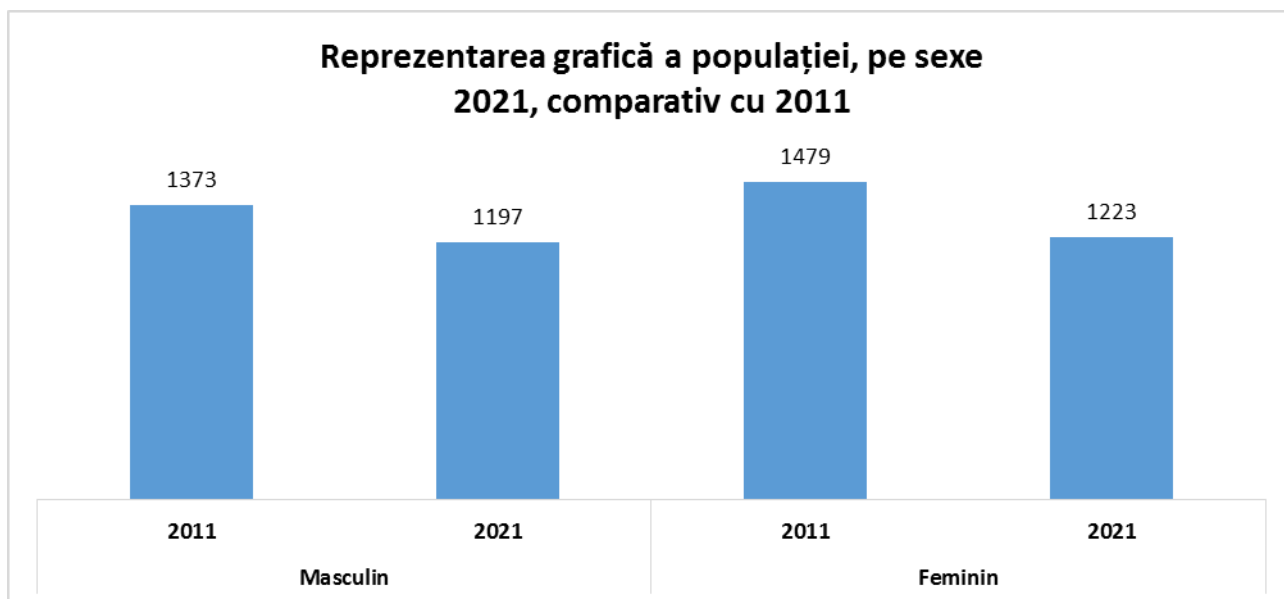

Comparând datele privind repartitia pe sexe a populației la nivelul comunei Hălmațiu la recensământul din 2011 cu datele înregistrate la 1 ianuarie 2021, observăm un procent mai mare pentru populația de sex feminin .

Tabelul nr. 4 – Repartizarea pe sexe a populației comunei în anul 2021, comparativ cu 2011

Gen	Masculin		Feminin	
	2011	2021	2011	2021
Populație	1373	1197	1479	1223

Graficul nr. 4 - Reprezentarea grafică a populației, pe sexe – 2021, comparativ cu 2011

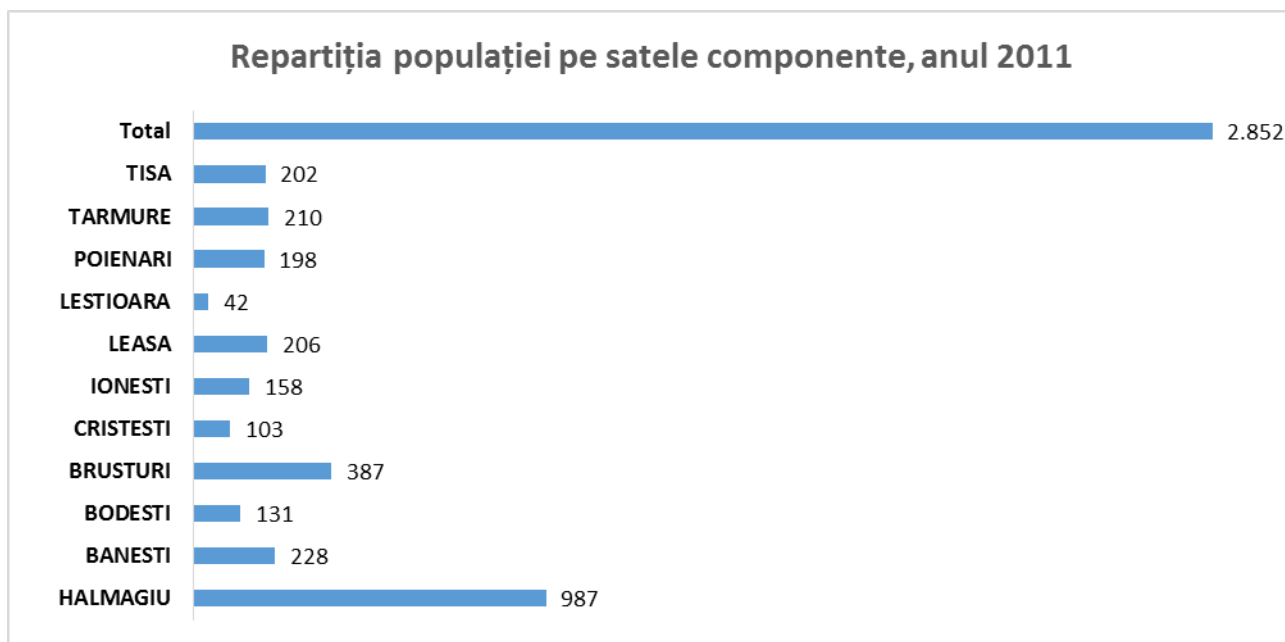

Conform recensământului efectuat în 2011, repartitia populației pe satele componente ale comunei Hălmagiu era următoarea :

Tabelul nr. 5 – Repartitia populației pe satele componente, anul 2011

Nr. crt.	Sate componente	Număr locuitori
1.	HĂLMAGIU	987
2.	BĂNEȘTI	228
3.	BODEȘTI	131
4.	BRUSTURI	387
5.	CRISTEȘTI	103
6.	IONEȘTI	158
7.	LEASA	206
8.	LEȘTIOARA	42
9.	POIENARI	198
10.	ȚĂRMURE	210
11.	TISA	202
	Total	2.852

Graficul nr. 5 – Repartiția populației pe satele componente, anul 2011

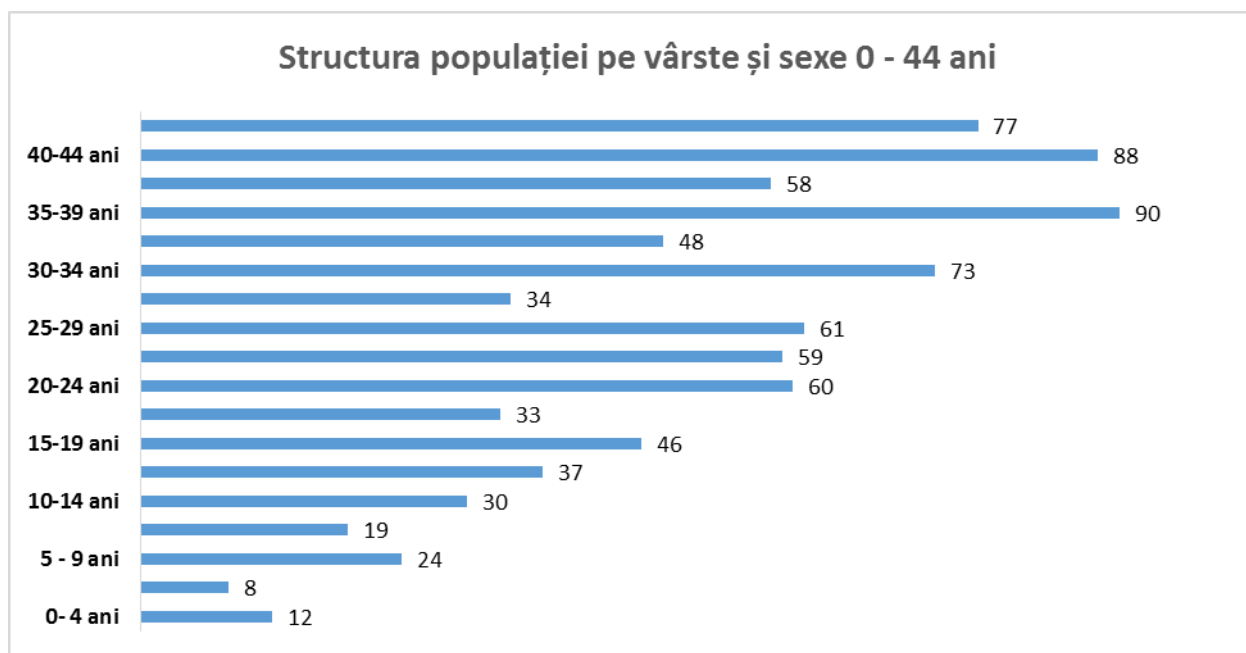

În ceea ce privește structura populației pe vârste și sexe la nivelul comunei Hălmagiu, conform *Tempo online*, datele aferente anului 2021 înregistrate la acest moment indică următoarea situație :

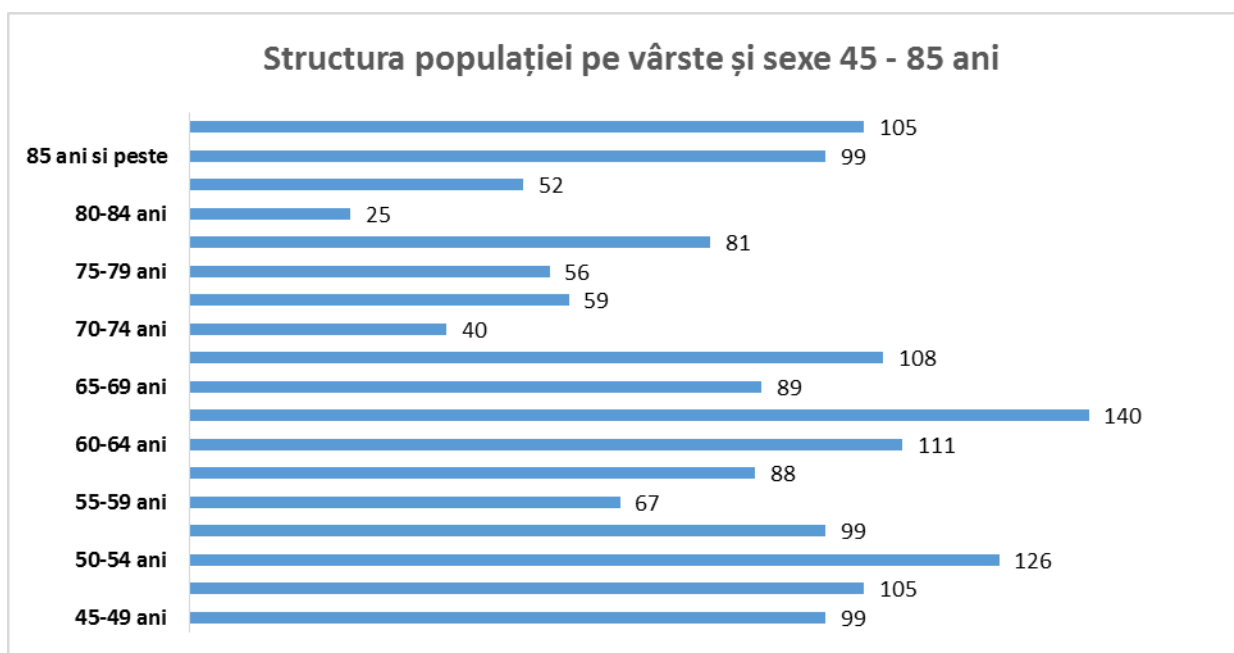
Tabelul nr. 6 – Structura populației pe vârste și sexe

Varste si grupe de varsta	Sexe	Anul 2020	Varste si grupe de varsta	Sexe	Anul 2020
		Numar persoane			Numar persoane
0- 4 ani	Masculin	12	45-49 ani	Masculin	99
	Feminin	8		Feminin	105
5 - 9 ani	Masculin	24	50-54 ani	Masculin	126
	Feminin	19		Feminin	99
10-14 ani	Masculin	30	55-59 ani	Masculin	67
	Feminin	37		Feminin	88
15-19 ani	Masculin	46	60-64 ani	Masculin	111
	Feminin	33		Feminin	140
20-24 ani	Masculin	60	65-69 ani	Masculin	89
	Feminin	59		Feminin	108
25-29 ani	Masculin	61	70-74 ani	Masculin	40
	Feminin	34		Feminin	59
30-34 ani	Masculin	73	75-79 ani	Masculin	56
	Feminin	48		Feminin	81
35-39 ani	Masculin	90	80-84 ani	Masculin	25
	Feminin	58		Feminin	52
40-44 ani	Masculin	88	85 ani si peste	Masculin	99
	Feminin	77		Feminin	105

Graficul nr. 6.1 – Structura populației pe vârste și sexe

Graficul nr. 6.2 – Structura populației pe vârste și sexe

Se poate ușor observa că, în cazul persoanelor cu vârste între 65 de ani și 85 de ani și peste, populația de sex feminin este majoritară .

Durata medie a vieții, pe sexe, în perioada 2016 - 2020, la nivel județean, se prezintă după cum urmează :

Tabelul nr. 7 - Durata medie a vieții, pe sexe și medii²

Ani	2016	2017	2018	2019	2020
Ambele sexe	74,82	74,9	74,94	75,35	75,44
Masculin	71,74	71,74	71,74	71,95	71,93
Feminin	77,85	78,05	78,15	78,77	79,01

În continuare prezentăm situația privind mișcarea naturală a populației comunei Hălmațiu în perioada 2013 - 2020 .

Tabelul nr. 8 – Mișcarea naturală a populației comunei Hălmațiu

Categorie / Ani	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Născuți vii	10	9	5	6	4	2	5	6
Decedați	72	52	49	47	51	44	45	67
Spor natural	-62	-43	-44	-41	-47	-42	-40	-61

În situația prezentată s-a evidențiat **sporul natural**, un indicator demografic dependent de natalitate și mortalitate, care se calculează pe baza diferenței dintre rata de natalitate și rata de mortalitate generală într-o anumită perioadă de timp, sau diferența dintre numărul născuților vii și cel al deceselor în rândul unei populații determinate într-o perioadă de timp. După cum se poate observa, la nivelul comunei Hălmațiu sporul natural este negativ .

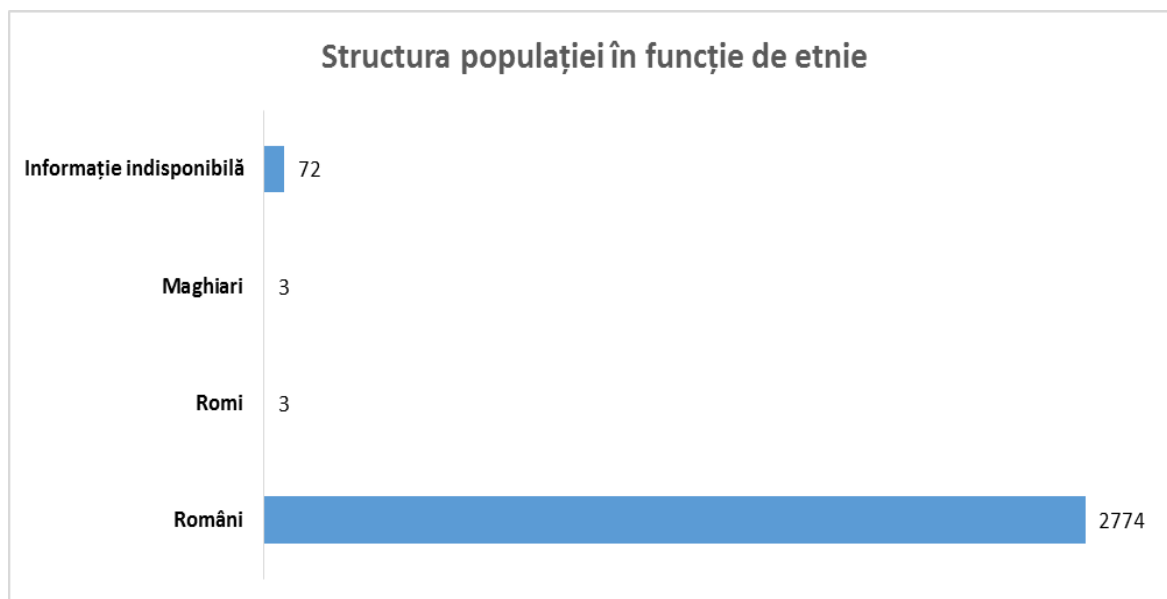
Din punct de vedere **etnic**, majoritatea locuitorilor este reprezentată de români, urmată de romi și maghiari, iar pentru circa 2,52 % din populație, apartenența etnică nu este cunoscută .

Tabelul nr. 9 – Structura populației în funcție de etnie

Etnie	Număr locuitori
Români	2774
Romi	3
Maghiari	3
Informație indisponibilă	72

²Sursă informații: <https://Arad.insse.ro/produse-si-servicii/statistici-judetene/populatia/>

Graficul nr. 9 – Structura populației în funcție de etnie

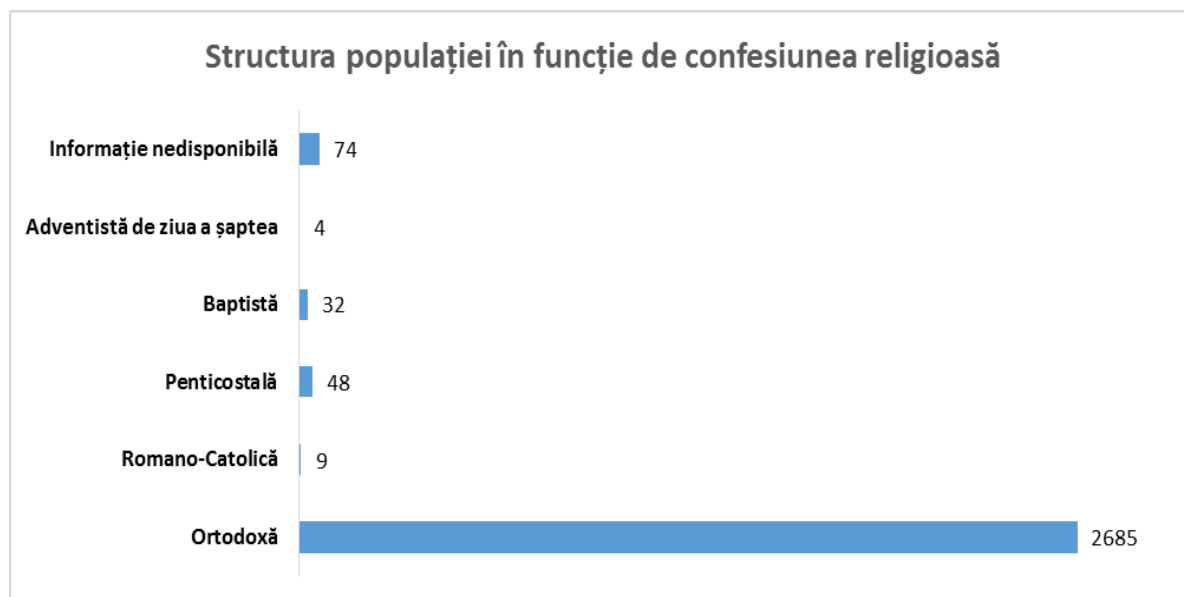

În ceea ce privește confesiunea religioasă, conform datelor oficiale populația comunei este majoritar ortodoxă .

Tabelul nr. 10 – Structura populației în funcție de confesiunea religioasă

Confesiunea religioasă	Număr locuitori
Ortodoxă	2685
Romano-Catolică	9
Penticostală	48
Baptistă	32
Adventistă de ziua a șaptea	4
Informație nedisponibilă	74

Graficul nr. 10 – Structura populației în funcție de confesiunea religioasă

3.2.Evoluția populației. Procesul de migrare

Conform datelor furnizate de ultimul recensământ³ al populației României din anul 2011, populația comunei Hălmațiu era de **2.852 locuitori**, din care 1373 de sex masculin și 1479 de sex feminin .

Tot atunci s-au înregistrat un număr de 1214 locuințe convenționale, dintre care : 1202 locuințe private, 9 clădiri de stat și 3 clădiri aparțin cultelor religioase, numărul mediu de persoane pe o gospodărie a populației fiind de **2,90** .

Casele sunt de mărimi diferite, în funcție de starea materială a proprietarului și numărul membrilor familiei, dar predomină același model arhitectonic, specific satelor din zonă .

Starea construcțiilor este bună, majoritatea caselor având lucrări de renovare.

Din tabelul de mai jos rezultă situația locuințelor existente și suprafața locuibilă pentru comuna Hălmațiu în perioada 2016 – 2020 .

Tabelul nr. 11 – Situația locuințelor existente și suprafața locuibilă

Ani	2016	2017	2018	2019	2020
Locuințe existente	1222	1222	1222	1221	1221
Suprafața locuibilă – m ²	57326	57326	57326	57243	57243

³Datele privind populația comunei Hălmațiu prezentate în cuprinsul Strategiei de dezvoltare locală 2021-2027, sunt preluate de pe website [statistici.insse.ro](http://www.recensamanantromania.ro/) și <http://www.recensamanantromania.ro/>

Conform datelor furnizate prin intermediul *Tempo Online*, numărul plecărilor cu domiciliul este mai mare decât numărul stabilirilor cu domiciliul în comuna Hălmațiu. O imagine a procesului de migrare în perioada 2016 - 2020 la nivelul comunei Hălmațiu o putem desprinde urmărind datele prezentate în tabelul de mai jos :

Tabelul nr. 12 – Mișcarea migratorie a populației comunei Hălmațiu

Nr. crt.	Categorie	2016	2017	2018	2019	2020
1.	Stabiliri de reședință	33	11	14	20	147
2.	Plecări cu reședință	111	103	99	82	92
3.	Stabiliri cu domiciliul	33	29	24	35	32
4.	Plecări cu domiciliul	62	64	40	61	41
5.	Emigranți definitivi	4	0	0	0	0

3.3. Forța de muncă și șomajul

Populația activă din punct de vedere economic cuprinde toate persoanele care furnizează forța de muncă disponibilă pentru producția de bunuri și servicii în timpul perioadei de referință, incluzând populația ocupată și șomerii. Încadrarea populației pe categorii, după participarea la activitatea economică, se face conform principiului priorității ocupării față de șomaj și a șomajului față de inactivitate.

Sub aspectul ocupării forței de muncă, facem precizarea că majoritatea locuitorilor practică agricultura și creșterea animalelor ca mijloc de bază pentru viețuire, fără a exista evidențe clare în acest sens. Activitățile afectate agriculturii au o gamă largă și admit participarea persoanelor de la vârste mici până la cele foarte înaintate, inclusiv a persoanelor antrenate în alte profesii (după orele de program). Principalele activități în comună sunt : pomicultura, creșterea animalelor și agricultura

Prezentăm mai jos numărul mediu de salariați din comuna Hălmațiu în perioada 2012 – 2019 .

Tabelul nr. 13 – Numărul mediu de salariați din comuna Hălmațiu în perioada 2012 - 2019

An	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Număr mediu salariați	292	343	351	357	397	401	401	399

Conform datelor oficiale⁴, la nivelul județului Arad, la data de referință 31.01.2020, rata șomajului era de 1,1 % (1,0 % bărbați și 1,3 % femei). Rata șomajului reprezintă ponderea șomerilor în populația activă .

În cele de mai jos prezentăm situația șomerilor din comuna Hălmațiu în perioada august 2020 – mai 2021 .

Tabelul nr. 14 – Situația șomerilor din comuna Hălmațiu în perioada 07.2020 – 05.2021

Luna	08.20	09.20	10.20	11.20	12.20	01.21	02.21	03.21	04.21	05.21
T	43	35	31	28	28	26	26	31	30	31
M	22	17	16	14	15	13	13	17	16	15
F	21	18	15	14	13	13	13	14	14	16

4. Infrastructura serviciilor de educație și sociale

4.1. Educație

Pe raza teritoriului administrativ al comunei Hălmațiu funcționează o instituție de învățământ cu personalitate juridică, Liceul Tehnologic "Moga Voievod" Hălmațiu care are în subordine și școala cu clasele I -VIII, cu un număr de 168 elevi și o grădiniță cu program normal cu un număr de 30 preșcolari. În cadrul unităților școlare de la nivel local sunt angajate un număr de 18 cadre didactice .

- Școala cu clasele 1 - VIII Hălmațiu ;
- Grădinița cu program normal Hălmațiu ;

Liceul și Școala gimnazială

⁴ Date preluate din Buletinul statistic lunar al județelor nr. 1/2020, disponibil la adresa <https://insse.ro/cms/ro/content/buletinul-statistic-lunar-al-jude%C5%A3elor-nr12020>

Grădinița cu program normal din Hălmagiu

Referitor la nivelul de pregătire al locuitorilor comunei Hălmagiu, recensământul populației din anul 2011 furnizează următoarele date :

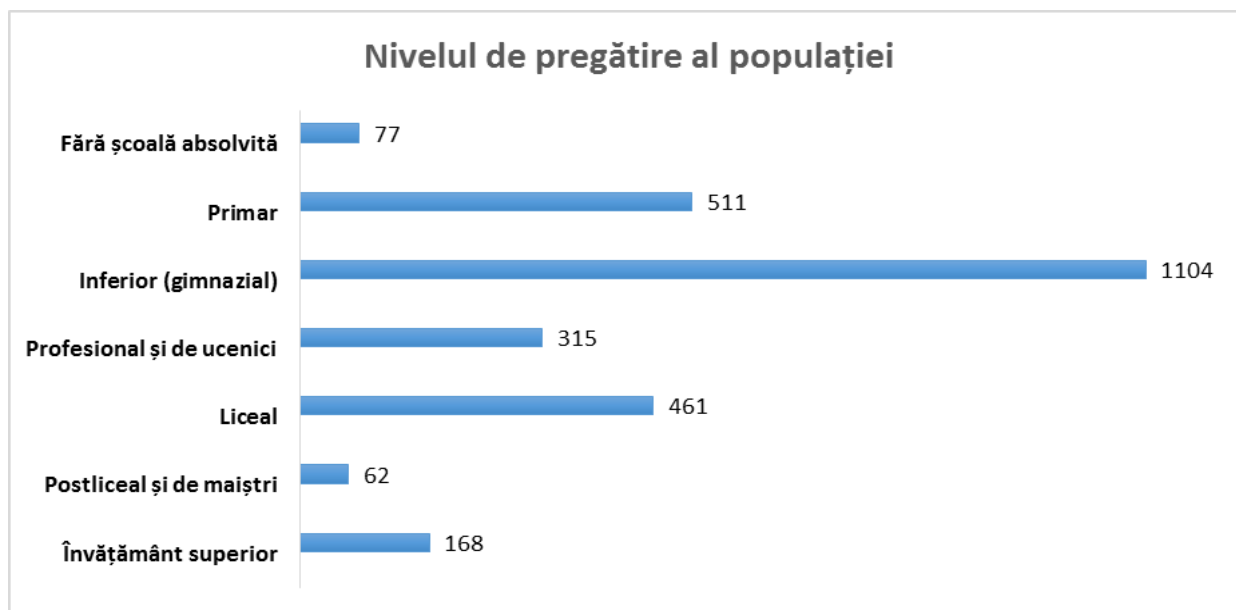
Tabelul nr. 15 – Nivelul de pregătire al populației – anul 2011

Nivel	Învățământ superior	Postliceal și de maiștri	Liceal	Profesional și de ucenici	Inferior (gimnazial)	Primar	Fără școală absolvită
Populație	168	62	461	315	1104	511	77

Din datele prezentate rezultă că 56,63 % din totalul populației stabile în vârstă de 10 ani și peste sunt absolvenți de învățământ primar și gimnazial, 11,04 % - absolvenți învățământ profesional și de ucenici, 16,16 % - absolvenți învățământ liceal, 2,17 % - învățământ postliceal, 5,89 % - absolvenți învățământ superior, înregistrându-se și un procent de 2,70 % fără școală absolvită .

La recensământul din anul 2011, în comuna Hălmagiu s-au înregistrat 61 persoane analfabete, 11 de sex masculin și 50 de sex feminin .

Graficul nr. 15 – Nivelul de pregătire al populației

4.2. Sănătate și servicii sociale

În comuna Hălmagiu există două dispensare medicale, deservite de patru medici de familie și doi asistenți medicali. De asemenea, pe raza comunei există și două farmacii, un cabinet stomatologic și un cabinet veterinar .

Serviciul de asistență socială din cadrul Primăriei Comunei Hălmagiu este licențiat ca furnizor de servicii sociale.

La nivelul comunei există Misiunea Creștină Română „Casa Speranței – Centrul de îngrijire și asistență „CASA DAVID” - Hălmagiu .

Dispensar uman

Farmacie

Casa Speranței – Centrul de îngrijire și asistență „CASA DAVID”

5. Infrastructura

5.1. Infrastructura de transport

Legătura comunei Hălmagiu cu celelalte localități ale județului este asigurată prin căi rutiere și feroviare de comunicație . Localitatea se afla la o distanță de 135 km fata de reședința de județ .

Căi rutiere

Pe teritoriul comunei există următoarele trasee rutiere :

- DN76 - asigură legătura comunei cu municipiul Brad din județul Hunedoara și cu comuna Vârfurile spre Oradea;
- DJ792F - asigură legătura comunei cu comuna Hălmăgel ;
- DC44 - asigură legătura între satul de reședință și satele : Bănești, Cristești și Brusturi ;
- DC43 - asigură legătura între satul de reședință și satul Bodești ;
- DC50 - asigură legătura între satul de reședință și satul Tisa, prin intermediul DN76 ;
- DC50A - asigură legătura între satul de reședință și satul Țămure, prin intermediul DN76 ;
- DC 50B - asigură legătura între DC50 și DN76 prin satul Leasa;
- DC47 - asigură legătura între satele Ionești și Poienari ;
- DC49A - asigură legătura între satul de reședință și comuna Hălmăgel ;
- În prezent străzile din localitate au o lungime de 30,25 km dintre care 17,55 km fiind modernizați ;
- Drumuri de exploatare agricolă .

Conform datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, începând cu anul 2018, capacitatea instalațiilor de producere a apei potabile pentru comuna Hălmagiu este **de 2050 metri cubi pe zi** .

Cantitatea de apă potabilă distribuită consumatorilor în perioada 2014 – 2019 se prezintă după cum urmează :

Tabelul nr. 16 – Cantitatea de apă potabilă distribuită consumatorilor în comuna Hălmagiu

An	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Total apă distribuită (mii m ³)	127	126	148	173	222	264
Din care pentru uz casnic (mii m ³)	100	97	121	123	152	175

5.2.2. Canalizarea menajeră

În comuna Hălmagiu, există rețea de canalizare menajeră care are o lungime de 19,6 km și deservește un număr de 350 gospodării. Sistemul de canalizare este administrat de către U.A.T Hălmagiu dar lipsește, parțial, din satele: Bănești, Cristești, Brusturi, Bodești, Ionești și Leasa ;

5.2.3. Alimentarea cu energie electrică și iluminatul stradal

Comuna Hălmagiu este alimentată cu energie electrică din Sistemul Energetic Național, prin S.C. Distribuție Energie Electrică Romania - Sucursala Arad, sistemul public deserving un număr de 1200 gospodării din localitate .

Apariția unor locuințe noi pe raza comunei Hălmagiu presupune amenajări suplimentare a rețelelor electrice existente .

În ceea ce privește iluminatul public, acesta a fost modernizat prin introducerea tehnologiei LED în proporție de 50 % .

5.2.4. Telefonie, televiziune, internet

Principalul operator de telecomunicații este RCS - RDS, care furnizează atât servicii de telefonie fixă și mobilă, cât și televiziune și acces la internet.

Alți operatori de telecomunicații la nivelul comunei Hălmagiu: VODAFONE, ORANGE, DIGI și TELEKOM.

Operatorii de telefonie mobilă au acoperire aproape în totalitate în zona comunei Hălmagiu, motiv pentru care semnalul este bun.

5.2.5. Alimentarea cu energie termică

Căldura locuințelor se asigură individual prin utilizarea cu combustibil solid – lemne și peșteți. În același mod se asigură și apa caldă menajeră în gospodăriile populației .

Compartimentul de asistență socială din cadrul aparatului de specialitate al Comunei Hălmațiu a înregistrat în anul 2021 un număr de 37 de dosare pentru acordare ajutor de încălzire a locuinței .

5.2.6. Alimentarea cu gaze naturale

Comuna Hălmațiu nu este alimentată prin sistemul public de gaze naturale .

5.2.7. Gospodărie comunală și salubritate

Comuna Hălmațiu a încheiat un contract de delegare a activității de colectare separată și transportul separat al deșeurilor comunale și al deșeurilor similare provenind din activități comerciale din industrie și instituții, inclusiv fracții colectate separat, fără a aduce atingere fluxului de deșuri de echipamente electrice și electronice, baterii și acumulatori cu asocierea S.C. SALUB - PREST ECO S.R.L. și S.C. CONSULT SOC CENTRUM S.R.L . Societățile dețin licență ca operatori de salubritate, colectarea și transportul deșeurilor menajere fiind făcute cu utilaje proprii.

Serviciul pentru situații de urgență, S.V.S.U. este dotat cu mașină autospecială pentru pompieri.

Cu privire la gospodăria locală, măturatul stradal, întreținerea zonelor verzi (toaletare arbori, tuns iarba, tuns garduri vii, etc), a trotuarelor și arterelor de circulație auto, (reparații, deszăpezire) acestea se fac prin Serviciul de gospodărie comunală al primăriei care are în dotare un buldoexcavator și un tractor dotat cu lamă pentru zăpadă, sărăriță, tocător vegetație și remorcă . În perspectiva modernizării parcului auto privind mentenanța din comună, se dorește achiziționarea unor utilaje noi, performante, cu consum redus de combustibil și mai puțin poluante.

6. Activitatea economică

Profilul economic al comunei este marcat în mod deosebit de activități în apicultură și agricultură .

În paralel cu activitatea agricolă, economia comunei este completată și de alte activități cu caracter

- comercial,
- industrial,
- prestări de servicii
- comerț

6.1.Agricultura

În prezent, majoritatea locuitorilor au ca activitate principală agricultura și creșterea animalelor .

Din totalul suprafeței teritoriului administrativ al comunei, **43,07 %** este reprezentat de terenurile agricole.

Categoriile de terenuri agricole identificate la nivelul comunei Hălmagiu sunt următoarele :

Tabelul nr. 17 – Categoriile de terenuri agricole în comuna Hălmagiu

Categoriile de folosință teren	Suprafață Hectare
• Total	9668
• Agricolă	4164
Pășuni	1958
Fânețe	821

Principalele culturi vegetale practicate în județul Arad sunt cele de cereale, suprafața cultivată, într-un an caracterizat prin condiții normale de practicare a agriculturii (temperatură, umiditate, precipitații) fiind redate în tabelul următor :

Tabelul nr. 18 – Suprafata cultivata cu principalele culturi

	Suprafața cultivată cu principalele culturi	Anul 2020
		Hectare
1.	Total	327212
2.	Cereale pentru boabe	210050
3.	Grâu și secară	70678
4.	Secară	10
5.	Grâu - total	70668
6.	Grâu comun	70660
7.	Grâu dur	8
8.	Orz și orzoaică	14523
9.	Orz	11856
10.	Ovăz	7636
11.	Porumb boabe	112712
12.	Leguminoase pentru boabe	1622
13.	Mazare boabe	1537
14.	Fasole boabe	84
15.	Plante uleioase	78429

16.	Floarea soarelui	59842
17.	Rapiță	16018
18.	Soia boabe	2569
19.	Sfeclă de zahar	131
20.	Sorg pentru măhuri	263
21.	Plante medicinale și aromatice	5
22.	Cartofi - total	1667
23.	Cartofi timpurii, semitimpurii și de vară	915
24.	Cartofi de toamnă	752
25.	Legume - total	11103
26.	Tomate	1958
27.	Vinete	486
28.	Ceapă uscată	1297
29.	Usturoi uscat	603
30.	Varză alba	2020
31.	Ardei	1137
32.	Rădăcinoase comestibile	938
33.	Legume cultivate în câmp	6576
34.	Legume în solarii și sere	146
35.	Legume proaspete din grădinile familiale	4381
36.	Pepeni verzi și galbeni	945
37.	Furaje verzi din teren arabil	28200
38.	Furaje perene	25392
39.	Lucernă	11697
40.	Trifoi	4888
41.	Furaje verzi anuale	2808
42.	Porumb verde furajer	1252
43.	Rădăcinoase furajere	115
44.	Căpșunerii pe rod	92
45.	Flori și plante ornamentale	2
46.	Livezi pe rod	1208
47.	Suprafața serelor	3
48.	Teren arabil în repaus	32778

Sursă date: tempo online

Solul de aici favorizează dezvoltarea tuturor ramurilor agriculturii .

Având în vedere că o suprafață de 1958 ha din teritoriul administrativ al comunei este reprezentată de pășuni, aceasta constituie un factor favorizant pentru creșterea animalelor .

Creșterea animalelor este o altă activitate desfășurată de locuitorii comunei Hălmațiu. Din tabelul de mai jos cunoaștem situația animalelor domestice și/sau sălbatice crescute în captivitate, în condițiile legii, la nivelul primului semestru al anului 2021 .

Tabelul nr. 19 – Efective de animale – comuna Hălmațiu

Specii de animale	Număr
• Bovine	1660
• Ovine	2740
• Porcine	900
• Păsări	5515

Sursă date: UAT Hălmațiu - 2021

Față de cele expuse, apreciem că agricultura comunei Hălmațiu este una se subzistență sau semi-subzistență.

Multe întreprinderi din zonă se confruntă cu lipsa capitalului pentru investiții. Din cauza acestui lucru, inovațiile – asociate de multe ori cu riscul de pierdere, pătrund cu greutate, fie că este vorba de tehnologii noi de cultură, fie că este vorba de metode de prelucrare, promovare sau vânzare a produselor. Încurajarea și sprijinirea adoptării de metode noi, în cadrul unor proiecte-pilot, ar oferi soluții și ar constitui modele de succes pentru economia zonei.

Marii fermieri tind să facă o agricultură mai performantă, fiind cei care au beneficiat cel mai mult de finanțările ce le-au facilitat crearea unei baze tehnologice moderne și trebuie sprijiniți să continue aceste investiții. Lipsa infrastructurii de irigații limitează producția la culturile care fac față nivelului scăzut al precipitațiilor din zonă.

În agricultura la scară mică, tehnologia modernă nu a pătruns decât în puțină măsură, ceea ce o face slab performantă și îi închide calea către piață. Agricultorii de subzistență sau semisubzistență au un potențial mare de dezvoltare, însă se confruntă cu lipsa tehnologiei adecvate, lipsa cunoștințelor de specialitate în agricultură și lipsa cunoștințelor antreprenoriale. Agricultura practică de către această categorie are un randament scăzut, iar atitudinea față de asociere este una negativă. În absența asocierii, nivelul competitivității este scăzut, contactul cu consumatorii este unul foarte costisitor. Producătorii se descurcă individual și își creează propriul lanț de distribuție, dar nu explorează soluții care s-au dovedit a fi de succes în alte zone ale țării, ca de exemplu asocierea în anumite faze ale producției, promovării și distribuției. Producțiile certificate ecologic sunt încă în faza incipientă și cu mare potențial de dezvoltare, având în vedere cererea tot mai crescută din mediul urban.

Analizând agricultura practică în comuna Hălmațiu, putem aprecia că aceasta se caracterizează printr-o fărâmițare excesivă a terenurilor, existând însă posibilitatea dezvoltării fermelor individuale, ca structuri de bază ale agriculturii tradiționale și ca suport pentru dezvoltarea sistemului agricol competitiv al zonei. Pentru perioada următoare este necesară încurajarea tendinței de grupare a micilor proprietari de teren în asociații agricole, justificată de lipsa resurselor financiare a producătorilor individuali și de posibilitățile eficiente pe care le oferă exploatarea unui teren mai mare. În acest fel s-ar rezolva și problema valorificării produselor, la acest moment nefiind asigurată o piață sigură de desfacere, fiecare producător fiind nevoit să-și caute posibilitatea de valorificare.

6.2. Alte activități economice desfășurate pe raza comunei

Agricultura contemporană nu este una care să poată ocupa întreaga populație a unei comunități rurale. De multe ori, ieșirea din agricultură este o soluție mai bună decât încercarea creșterii venitului din agricultură, aceasta fiind o tendință contemporană în toate societățile rurale cu un grad scăzut de dezvoltare. Dintre barierele care stau în calea dezvoltării micilor afaceri nonagricole distingem: lipsa cererii locale, lipsa capitalului, lipsa contactelor de afaceri, lipsa competențelor.

În comuna Hălmațiu există unități economice axate pe producție, cu precădere în domeniul comercializării de căpșuni, majoritatea locuitorilor axându-se pe agricultură, mai mult, pentru comercializarea acestora la nivelul piețelor și târgurilor din zonă .

6.3. Operatorii economici

În prezent, în comuna Hălmațiu funcționează un număr de 33 societăți comerciale, dintre care: 6 agenți economici în domeniul agriculturii, 1 agent economic în domeniul industriei, 2 agenți economici în domeniul construcțiilor, 9 agenți economici în domeniul comerțului, 1 agent economic în domeniul turismului și alimentației publice și 14 agenți economici în alt domeniu de activitate .

Principala agent economic este Abatorul Hălmațiu care promovează produsele și preparatele tradiționale ale zonei sub denumirea “Bunătăți de la Hălmațiu”.

7. Cultură, sport și agrement

7.1. Infrastructura culturală

Monumente istorice, valori ale patrimoniului cultural și istoric

În Lista monumentelor istorice, aprobată de Ministerul Culturii și Cultelor, comuna Hălmațiu este inclusă cu următoarele obiective :

Tabelul nr. 20 – Lista monumentelor istorice din comuna Hălmațiu

COD MONUMENT ISTORIC	DENUMIREA	ADRESA	DATAREA	PROPRIETARUL
AR-I-s-B-00440	Biserica (Ruine)	Sat Hălmațiu, comuna Hălmațiu	sec. XIV- XV	La 1km V de localitate
AR-I-s-B-00441	<i>Ruinele cetății Hălmațiu</i>	În curtea școlii	sec. XVI -XVIII	comuna Hălmațiu
AR-II-m-B-00589	Biserica de lemn "Pogorârea Duhului Sfânt"	sat BODEȘTI, nr.48 comuna Hălmațiu	1750 - 1760	Parohia Ortodoxă Bodești
AR-II-m-B-00599	Biserica de lemn "Sf. Arhangheli Mihail și Gavriil"	sat CRISTEȘTI, nr.18 comuna Hălmațiu	1860	Parohia Ortodoxă Cristești
AR-II-m-A-00608	Biserica Voivodală „ Adormirea Maicii Domnului „	str. Avram Iancu , nr.31, comuna Hălmațiu	cca. 1440,transf. sec. XVIII	Parohia Ortodoxă Hălmațiu
AR-II-m-B-00609	Biserica "Nașterea Născătoarei de Dumnezeu"	str. Avram Iancu , nr.33A , comuna Hălmațiu	1760	Parohia Ortodoxă Hălmațiu
AR-II-m-B-00610	Hanul "Birtul Mare" (fostă stație de poștalion)	str. Avram Iancu , nr.25, comuna Hălmațiu	sf. sec. XVIII	Proprietar cunoscut
AR-II-m-B-00614	Biserica de lemn "Sf. Mucenic Gheorghe"	sat IONEȘTI, nr.59 comuna Hălmațiu	1730	Parohia Ortodoxă Ionești
AR-II-m-A-00654	Biserica de lemn "Sf. Apostoli Petru și Pavel"	sat TISA , nr.34 comuna Hălmațiu	1770	Parohia Ortodoxă Tisa
AR-II-m-A-00656	Biserica de lemn "Sf. Arhangheli Mihail și Gavriil"	sat ȚĂRMURE , nr.62 comuna Hălmațiu	1780	Parohia Ortodoxă Țărmure
AR-III-m-B-00673	Monumentul lui Avram Iancu	Str. Vălicuței f.n., în parcul din centrul localității , comuna Hălmațiu	1974	comuna Hălmațiu
AR-III-m-B-00674	Monumentul Eroilor neamului	Str. Vălicuței f.n., în centrul localității, comuna Hălmațiu	1933	comuna Hălmațiu
AR-IV-m-B-00693	Troița Eroilor	Str. Calea Moșilor f.n., "Valea Băneștilor", comuna Hălmațiu	1934	comuna Hălmațiu

BISERICILE

Dat fiind faptul că majoritatea locuitorilor comunei Hălmațiu sunt de credință ortodoxă, în comună există zece biserici ortodoxe și alte 6 biserici, după cum urmează :

➤ Biserica Ortodoxă Bănești

➤ **Biserica de lemn din Ionești**, a fost construită în anul 1730, pe locul uneia ce data din 1460. Are hramul „Sf.Mucenic Gheorghe”. Pictura pe pânză a fost executată în 1845. Biserica se află pe noua listă a monumentelor istorice sub codul LMI: cod LMI AR-II-m-B-00614.;

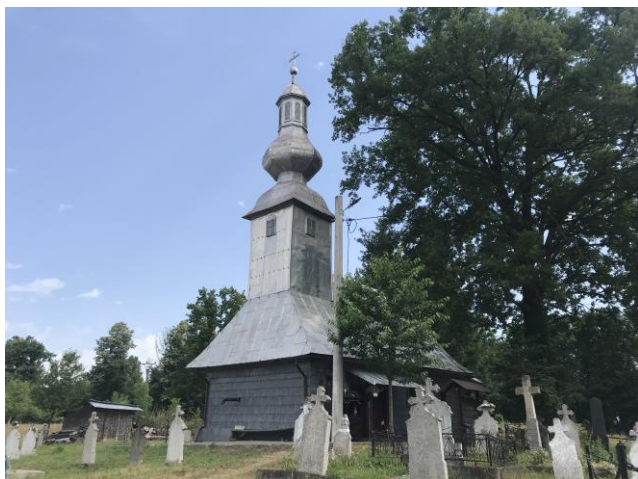
➤ Biserica Ortodoxă Brusturi

- **Biserica de lemn Ortodoxă Cristești** a fost construită în anul 1860. Are hramul „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil”. Biserica se află pe noua listă a monumentelor istorice sub codul LMI: cod LMI AR-II-m-B-00599.

- **Biserica de lemn din Bodești** a fost construită în anul 1760, are hramul „Pogorârea Sfântului Duh”. Biserica se află pe noua listă a monumentelor istorice sub codul LMI: AR-II-m-B-00589;

- **Biserica Ortodoxă Leasa**

- **Biserica de lemn din Țărmure** a fost construită în anul 1780. Are hramul „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil” și se află pe lista a monumentelor istorice sub codul LMI: AR-II-m-A-00656;

- **Biserica de lemn din Tisa** a fost construită în anul 1770, are hramul „Sfinții Apostoli Petru și Pavel” și se află pe lista a monumentelor istorice sub codul LMI: cod LMI AR-II-m-A-00654;

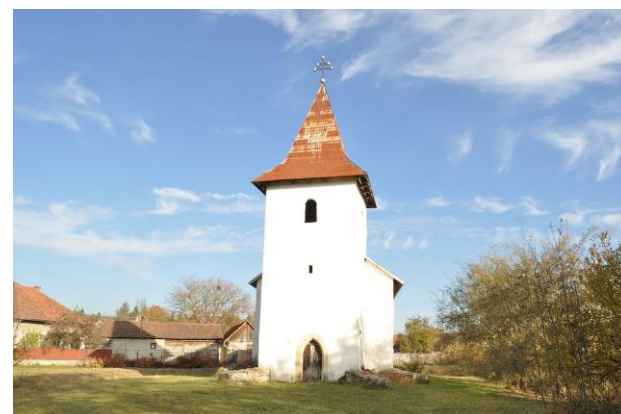
- **Biserica Ortodoxă Poienari**

- **Biserica Ortodoxă “Nașterea Maicii Domnului”** a fost construită în secolul XVIII. Are hramul „Nașterea Maicii Domnului”. Biserica se află pe noua listă a monumentelor istorice sub codul LMI: AR-II-m-B-00609

- **Biserica voievodală din Hălmațiu**, a fost construită în secolul XIV. Are hramul „Adormirea Maicii Domnului” și se află pe lista a monumentelor istorice sub codul LMI: AR-II-m-A-00608.

- **Biserica Penticostală “Emanuel” satul Hălmațiu**

➤ **Biserica Penticostală Leasa**

➤ **Biserica Baptistă Tisa**

➤ **Biserica Creștină Baptistă Betania Hălmagiu**

CĂMINELE CULTURALE

Comuna Hălmațiu dispune de nouă Cămine Culturale, unde se organizează diferite evenimente de importanță majoră în viața populației din comunitate: adunări populare, reuniuni, evenimente culturale, etc.

Căminul Cultural Hălmațiu

Căminul Cultural Țărmure

Căminul Cultural Bănești

Căminul Cultural Brusturi

Căminul Cultural Cristești

Căminul Cultural Leasa

Căminul Cultural Poienari

Căminul Cultural Tisa

BIBLIOTECA

Există o bibliotecă la nivelul comunei care își desfășoară activitatea în cadrul căminului cultural.

MUZEE

Există un muzeu local, situat în satul de reședință. Înființat în cadrul Parohiei Bisericii Nașterea Maicii Domnului din Hălmagiu, care deține o colecție etnografică, obiecte de uz casnic, industrie locală, port popular, tehnică, icoane pictate pe lemn dar și pe sticlă și obiecte religioase.

7.2. Agenda culturală a UAT

Agenda culturală a comunei Hălmagiu are un conținut vast și sunt marcate evenimente săptămânale sau anuale cu prilejul sărbătorilor locale, de ordin religios sau ale instituțiilor de învățământ, după cum urmează:

- Târguri săptămânale și bălciuri în pragul sărbătorilor religioase;
- Nedeea ȚĂRII HĂLMAGIULUI;
- Comemorare de ZIUA EROILOR;
- Comemorarea Zilei Naționale a României ;
- Evenimente artistice organizate de școală și grădiniță.

7.3. Sport și agrement

La nivelul comunei Hălmațiu s-a investit în amenajarea unui parc central unde locuitorii și copiii să își poată petrece timpul liber și pentru recreere.

Infrastructura destinată activităților sportive se compune din :

- Un stadion de fotbal în satul Hălmațiu ;
- Un teren de sport aflat în satul Hălmațiu (situat în curtea școlii) ;

Parc central Hălmațiu

Baza sportivă Hălmațiu

8. Turismul

Prezența pe teritoriul comunei a mai multor obiective monumente istorice importante oferă posibilitatea promovării și susținerii turismului în mai multe domenii, cum ar fi: turismul ecumenic, turismul cultural – istoric, turismul rural și turismul de recreere, privind drumețiile pe traseele ce oferă peisaje de basm în zona montană.

Muzeul parohial - Înființat în cadrul Parohiei Bisericii Nașterea Maicii Domnului din Hălmațiu, care deține o colecție etnografică, obiecte de uz casnic, industrie locală, port popular, tehnică, icoane pictate pe lemn dar și pe sticlă și obiecte religioase.

Pasionații de drumeții găsesc în comuna Hălmațiu unele dintre cele mai frumoase peisaje și trasee montane, de asemenea este o zonă care permite și iubitorilor de cicloturism să facă mișcare pe drumurile și traseele existente.

Pasionații de adrenalină și sporturi extreme motorizate pot avea parte de experiențe unice privind drumețiile off-road cu mașini 4x4, ATV-uri sau motociclete pentru enduro.

Unități de cazare și săli de evenimente

➤ Pensiunea Muntele Găina

➤ Pensiunea Agroturistică Adrian - Leasa

➤ Almar – sală de evenimente și servire a mesei

9. Administrația publică locală

9.1. Structura administrației publice locale

Administrația publică locală se organizează și funcționează în temeiul principiilor generale ale administrației publice prevăzute la partea I titlul III și al principiilor generale prevăzute în Legea nr. 199/1997 pentru ratificarea Cartei europene a autonomiei locale, adoptată la Strasbourg la 15 octombrie 1985, precum și a următoarelor principii specifice:

- ✓ principiul descentralizării
- ✓ principiul autonomiei locale
- ✓ principiul consultării cetățenilor în soluționarea problemelor de interes local deosebit
- ✓ principiul eligibilității autorităților administrației publice locale
- ✓ principiul cooperării
- ✓ principiul responsabilității
- ✓ principiul constrângerii bugetare.

Sediul Primăriei și al Consiliului Local

Autonomia locală se exercită de către autoritățile administrației publice locale de la nivelul comunei. Acestea sunt consiliile locale, ca autorități deliberative, și primarii, ca autorități executive.

Comuna Hălmagiu este administrată de un primar și un consiliu local compus din 11 consilieri. Începând cu alegerile locale din 2020, consiliul local are următoarea componență pe partide politice :

Tabelul nr. 21 – Componența Consiliului local al comunei Hălmațiu – 2020

	Partid	Consilieri	Componența Consiliului				
	Partidul Național Liberal	5					
	Partidul Social Democrat	3					
	Partidul Mișcarea Populară	1					
	Partidul PRO România	1					
	Partidul ALDE	1					

Primăria este structură funcțională fără personalitate juridică și fără capacitate procesuală, cu activitate permanentă, care duce la îndeplinire hotărârile autorității deliberative și dispozițiile autorității executive, soluționând problemele curente ale colectivității locale, constituită din: primar, viceprimar, consilierii primarului sau persoanele încadrate la cabinetul primarului și aparatul de specialitate al primarului .

Organigrama aparatului de specialitate al Primarului comunei Hălmațiu, aprobată prin Hotărârea Consiliului Local, nr. 30/24.06.2021, cuprinde un număr total de posturi de 52, 22 in aparatul de specialitate și 30 asistenți personali ai persoanelor cu handicap, din care :

- demnitari : 2 (primar, viceprimar)
- aparatul de specialitate al primarului : 22, din care :
 - de conducere: 3
 - de execuție: 19

În subordinea primarului funcționează :

- Cabinet primar
- Administrator public
- Compartiment urbanism si amenajarea teritoriului
- Compartiment cultura si arhiva
- Compartiment finaciar
- Compartiment resurse umane
- Compartiment achizitii publice
- Viceprimar
- Secretar general

În subordinea secretarului general al comunei se regăsesc :

- Compartiment asistenta socială
- Compartiment asistență sociala la domiciliu (asistenti personali)
- Comppartiment agricol

În subordinea viceprimarului comunei se regăsesc :

- Compartiment gospodărire comunala
- Compartiment intretinere
- Compartiment SVSU

9.2. Cooperare internațională

Comuna Hălmagiu nu este înfrățită cu alte localități.

9.3. Cooperare intercomunitară

Comuna Hălmagiu face parte din :

- **Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Apă Canal Județul Arad** care s-a constituit în scopul reglementării, înființării, organizării, finanțării, exploatării, monitorizării și gestionării în comun a serviciului de alimentare cu apă și de canalizare pe raza de competență a unităților administrativ-teritoriale membre precum și realizarea în comun a unor proiecte de investiții publice de interes zonal sau regional, destinate înființării, modernizării și/sau dezvoltării, după caz, a sistemelor de utilități publice aferente serviciului de alimentare cu apă și de canalizare, pe baza strategiei de dezvoltare a acestuia.

- **Asociația de Dezvoltare Intercomunitară - Sistem Integrat de Gestionare a Deșeurilor în județul Arad**, înființată cu scopul gestionării deșeurilor solide la nivelul întregului județ, din asociere fac parte Consiliul Județean Arad, municipii, orașe și comune.

- **Asociația Grupul de Acțiune Locală Depresiunea Sebiș Gurahonț Hălmagiu** este un parteneriat public-privat constituit în baza Ordonanței 26/2000, având în componența lui 43 de membri din care: 15 parteneri autorități publice, reprezentând 34,88%; 18 parteneri din sectorul privat,

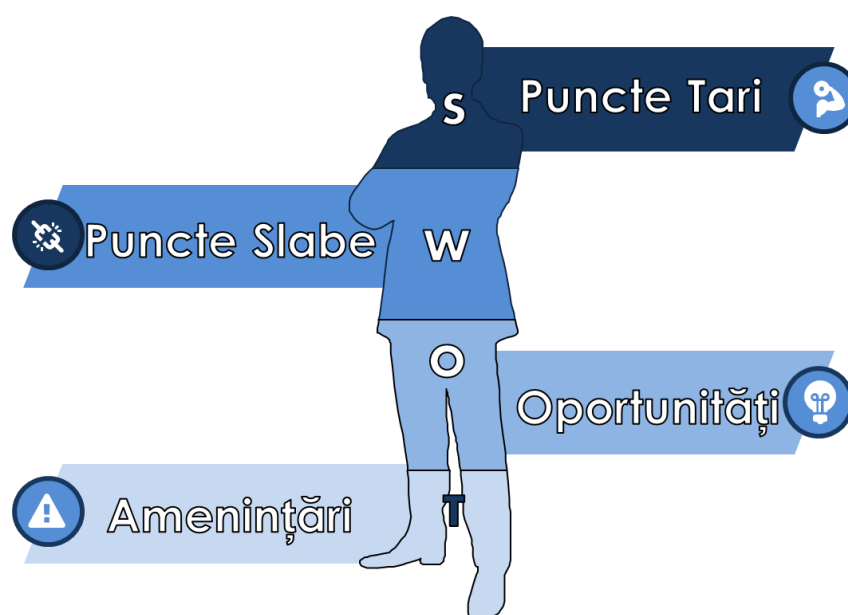
- **ASOCIAȚIA COMUNELOR DIN ROMÂNIA – ACOR**, o asociație de autorități locale, având ca membri comunele din România. Numărul membrilor ACOR este de 1.750 comune, din toate județele României. Dintre obiectivele ACOR sunt de menționat:
 - armonizarea intereselor comunelor membre în vederea dezvoltării economico-sociale echilibrate a acestora;
 - promovarea unor forme de colaborare și întrajutorare reciprocă a comunelor membre în oricare dintre domeniile administrativ, economic, financiar, social, cultural și instituțional;
 - crearea și întreținerea unui sistem informațional integrat, precum și organizarea unor corpuri de specialiști capabili să analizeze și să ofere soluții pentru rezolvarea problemelor comunelor;
 - organizarea unor activități proprii pentru formarea și perfecționarea profesională a aleșilor locali, a funcționarilor publici, precum și a personalului contractual din administrația publică locală a comunelor membre;
 - organizarea, la nivelul filialei județene, în baza unui acord de cooperare, de activități stabilite prin lege ca atribuții ale autorităților administrației publice locale în diverse domenii, cum ar fi: auditul public intern, urbanismul, amenajarea teritoriului și autorizarea executării lucrărilor de construcții, serviciile publice comunitare locale de evidență a persoanei, controlul privind comercializarea produselor și a serviciilor de piață, poliția locală, fără a se limita la acestea;

CAPITOLUL III

ANALIZA SWOT

Analiza SWOT este o metodă eficientă, utilizată în cazul planificării strategice pentru identificarea potențialului comunității locale, a priorităților și pentru crearea unei viziuni comune de realizare a strategiei de dezvoltare.

Analiza SWOT are ca obiectiv să recomande strategiile care asigură cea mai bună aliniere între mediul intern și extern: alegerea strategiei corecte, încât să fie adaptate punctele tari la oportunități, să reducă la minimum riscurile și să elimine punctele slabe.

SWOT semnifică: Puncte Tari, Puncte Slabe, Oportunități și Amenințări.

De fapt, analiza SWOT trebuie să dea răspunsul la întrebarea „Unde suntem?”, aceasta implicând analiza mediului intern al zonei și a mediului extern general și specific.

Punctele Tari ale unei zone sunt acele valori sau acei factori care îi dau acesteia un avantaj competitiv și îi conferă atractivitate. Punctele Tari reprezintă forțele interne, adică forțe distincte, cu caracteristici legate de localizarea zonei.

Punctele Slabe sunt acei factori sau acele tendințe care creează obstacole în calea dezvoltării economico-sociale. Punctele Slabe pot lua forme sociale, fizice, financiare, de reglementare, operaționale sau altele. Acestea pot fi împărțite în Punctele Slabe care pot fi corectate în termen scurt, între 3-5 ani și Punctele Slabe care necesită timp îndelungat și sunt dificil de corectat.

Răspunsul analitic la relevarea Punctelor Slabe a fost acela de a formula măsuri concrete care să înlăture obstacolele și să potențeze accentuat Punctele Tari.

Punctele Tari și Punctele Slabe au fost considerate *factori interni ai zonei* sau endogeni. *Oportunitățile și Amenințările* au fost considerate *factori externi* sau exogeni.

Oportunitățile sunt acei factori externi care ușurează dezvoltarea avantajului competitiv (Punct Tare).

Amenințările sunt tendințe nefavorabile, dezvoltări externe de zonă, care conduc la declinul avantajului competitiv al acesteia. Modificarea condiției externe reprezintă o Amenințare sau o Oportunitate, în funcție de condițiile locale ale zonei.

Evaluarea mediului și a factorilor externi este una dintre caracteristicile distincte ale planificării strategice, abordată în cadrul prezentei lucrări, referindu-se la comunitatea internațională, inclusiv cea europeană, la planul național și la cel regional/județean. Se cunoaște că modificările din această sferă se află dincolo de controlul zonal, dar impactul lor asupra acesteia reprezintă preocupări legitime.

Practic, analiza potențialelor de dezvoltare (Puncte Tari, Puncte Slabe, Oportunități, Amenințări) identifică măsurile ce au fost considerate ca oportune pentru înlăturarea Punctelor Slabe.

Ulterior s-au elaborat criteriile specifice de selecție/ierarhizare, prin aplicarea cărora s-a realizat prioritizarea Punctelor Tari și a Punctelor Slabe. În urma acestui fapt, a fost posibilă elaborarea profilului - analizei diagnostic a comunei Hălmagiu.

Prezentăm în cele ce urmează analiza SWOT a comunei Hălmagiu, în funcție de următorii factori:

- ✚ Mediu de afaceri
- ✚ Agricultură și dezvoltare rurală
- ✚ Infrastructură
- ✚ Mediu
- ✚ Educație
- ✚ Cultură, sport, turism
- ✚ Sănătate și incluziune socială
- ✚ Administrație publică

ANALIZA SWOT A COMUNEI HĂLMAGIU

FACTORI	ANALIZA SWOT	
MEDIUL DE AFACERI	PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
	<ul style="list-style-type: none"> • Accesul rutier facil dinspre și înspre comună, Legătura comunei Hălmagiu cu celelalte localități ale județului este asigurată prin căi rutiere și feroviare de comunicație . Localitatea se afla la o distanță de 135 km fata de reședința de județ ; • Potențial economic puternic datorită situării favorabile a localității ; • Existența unui număr mare de IMM-uri, în prezent, în comuna Hălmagiu funcționează un număr de 33 societăți comerciale, dintre care: 6 agenți economici în domeniul agriculturii, 1 agent economic în domeniul industriei, 2 agenți economici în domeniul construcțiilor, 9 agenți economici în domeniul comerțului, 1 agent economic în domeniul turismului și alimentației publice și 14 agenți economic în alt domeniu de activitate ; • Existența unui potențial de dezvoltare turistică, prezența celor 13 monumente istorice, și a unui potential de turism ecumenic – existența celor 6 biserici, cu o importanță deosebită în istoria localității ; • Existența unui potențial de dezvoltare economică în domeniul agriculturii, pomiculturii și creșterea animalelor ; • Comuna prezintă o serie de caracteristici de cadru natural, 	<ul style="list-style-type: none"> • Infrastructura de sprijin a afacerilor insuficient dezvoltată, capacitate redusă de consultanță; • Slaba diversificare a sectoarelor economice; • Oferta forței de muncă nu este diversificată conform nevoilor locale; • Insuficiența utilităților necesare realizării unei zone industriale în mediul rural ; • Lipsa asociațiilor de producători locali; • Lipsa întâlnirilor pentru întreprinderi, lipsa de informare despre direcțiile de dezvoltare viitoare; • Inexistența unui sistem stimulativ pentru înființarea IMM-urilor în ramurile economice deficitare.

	<p>sociale și culturale și de infrastructură, care ar putea favoriza turismul ;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sprijinul pentru înființarea și dezvoltarea întreprinderilor acordat de conducerea comunei; • Infrastructura rutieră favorabilă pentru dezvoltarea activităților economice. 	
	<p>OPORTUNITĂȚI</p>	<p>AMENINȚĂRI</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Existența cadrului legislativ, a strategiilor guvernamentale și a programelor de finanțare pentru înființarea de IMM-uri; • Existența Politicii Agricole Comune, care are ca obiective dezvoltarea majorității sectoarelor economice din spațiul rural; • Resursele naturale și culturale ale comunei oferă posibilitatea dezvoltării turismului pe cuprinsul teritoriului, care contribuie implicit la dezvoltarea economică a comunei; • Posibilitatea de cooperare transfrontalieră; • Potențial energetic ridicat prin valorificarea energiei eoliene și a energiei solare. 	<ul style="list-style-type: none"> • Legislația națională și comunitară în continuă schimbare, ce poate determina fluctuații asupra strategiilor de dezvoltare ale operatorilor economici sau stoparea investițiilor acestora; • Schimbările climatului politic oferă incertitudini asupra mediului de afaceri pe termen mediu și lung; • Oferte de creditare greu accesibile (garanții mari); • Neadaptarea produselor și serviciilor la standardele de calitate impuse de UE; • Intrarea masivă pe piață a produselor din import; • Reducerea ponderii populației active și în Hălmagiurea acesteia; • Politici economice nefavorabile dezvoltării micilor afaceri și/sau apariția unor situații neprevăzute (pandemii) care pot afecta mediul economic; • Încălzirea globală constituie o amenințare pentru agricultură

AGRICULTURĂ ȘI DEZVOLTARE RURALĂ	PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
	<ul style="list-style-type: none"> • Ponderea terenurilor valorificabile din punct de vedere agrar este mare, suprafața agricolă fiind potrivită atât pentru cultivarea pomilor fructiferi cât și a cerealelor ; • Solul și clima favorabile agriculturii, pomiculturii și legumiculturii ; • Calitatea solurilor pe care se practică agricultura ; • Tradiție în creșterea animalelor - număr semnificativ de ovine - 2740 ; • Evoluția în dinamică a producțiilor medii la ha este fluctuantă de la an la an, aceasta fiind influențată de mărimea suprațetelor cultivate și de condițiile climatice specifice fiecărui an ; • Animalele sunt crescute în proporție de peste 90% în gospodăriile proprii ale locuitorilor, iar păsările aproape în totalitate; 	<ul style="list-style-type: none"> • Fermierii, în marea lor majoritate, nu sunt organizați în entități cu personalitate juridică, ceea ce face dificilă accesarea programelor de finanțare ale Guvernului României și Uniunii Europene ; • Starea relativ precară a drumurilor de acces agricole și forestiere ; • Parteneriate public-private slab dezvoltate ; • Lipsa asociațiilor de întreprinzători locali ; • Nivel scăzut de mecanizare și modernizare a lucrărilor agricole; • Lipsa sistemului de irigații; • Productivitate redusă cauzată de fărâmițarea terenurilor aflate în proprietate privată, irigări necorespunzătoare, unități de producție mici; • Creșterea ponderii populației cu vârsta de 65 de ani și peste.
	OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
	<ul style="list-style-type: none"> • Avantajele oferite de programele guvernamentale și europene pentru înființarea de forme asociative în sectorul agricol; • Creșterea competitivității sectorului agricol prin sprijinirea tinerilor fermieri în dezvoltarea afacerilor; • Valorificarea resurselor naturale existente; • Interesul ridicat de pe piața produselor agricole și alimentare pentru produsele ecologice; • Posibilități de investiții în prelucrarea produselor locale; • Existența piețelor de desfacere la nivel național și european pentru produsele agricole și alimentare 	<ul style="list-style-type: none"> • Practicarea unei agriculturi cu productivitate scăzută; • Numărul de concurenți în creștere pentru producătorii de produse agroalimentare de pe piața Uniunii Europene; • Valorificarea necorespunzătoare a producției agricole; • Condițiile meteorologice nefavorabile care pot crea daune producătorilor agricoli; • Dezastrele naturale – inundațiile • Depopularea satelor și îmbătrânirea populației; • Migrarea tineretului la oraș sau în afara țării; • Criza economică globală.

	PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
INFRASTRUCTURĂ	<ul style="list-style-type: none"> • Accesul rutier facil dinspre și înspre comună, legătura comunei Hălmagiu cu celelalte localități ale județului este asigurată prin căi rutiere și feroviare de comunicație . Localitatea se afla la o distanță de 135 km fata de reședința de județ ; • Accesarea de către autoritatea publică locală a proiectelor destinate investițiilor în dezvoltarea infrastructurii de transport și a celei tehnico-edilitare ; • Comuna Hălmagiu beneficiază de sistem centralizat de alimentare cu apă potabilă, sistemul public este administrat de S.C. COMPANIA DE APĂ ARAD, deservind un număr de 600 gospodării, având o lungime totală de 22,10 km. În satele Brusturi, Cristești, Leasa, Leștioara și Tisa, în prezent, lipsește, parțial, rețeaua de alimentare cu apă potabilă ; • În comuna Hălmagiu, există rețea de canalizare menajeră care are o lungime de 19,6 km și deservește un număr de 350 gospodării. Sistemul de canalizare este administrat de către U.A.T Hălmagiu dar lipsește, parțial, din satele: Bănești, Cristești, Brusturi, Bodești, Ionești și Leasa ; • Comuna Hălmagiu este alimentată cu energie electrică din Sistemul Energetic Național, prin S.C. Distribuție Energie Electrică Romania - Sucursala Arad, sistemul public deservind un număr de 1200 gospodării din localitate ; • Iluminatul public modernizat prin introducerea tehnologiei LED în proporție de 50 % ; 	<ul style="list-style-type: none"> • Lipsa sistemului public de gaze naturale ; • Slaba dezvoltare a infrastructurii pietonale ; • Slaba dezvoltare a infrastructurii rutiere - drumuri sătești ; • Lipsa sistemului de irigații, cu repercursiuni negative asupra terenurilor și a producției agricole; • Educație ecologică superficială a populației.

	<ul style="list-style-type: none"> • Existența rețelelor de telefonie și internet ; • Colectarea și transportul deșeurilor prin firmele de salubritate S.C. SALUB - PREST ECO S.R.L. și S.C. CONSULT SOC CENTRUM S.R.L ; • Comuna Hălmagiu este parte în : Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Apă Canal Județul Arad, Asociația de Dezvoltare Intercomunitară - Sistem Integrat de Gestionare a Deșeurilor în județul Arad, Asociația Grupul de Acțiune Locală Depresiunea Sebiș Gurahonț Hălmagiu și Asociația Comunelor din România – ACOR . 	
	<p>OPORTUNITĂȚI</p>	<p>AMENINȚĂRI</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Posibilitatea de acces la Programele operaționale de dezvoltare a infrastructurii și la noi surse de finanțare; • Existența unor planuri naționale de modernizare a rețelei rutiere; • Modernizarea infrastructurii rutiere și edilitare conform strategiei de dezvoltare a județului; • Atragerea de noi societăți de transport public în comun care să ofere servicii de calitate cetățenilor și care să favorizeze competitivitatea în acest domeniu; • Utilizarea resurselor energetice regenerabile; 	<ul style="list-style-type: none"> • Lipsa fondurilor necesare inițierii și/sau finalizării unor lucrări de infrastructură; • Nefinalizarea lucrărilor inițiate din fonduri europene sau întârzierea acestor lucrări poate duce la pierderea finanțării pentru proiectele respective; • Migrarea forței de muncă din mediul rural poate duce la imposibilitatea realizării unor investiții și proiecte de infrastructură; • Mentalitatea de indiferență a populației față de protecția mediului; • Posibile dificultăți în suportarea plății serviciilor de utilități.

MEDIU	PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
	<ul style="list-style-type: none"> • Legislația de mediu pentru sectorul apă armonizată cu legislația CE ; • Existența unui parc / zonă verde pe raza comunei ; • Pe teritoriul administrativ al comunei nu există surse de poluare majoră, lipsind obiectivele economice cu emisii considerabile de noxe sau cu deversări de lichide poluante; • Comuna nu are terenuri care necesită reconstrucție ecologică; • Resurse de apă proprii, cu apă potabilă de bună calitate în subteran; • Existența contractului pentru colectarea și transportul deșeurilor menajere 	<ul style="list-style-type: none"> • Lipsa investițiilor pentru protecția mediului la agenții economici ; • Lipsa perdelelor forestiere de protecție ; • Lipsa monitorizării mediului înconjurător ; • Deranjarea habitatului faunei și florei protejate prin activități agricole și zootehnice; • Lipsa de educație și de responsabilitate a populației în raport cu mediul.
	OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
	<ul style="list-style-type: none"> • Existența fondurilor de investiții direcționate către proiecte în domeniul salubrității, canalizării, apelor uzate și protecției mediului în general; • Introducerea surselor regenerabile de energie (panouri solare, panouri fotovoltaice, utilizarea energiei geotermale) • Existența unor finanțări guvernamentale pentru proiecte de mediu (lucrări de regularizare a scurgerilor pe versanți, îndiguiri, apărări și consolidări de maluri și albie, decolmatări, etc.); • Existența programelor de finanțare susținute din Fondul pentru Mediu, precum: programul Rabla, programul de îmbunătățire a calității mediului prin împădurirea terenurilor agricole degradate, eficientizare energetică, iluminat inteligent... 	<ul style="list-style-type: none"> • Schimbările climatice reprezintă o amenințare pentru cadrul natural: temperaturile cresc, tiparele precipitațiilor se schimbă; • Condițiile meteorologice extreme care conduc la riscuri de genul inundațiilor și a secetei tind să devină mai frecvente și intensitatea lor să sporească; • Degradarea cadrului natural în cazul dezvoltării urbanistice necontrolate; • Poluarea aerului, apei și solului de către operatorii economici • Compromiterea rezervei de apă subterană prin nerespectarea principiului exploatații durabile a resurselor de apă și prin lipsa stațiilor și instalațiilor de epurare; • Lipsa interesului pentru protecția mediului manifestat de agenții economici și de locuitorii comunei.

EDUCAȚIE	PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
	<ul style="list-style-type: none"> • Existența unei rețele de învățământ școlar dezvoltată și adaptată cerințelor zonei ; • Existența unităților de învățământ în comună : pe raza teritoriului administrativ al comunei Hălmagiu funcționează o instituție de învățământ cu personalitate juridică, Liceul Tehnologic "Moga Voievod" Hălmagiu care are în subordine și școala cu clasele I -VIII, cu un număr de 168 elevi și o grădiniță cu program normal cu un număr de 30 preșcolari ; • Cadre didactice titulare încadrate în cele patru unități școlare de la nivel local ; • Personal didactic calificat partial în cadrul unităților de învățământ din comună. • În general, profesorii au o bună pregătire metodică-științifică. • Investiții în reabilitarea, modernizarea, extinderea și dotarea unităților de învățământ; • Parteneriate cu școli și instituții de cultură din alte localități sau din străinătate. • Distanța relativ mică între comună și reședința județului Arad, ceea ce permite deplasarea facilă la unitățile de învățământ din municipiu ; • Investițiile finalizate sau în derulare pentru reabilitarea, modernizarea, extinderea și dotarea unităților de învățământ, a spațiilor pentru activități culturale și sportive; 	<ul style="list-style-type: none"> • Lipsa stimulării sau a politicilor de atragere a specialiștilor/ONG-urilor în vederea înființării/furnizării serviciilor sociale și educaționale în mediul rural; • Lipsa organizării unor cursuri de pregătire profesională/recalificare profesională pentru tineri și șomeri; • Starea de degradare a unor instituții școlare, care necesită reabilitare și modernizare; • Dotarea insuficientă a unităților de învățământ; • Slaba implicare a mediului de afaceri în activitățile societății civile și în promovarea culturii .

	<ul style="list-style-type: none"> Existența unei infrastructuri moderne pentru desfășurarea activităților educaționale, cultural-artistice și sportive; 	
	<p>OPORTUNITĂȚI</p>	<p>AMENINȚĂRI</p>
	<ul style="list-style-type: none"> Posibilitatea accesării de fonduri europene structurale pentru dotarea școlilor, pentru modernizarea bibliotecilor comunale, căminelor culturale și structurilor sportive; Stabilirea de parteneriate care să favorizeze dezvoltarea unor servicii social-educative noi și de calitate; Relații de colaborare cu Inspectoratul Școlar Județean Arad ; Existența de programe de formare a personalului în colaborare cu specialiști din țară și din străinătate; Promovarea voluntariatului. 	<ul style="list-style-type: none"> Scăderea natalității și implicit a numărului de elevi; Schimbări dese ale sistemului de învățământ și ale programei școlare; Creșterea ratei de părăsire a sistemului de învățământ în mediul rural; Subfinanțarea sistemului educațional; Scăderea numărului persoanelor calificate în învățământ prin ieșirea acestora din viața activă; Migrarea cadrelor didactice calificate către alte comune, orașe, alte domenii sau alte țări; Nivelul de trai redus limitează și oportunitățile de dezvoltare socială și educațională, determinând abandonul școlar.

CULTURĂ, SPORT, TURISM	PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
	<ul style="list-style-type: none"> • Cadrul natural atractiv, bine conservat și nepoluat; • Existența unui potențial de dezvoltare turistică, prezența celor 13 monumente istorice, și a unui potențial de turism ecumenic – existența celor 6 biserici, cu o importanță deosebită în istoria localității ; • Diversitatea resurselor atractive pentru o paletă foarte largă de activități turistice, pentru practicarea unor forme de turism variate în tot timpul anului: cultural, religios • Existența muzeului local, situat în satul de reședință. Înființat în cadrul Parohiei Bisericii Nașterea Maicii Domnului din Hălmagiu, • Existența unei biblioteci pe raza comunei ; • Existența unui stadioan de fotbal în satul Hălmagiu și a unui teren de sport aflat în satul Hălmagiu, care favorizează participarea copiilor și tinerilor la activități sportive diverse. 	<ul style="list-style-type: none"> • Resurse financiare, investiții autohtone și străine insuficiente pentru dezvoltarea spațiilor de cazare și atragerea turiștilor; • Locuri de cazare insuficiente; • Obiectivele turistice din localitate nu sunt suficient puse în valoare și promovate; • Lipsa personalului calificat din domeniul turismului, fluctuația acestuia; • Lipsa resurselor necesare întreținerii patrimoniului cultural; • Dispariția meșteșugurilor tradiționale, care ar fi constituit o atracție pentru turiști ;
	OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
	<ul style="list-style-type: none"> • Creșterea interesului național și european privind valorificarea zonelor cu potențial turistic; • Dezvoltarea de parteneriate între administrația publică locală, producătorii locali, unități de primire turistică și ONG-uri locale în scopul dezvoltării și diversificării turismului; • Colaborarea cu comunele învecinate din punct de vedere al proiectelor/obiectivelor turistice; • Posibilitatea atragerii resurselor financiare pentru dezvoltarea turismului de către operatorii publici și/sau privați prin programele de finanțare, crescând gradul de accesibilizare și atractivitatea teritoriului; 	<ul style="list-style-type: none"> • Scăderea cererii pentru servicii turistice cauzată de criza economică globală; • Schimbările climatice au efecte negative asupra activităților turistice, reducând numărul de turiști; • Calamități naturale (inundații, alunecări de teren etc.) sau situații excepționale (epidemii, pandemii, etc); • Reacția redusă a mediului local la schimbările și provocările zilelor noastre, conducând la scăderea competitivității în favoarea altor destinații turistice, considerate mai interesante de către turiști și investitorii în turism.

SĂNĂTATE ȘI INCLUZIUNE SOCIALĂ	PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
	<ul style="list-style-type: none"> • Existența unei infrastructuri de sănătate pentru locuitorii comunei – în comuna Hălmațiu există două dispensare medicale, deservite de patru medici de familie și doi asistenți medicali. De asemenea, pe raza comunei există și două farmacii, un cabinet stomatologic și un cabinet veterinar ; • Serviciul de asistență socială din cadrul Primăriei Comunei Hălmațiu este licențiat ca furnizor de servicii sociale ; • La nivelul comunei există Misiunea Creștină Română „Casa Speranței – Centrul de îngrijire și asistență „CASA DAVID” - Hălmațiu ; • La nivelul comunei există un Centru Rezidențial - Viavalis Oaș care are, în prezent, la dispoziție, 40 de locuri de cazare; • Derularea de proiecte de investiții pentru extinderea și modernizarea infrastructurii de sănătate în comună; • Buna organizare a serviciilor de consiliere și informare în cadrul aparatului de specialitate al Primarului; • Colaborare cu instituții publice și organizații nonguvernamentale pentru oferirea de servicii și beneficii de asistență socială. 	<ul style="list-style-type: none"> • Migrarea unui număr tot mai mare de specialiști din sistemul public de sănătate din zona rurală către mediul urban; • Serviciul de asistență socială din cadrul Primăriei Comunei Hălmațiu nu este licențiat ca furnizor de servicii sociale. • Numărul insuficient de specialiști în vederea înființării/furnizării de servicii medicale și sociale; • Fonduri bugetare reduse pentru dezvoltarea sistemului de servicii sociale din comună; • Neefectuarea de studii profesionale pentru monitorizarea și analiza nevoilor reale ale comunității; • Pasivitatea membrilor comunității în problemele de interes comunitar, lipsa simțului civic;

	OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
	<ul style="list-style-type: none"> • Accesarea programelor cu finanțare europeană și/sau națională destinate reabilitării și extinderii clădirilor, respectiv dotării cu echipamente a unităților medicale; • Existența programelor și fondurilor naționale și europene accesibile pentru grupuri dezavantajate: programe sociale, programe de incluziune, programe educative, programe de mică infrastructură; • Implementarea Programului operațional pentru ajutorarea persoanelor defavorizate; • Existența la nivelul județului de modele de bună practică în furnizarea de servicii sociale; • Promovarea voluntariatului. 	<ul style="list-style-type: none"> • Concentrarea specialiștilor, ca număr și timp de lucru, în unitățile medicale din mediul urban și dezechilibrarea sistemului public de sănătate; • Subfinanțarea sistematică a sistemului medical; • Epuizarea din ce în ce mai rapidă a bugetelor unităților sanitare și CJAS, în urma multiplicării numărului bolnavilor ce necesită investigații și tratamente costisitoare; • Creșterea numărului de probleme medicale, ca urmare a creșterii grupului de vârstă înaintată; • Costurile ridicate ale aparaturii medicale, lipsa fondurilor și birocrăția conduc la renunțarea la actul de modernizare și dotare.

ADMINISTRAȚIE PUBLICĂ	PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
	<ul style="list-style-type: none"> • Management performant al Primăriei ; • Experiența, disponibilitatea și determinarea personalului pentru modernizarea și eficientizarea administrației publice; • Adaptabilitatea personalului la legislația în continuă schimbare; • Colaborarea eficientă cu alte instituții ale administrației publice centrale și locale; • Mediu de lucru organizat și disciplinat; • Lucru în sistem informatizat, inclusiv online; • Răspuns prompt către cetățean; • Implementarea de proiecte de investiții care au dus la dezvoltarea comunității sub aspect economic, social, cultural etc. 	<ul style="list-style-type: none"> • Lipsa resurselor financiare destinate modernizării și dezvoltării infrastructurii serviciilor publice sau chiar a celor destinate acoperirii cheltuielilor curente; • Personal insuficient pentru nevoile comunității; • Lipsa resurselor financiare necesare trimiterii personalului la cursuri de perfecționare profesională; • Un sistem de monitorizare și evaluare a modului de furnizare a serviciilor publice neadecvat sau chiar inexistent la nivel național; • Implicarea redusă a societății civile în stabilirea strategiilor locale pe termen mediu și lung.
	OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
	<ul style="list-style-type: none"> • Existența cadrului legal privind autonomia financiară și administrativă la nivelul autorității administrației publice locale; • Existența unui program operațional dedicat dezvoltării capacității administrative; • Existența unei surse alternative generatoare de venituri proprii, prin proiectele finanțate din fonduri nerambursabile; • Existența mecanismelor de cooperare/ colaborare/ parteneriat, cum ar fi: asociații de dezvoltare intercomunitară, grupuri de acțiune locală, parteneriate public-public, public-privat, etc.; • Extinderea serviciilor publice furnizate online; 	<ul style="list-style-type: none"> • Legislație neclară, generată de întârzierea adoptării normelor de aplicare a unor acte normative, contradicții între prevederile legale și suprapuneri de acte normative; • Regulile de finanțare, atât regulile specifice ale finanțatorului cât și legislația națională aplicabilă, nu sunt corelate și armonizate astfel încât să permită o aplicare facilă, unitară, previzibilă și sustenabilă, de natură să contribuie la dezvoltarea capacității beneficiarilor și la eficientizarea activităților acestora; • Servicii neadaptate la nevoile sau așteptările cetățenilor; • Complexitatea formalităților/procedurilor administrative care trebuie îndeplinite în relația administrație – cetățean; • Influența și presiunile factorului politic.

CAPITOLUL IV

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ

1. Misiunea administrației publice locale

Misiunea administrației publice locale este asigurarea dezvoltării durabile integrate a unității administrativ-teritoriale administrate prin prestarea serviciilor de calitate populației, crearea condițiilor pentru atragerea investițiilor, crearea locurilor de muncă și creșterea nivelului de trai al locuitorilor.

2. Viziunea de dezvoltare a comunei Hălmagiu

Comuna Hălmagiu va deveni până în anul 2027 o comună cu o dezvoltare economică durabilă, accesibilă investitorilor și competitivă, care va tinde spre îmbunătățirea continuă a calității vieții, spre gestionarea și utilizarea eficientă a resurselor locale, astfel încât să se asigure prosperitatea, protecția mediului și coeziunea socială.

Viziunea de dezvoltare a comunei Hălmagiu se bazează pe următoarele direcții generale:

- dezvoltarea economică a comunei prin valorificarea superioară a resurselor locale, acordarea de facilități investitorilor și crearea unui climat propice dezvoltării mediului de adaceri;
- îmbunătățirea condițiilor de trai ale locuitorilor ca urmare a dezvoltării economice și a modernizării serviciilor publice;
- creșterea calității vieții prin îmbunătățirea calității factorilor de mediu;
- asigurarea coeziunii sociale;
- consolidarea capacității administrative.

3. Principii și valori

La baza strategiei de dezvoltare locală stau următoarele principii:

➤ *Principiul dezvoltării sustenabile*

La baza strategiei se află ideea unei dezvoltări sustenabile, în cadrul căreia mediul natural, dezvoltarea economică și viața socială se găsesc într-o strânsă interdependență, interacțiunea lor contribuind la creșterea calității vieții oamenilor și a mediului lor natural.

➤ ***Principiul accesibilității***

O autentică integrare în societate se poate obține numai prin accesul liber și neîngrădit al oamenilor la mediul ambiant. Accesibilitatea reprezintă o condiție esențială pentru o calitate ridicată a vieții, fiind deosebit de importantă pentru ca persoanele cu dizabilități să poată participa la activitățile din cadrul societății. Datoria administrației publice locale este aceea de a furniza servicii integrate accesibile, astfel încât toți cetățenii să le poată folosi în mod independent, sigur și demn.

➤ ***Principiul comunicării***

Este necesară înțelegerea nevoilor, ideilor și valorilor cetățenilor comunei, astfel încât acestea să poată fi utilizate în fundamentarea unor decizii mai bune. Administrația publică locală trebuie să ofere cetățenilor posibilitatea de a deveni parte integrantă în procesul de luare a deciziilor cu privire la comună.

➤ ***Principiul profesionalismului***

Profesionalismul este exprimat atât prin managementul schimbării, cât și prin utilizarea unor tehnici esențiale pentru un management public eficient.

Pentru ca cetățenii să aibă încredere în administrația publică locală, ar trebui dezvoltate în toate compartimentele instituției, la toate nivelurile, competențe de bază cum ar fi: managementul financiar, managementul resurselor umane, managementul informației și al comunicațiilor, dezvoltarea abilităților de conducere, dezvoltarea profesională și furnizarea de servicii.

➤ ***Principiul transparenței***

Transparența constituie o condiție esențială pentru dezvoltarea durabilă și întreținerea unor relații strânse cu comunitatea. Proiectele publice trebuie să fie transparente, respectându-se dreptul cetățenilor de a participa la întâlniri și de a avea acces la înregistrări publice.

Valorile fundamentale ale administrației publice locale, care stau la baza strategiei de dezvoltare durabilă a comunei sunt următoarele:

➤ ***Respect pentru lege***

În tot ceea ce întreprinde pentru atingerea obiectivelor sale, administrația publică locală se întemeiază pe lege. Respectul față de lege trebuie să stea la baza oricărei societăți, reprezentând garanția unei dezvoltări durabile a acesteia.

➤ ***Respect pentru diversitatea culturală***

Diversitatea culturală reprezintă fundamentul păcii, armoniei și al sustenabilității culturii societății. Promovarea diversității culturale constituie responsabilitatea tuturor societăților.

➤ ***Respect pentru șanse egale***

Administrația publică locală trebuie să ofere posibilitatea tuturor indivizilor de a trăi și de a munci într-un mediu lipsit de discriminări.

➤ ***Respect pentru diversitatea etnică***

Autoritățile publice locale caută să înlăture discriminarea rasială, socio-economică și barierele instituționale, asigurându-se astfel că toți cetățenii, indiferent de etnie, au oportunități și șanse egale de a participa la viața comunității.

➤ ***Respect pentru justiția socială***

Autoritățile publice locale cred în ideea de justiție socială care să ofere perspective mai bune pentru toate categoriile vulnerabile ale comunității. Este imperios necesar să se promoveze perspective egale de educație, sănătate și autonomie pentru toți cetățenii.

➤ ***Respect pentru demnitatea umană***

Autoritățile publice locale garantează dezvoltarea independentă și la potențial maxim a fiecărui individ și respectarea deplină a personalității fiecăruia. Cetățenii comunei vor fi tratați cu demnitate în ceea ce privește stilul lor de viață, cultura, credințele și valorile personale.

➤ ***Respect pentru confidențialitate***

Autoritățile publice locale trebuie să se asigure că dreptul la intimitate și la viața de familie este respectat, că este cunoscut modul în care datele cu caracter personal ar trebui folosite și stocate, și că cetățenii pot fi siguri de confidențialitatea informațiilor lor, dezvăluirea acestora putând fi realizată doar cu aprobarea lor.

➤ ***Respect pentru mediul înconjurător***

Autoritățile publice locale trebuie să asigure protecția și conservarea mediului înconjurător, resursă valoroasă pentru generațiile viitoare.

4. Obiectivul general

Dezvoltarea durabilă a comunei Hălmagiu, prin creșterea competitivității economiei locale, diversificarea activităților economice și atractivitatea socio-culturală a localității, care să determine creșterea calității vieții locuitorilor săi.

5. Obiectivele specifice, prioritățile și măsurile asociate

➤ Obiectiv specific 1

Dezvoltarea economiei locale și creșterea competitivității acesteia

Justificare

Dezvoltarea mediului de afaceri local prin sprijinirea întreprinzătorilor privați existenți și atragerea de noi investitori va avea efecte benefice pentru întreaga comunitate locală:

- venituri mai mari la bugetul local;
- valorificarea potențialului natural, economic-social, cultural etc. al comunității locale;
- crearea de noi locuri de muncă;
- specializarea forței de muncă;
- reducerea/eliminarea șomajului;
- incluziune socială;
- promovarea comunei pe plan național și internațional.

Se impune de asemenea sprijinirea producătorilor locali pentru creșterea competitivității și consolidarea poziției acestora pe piața națională și internațională.

Aceasta implică inclusiv dezvoltarea infrastructurii rutiere de transport de mărfuri și persoane, precum și dotări tehnico-edilitare la standarde moderne.

Prioritatea 1.1

Creșterea competitivității producătorilor locali

Măsuri asociate:

1.1.1. Sprijinirea creării și dezvoltării infrastructurii mediului de afaceri

1.1.2. Valorificarea inteligentă a potențialului agro-zootehnic, viticol, pomicol și silvicol al comunității

Prioritatea 1.2.

Dezvoltarea capitalului uman

Măsuri asociate:

1.2.1. Stimularea performanțelor în învățământul preuniversitar

1.2.2. Calificarea/recalificarea în domeniile cu potențial competitiv, în vederea configurării condițiilor pentru specializare inteligentă

1.2.3. Dezvoltarea antreprenoriatului

Prioritatea 1.3.

Dezvoltarea serviciilor de consultanță și expertiză în afaceri competitive

Măsuri asociate:

1.3.1. Facilitarea accesului la finanțare, inclusiv a accesului la informațiile cu privire la sursele de finanțare

➤ Obiectiv specific 2

Consolidarea și modernizarea infrastructurii locale de transport și tehnico-edilitare

Justificare

Infrastructura de transport a comunei prezintă anumite vulnerabilități cum ar fi:

- accesibilitate limitată în anumite zone;
- drumuri ce deservește obiective economice, drumuri de exploatație agricolă și forestieră, care necesită reabilitare și modernizare;
- lipsa parcarilor de biciclete;
- lipsa trotuarelor amenajate pentru pietoni;
- șanțuri și podețe ce necesită reabilitare;
- amenajare insuficientă a stațiilor de așteptare pentru transportul public în comun.

Din punct de vedere tehnico-edilitar:

- lipsa în comună a sistemului de canalizare menajeră;
- nu există implementat sistem de distribuție gaze naturale în comună;
- sistemul de irigații lipsește sau este insuficient dezvoltat;
- este necesară extinderea rețelei de curent electric și a iluminatului public modern;
- sunt oportune amenajarea peisagistică a comunei și extinderea și reabilitarea spațiilor verzi;
- se recomandă utilizarea pe scară largă a surselor regenerabile de energie.

Având în vedere că o infrastructură rutieră extinsă, reabilitată și modernizată, precum și dotările tehnico-edilitare la standarde înalte determină progresul economic și social al unei comunități, se stabilește ca obiectiv strategic „Consolidarea și modernizarea infrastructurii locale de transport și tehnico-edilitare”.

La sfârșitul perioadei 2021-2027, comuna Hălmagiu va beneficia de o rețea de drumuri de acces și străzi modernizate, de parcări pentru biciclete, de trotuare amenajate pentru pietoni, de spații verzi extinse. Comuna Hălmagiu va fi un loc în care cetățenii vor beneficia de alimentare cu apă și canalizare, racordare la rețeaua de gaz, iluminat public modern, inclusiv din energii regenerabile, ca bază a apropierii condițiilor de viață de standardele europene

Prioritatea 2.1.

Îmbunătățirea mobilității locuitorilor și mărfurilor prin dezvoltarea și modernizarea rețelei de infrastructură rutieră.

Măsuri asociate:

2.1.1. Reabilitarea și modernizarea rețelei de drumuri în vederea îmbunătățirii conexiunii rutiere în cadrul comunei și între localitățile din județ

2.1.2. Reabilitarea, modernizarea și extinderea drumurilor ce deservește obiective economice

2.1.3. Dezvoltarea transportului public

Prioritatea 2.2.

Îmbunătățirea infrastructurii tehnico-edilitare

Măsuri asociate:

2.2.1. Introducerea, extinderea, reabilitarea și modernizarea rețelei de apă și canalizare

2.2.2. Introducerea, modernizarea și extinderea rețelei de gaze naturale

2.2.3. Sprijinirea extinderii și modernizării rețelei de curent electric

2.2.4. Sprijinirea extinderii și modernizării rețelei de iluminat public

2.2.5. Sprijinirea introducerii și utilizării surselor alternative de producere a energiei, respectiv de eficientizare a utilizării energiei în clădirile publice

Prioritatea 2.3.

Îmbunătățirea accesului la TIC, a calității și utilizării acestor rețele de către populație, operatori economici și instituții.

Măsuri asociate:

2.3.1. Dezvoltarea infrastructurii și serviciilor de TIC

► **Obiectiv specific 3**

Protejarea și conservarea mediului natural

Justificare

Un mediu natural sănătos generează:

- o calitate a vieții crescută pentru locuitorii comunei;
- posibilități multiple de recreere și petrecere a timpului liber;
- atractivitate turistică a zonei;
- noi investiții;
- evitarea efectelor negative ale dezastrelor naturale.

Apartenența la Asociația de Dezvoltare Intercomunitară facilitează furnizarea la nivelul comunei a unui serviciu adecvat de gestiune a deșeurilor, care va îmbunătăți standardul de viață al tuturor cetățenilor, asigurând totodată protejarea mediului înconjurător.

Prioritatea 3.1

Îmbunătățirea calității aerului (reducerea gazelor cu efect de seră), apei și solului

Măsuri asociate:

3.1.1 Extinderea zonelor verzi ale localității

3.1.2. Sprijinirea inițiativelor, programelor și acțiunilor ce vizează utilizarea surselor alternative de energie/energie regenerabilă : eoliană, solară, termală, etc.

3.1.3. Reabilitarea termică a clădirilor

Prioritatea 3.2

Implementarea managementului integrat al deșeurilor

Măsuri asociate:

3.2.1. Încurajarea colectării selective a deșeurilor

3.2.2. Realizare rampă depozitare gunoi de grajd

Prioritatea 3.3

Protecția și conservarea habitatelor naturale și a ariilor naturale protejate

Măsuri asociate:

3.3.1. Sprijinirea măsurilor de prevenire a dezastrelor naturale

3.3.2. Sprijinirea conservării biodiversității și a ariilor naturale protejate

► **Obiectiv specific 4**

Servicii de educație moderne și performante

Justificare

Nu se poate vorbi de dezvoltarea durabilă a unei comunități fără asigurarea de servicii de educație moderne și performante. Constituie prioritatea pentru administrația publică locală:

- dotarea cu echipamente didactice și tehnologie performantă pentru creșterea calității actului educațional;
- amenajarea de terenuri de sport;
- amenajarea de locuri de joacă pentru copii și adolescenți;
- asigurarea transportului cu microbuze școlare;
- stabilizarea personalului didactic calificat în unitățile de învățământ din comună.

Administrația publică locală, în colaborare cu conducerea unităților de învățământ de pe raza comunei urmăresc în acest fel creșterea performanțelor școlare, dar și reducerea absenteismului și a abandonului școlar, în special pentru copiii ce provin din medii sociale defavorizate.

Prioritatea 4.1.

Asigurarea accesului tuturor cetățenilor la servicii de educație

Măsuri asociate:

4.1.1. Asigurarea educației de bază pentru toți cetățenii, prin sprijinirea învățământului primar și gimnazial și prevenirea abandonului școlar

4.1.2 Facilitarea accesului copiilor și cadrelor didactice la grădinițe și școli în zonele greu accesibile sau cu transport public deficitar

Prioritatea 4.2.

Suținerea performanței școlare și a specializării inteligente

Măsuri asociate:

4.2.1. Susținerea elevilor cu potențial intelectual crescut, precum și a elevilor ce provin din familii defavorizate

► **Obiectiv specific 5**

Dezvoltarea durabilă a turismului și conservarea patrimoniului cultural

Justificare

Pe teritoriul administrativ al comunei Hălmagiu există obiective naturale și culturale de referință, care pot fi valorificate pentru dezvoltarea durabilă a turismului.

Poziționarea geografică a comunei Hălmagiu o face și mai atractivă din punct de vedere turistic.

La sfârșitul perioadei 2021-2027, comuna Hălmagiu va avea o ofertă turistică diversificată, bazată pe o infrastructură turistică și culturală modernă, care va cuprinde zone de agrement, unități de cazare și alimentație diversificate, dar și un mediu natural curat și atractiv, etc.

Calendarul de evenimente culturale organizate în localitate va fi unul diversificat, care împreună cu oferta de produse turistice vor fi promovate intensiv.

Comuna va putea oferi servicii de calitate turiștilor de toate vârstele - români, dar și străini, interesați de turism cultural, monahal și de agrement, servicii care respectă, conservă și valorifică resursele locale (tradițiile zonei, monumentele, siturile arheologice, rezervațiile și resursele naturale), servicii dezvoltate prin colaborare între toți agenții interesați, autorități publice, dar și agenți economici.

Prioritatea 5.1.

Dezvoltarea și valorificarea patrimoniului cultural identitar

Măsuri asociate:

5.1.1. Elaborarea unei strategii de marketing pentru promovarea patrimoniului cultural și a unei agende de evenimente culturale, în strânsă corelare cu patrimoniul cultural

Prioritatea 5.2.

Promovarea și valorificarea patrimoniului natural

Măsuri asociate:

5.2.1. Facilitarea punerii în valoare a potențialului natural al zonei

5.2.2. Crearea și dezvoltarea zonelor turistice, sportive și de agrement

➤ **Obiectiv specific 6**

Servicii de sănătate și sociale de calitate

Justificare

Creșterea calității vieții cetățenilor comunei este întemeiată și pe servicii de sănătate și de protecție socială furnizate la cele mai înalte standard în domeniu.

Pe teritoriul comunei Hălmagiu există dispensar uman și farmacii, pentru care administrația publică locală intenționează implementarea unor proiecte de reabilitare, modernizare, amenajare și dotare cu echipament medical performant, dar și cu tehnică modernă de calcul.

Aceasta va determina creșterea calității actului medical și reducerea timpilor de intervenție în caz de urgențe medicale. Cetățenii comunei nu vor mai fi nevoiți să se deplaseze în localitățile învecinate pentru a apela la servicii medicale.

Pentru că o societate sănătoasă se formează încă din copilărie, prin programele derulate în cadrul unităților de învățământ, se va pune accent pe educația sanitară și pe popularizarea normelor de igienă și de sănătate publică, inclusiv în comunitatea de rromi a comunei.

Prioritatea 6.1

Îmbunătățirea infrastructurii unităților medicale și a celor de protecție socială

Măsuri asociate:

6.1.1. Reabilitarea, modernizarea și extinderea/construirea clădirilor și spațiilor unităților medicale și de protecție socială

Prioritatea 6.2.

Dezvoltarea serviciilor sociale locale

Măsuri asociate:

6.2.1. Consolidarea managementului sistemului de asistență socială la nivelul administrației publice locale

➤ **Obiectiv specific 7**

Dezvoltarea capacității administrative

Justificare:

O administrație publică modernă trebuie să câștige încrederea cetățenilor și a altor tipuri de beneficiari, oferindu-le servicii prompte și asigurând constanță în calitatea prestării serviciilor.

În acest scop, administrația publică locală:

- își va recruta personalul pe criterii profesionale și transparente;
- va pune accent pe dezvoltarea carierei, resursa umană urmând să fie motivată, formată și profesionalizată în mod constant în funcție de nevoile și tendințele societății;
- se va preocupa de crearea de condiții optime de muncă, prin reabilitarea, modernizarea și extinderea sediului administrativ al primăriei, precum și prin dotarea cu tehnologie de ultimă generație și achiziția de softuri performante;
- se va focusa pe implementarea de e-servicii, care să faciliteze contactul cu cetățenii și reducerea timpilor de soluționare a cererilor acestora.

În conceperea și furnizarea serviciilor, ca și în luarea altor tipuri de decizii, administrația publică se va sprijini pe participarea cetățenilor, implicarea experților și a actorilor cheie din societate, prin mecanisme stabile de consultare.

Prioritatea 7.1.

Dezvoltarea capacității administrației publice locale

Măsurile asociate:

7.1.1. Dotarea cu tehnologie IT modernă și performantă, care să permită implementarea unor soluții software integrate de gestionare ușoară, rapidă și modernă a activității curente a administrației publice

7.1.2. Simplificarea procedurilor birocratice și administrative pentru cetățeni și mediul de afaceri, prin încurajarea furnizării și utilizării e-guvernării.

7.1.3. Dezvoltarea competențelor și cunoștințelor personalului din administrația publică locală (inclusiv decidenții politici).

7.1.4. Modernizare sediu administrativ și infrastructură

7.1.5. Siguranța cetățenilor comunei

7.1.6. Sprijin pentru lăcașurile de cult (biserici)

6. Planul local de acțiune

Planul local de acțiune constituie o planificare reală pe termen mediu și lung pentru realizarea obiectivelor stabilite în strategia de dezvoltare locală. Toate măsurile se concretizează în planul local de acțiune prin programe și proiecte.

Termenul de realizare a Planului local de acțiune trebuie să corespundă termenului de 7 ani, fixat pentru realizarea Strategiei de dezvoltare locală a comunei.

Periodic, Planul local de acțiune trebuie revizuit astfel încât obiectivele fixate să țină cont de evoluția macroeconomică la nivel național, starea economiei la nivel regional și local, precum și de opiniile comunității locale cu privire la implementarea lui.

PLANUL LOCAL DE ACȚIUNE AL COMUNEI HĂLMAGIU

PERIOADA 2021-2027

Domeniu de intervenție: Mediul de afaceri

Obiectiv strategic 1: Dezvoltarea economiei locale și creșterea competitivității acesteia

Priorități	Măsuri asociate	Proiecte propuse	Indicatori de evaluare	Surse posibile de finanțare	Perioadă de implementare	Responsabili
1.1. Creșterea competitivității producătorilor locali	1.1.1. Sprijinirea creării și dezvoltării infrastructurii mediului de afaceri	1. Înființare parc industrial 2. Dezvoltare sisteme de utilizare energie alternativă -parc fotovoltaic - microhidrocentrala	Investitori atrași	Investiție privată Fonduri europene	2021-2027	Consiliu local Primar Investitori privați
		2.Facilități fiscale pentru atragerea investitorilor privați	(ajutor de minimis local) pentru stimularea investițiilor și creări de noi locuri de muncă;	Nu este cazul Se emite HCL	2021-2027	Consiliu local Primar
		3.Accesare fonduri europene pentru dezvoltarea micilor afaceri -înființare start-up pentru persoanele care se întorc din diaspora -înființare strat-up pentru tineri: Promovarea culturii antreprenoriale prin măsuri profesionale de formare profesională a grupului țintă, în vederea înființării de noi întreprinderi și creării de noi locuri de muncă, în domeniul non-agricol	Personal angajat în cadrul proiectului Firme nou înființate Număr de locuri de muncă nou create	FONDUL SOCIAL EUROPEAN - Programul Operational Capital Uman	2021-2027	Consiliu local Primar parteneri

	1.1.2. Valorificarea inteligentă a potențialului agro-zootehnic, viticol, pomicol și silvicol al comunității	1. Creșterea producției de vegetale în zonă și valorificarea în industria alimentară, precum și dezvoltarea unor microfabrici pentru producții	Producție medie la hectar Cantitate produse valorificate Capacitate microfabrică	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027	Consiliu local Primar Producători locali
		2. Dezvoltarea sectorului agricol prin sprijinirea micilor întreprinzători în vederea înființării unor afaceri în domeniile: - cultivarea plantelor - ciupercării - amenajare de sere - plantații pomicole - etc	Număr de afaceri înființate Număr locuri de muncă create	Buget local Fonduri europene Investitori privați	2021-2027	Consiliu local Primar Investitori privați
		3. Revitalizarea producției agricole și dezvoltarea livezilor de pomi fructiferi și atragerea de investitori privați	Suprafețe cultivate (ha) Producție medie la hectar (kg/ha) Număr investitori atrași	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse	2021 - 2027	Consiliu local Primar Producători locali
1.2. Dezvoltarea capitalului uman	1.2.1. Stimularea performanțelor în învățământul preuniversitar	1. Proiect adresat susținerii tinerilor din mediul rural în urmarea liceului și a facultății în domeniile de interes strategic	Număr beneficiari Suma alocată	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027	Consiliu local Primar
		2. Proiect pentru instruirea oamenilor în legumicultură, pomicultură, viticultură și apicultură	Număr programe de instruire Număr beneficiari Număr afaceri locale demarate	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027	Consiliu local Primar AJOFM Formatori profesionali

	1.2.2. Calificarea/re calificarea în domeniile cu potențial competitiv, în vederea configurării condițiilor pentru specializare inteligentă	1.Proiecte de reconversie pentru calificare în diverse domenii de interes local	Număr programe de instruire Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027	Consiliu local Primar AJOFM Formatori profesionali
		2. Realizarea de proiecte de formare profesională pentru dezvoltarea competențelor antreprenoriale și promovarea afacerilor în mediul rural în comuna Hălmagiu	Număr programe de instruire Număr beneficiari Număr afaceri locale demarate	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027	Consiliu local Primar AJOFM Formatori profesionali
	1.2.3. Dezvoltarea antreprenoriatului	1.Consultanță proiecte de investiții cu finanțare națională sau europeană	Număr sesiuni de consultanță organizate Număr beneficiari Număr proiecte implementate la nivel local	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027	Consiliu local Primar Investitori privați Producători locali
1.3.Dezvoltarea serviciilor de consultanță și expertiză în afaceri competitive	1.3.1. Facilitarea accesului la finanțare, inclusiv a accesului la informațiile cu privire la sursele de finanțare	1. Informarea cu privire la posibilitățile de accesare fonduri nerambursabile prin programele A.F.I.R.	Număr specialiști atrași Număr beneficiari	Buget local Fonduri guvernamentale Fonduri europene	2021-2027	Consiliu local Primar GAL

Domeniu de intervenție: Infrastructură**Obiectiv strategic 2: Consolidarea și modernizarea infrastructurii locale de transport și tehnico - edilitare**

Priorități	Măsurile asociate	Proiecte propuse	Indicatori de evaluare	Surse posibile de finanțare	Perioadă de implementare	Responsabili
2.1. Îmbunătățirea mobilității locuitorilor și mărfurilor prin dezvoltarea și modernizarea rețelei de infrastructură rutieră	2.1.1. Reabilitarea și modernizarea rețelei de drumuri în vederea îmbunătățirii conexiunii rutiere între localitățile din județ.	1. Reabilitare și modernizare drumuri comunale	Lungime drum comunal reabilitat și modernizat (km)	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027	Consiliu local Primar
		2. Reabilitare și modernizare străzi în comuna Hălmagiu	Lungime străzi asfaltate (km)	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027	Consiliu local Primar
		3. Modernizare infrastructură rutieră agricolă - Pietruire și asfaltare drumuri agricole și de exploatare	Număr și lungime drumuri agricole modernizate (km)	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027	Consiliu local Primar
		4. Amenajare de trotuare în comuna Hălmagiu	Lungime trotuare construite (km)	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse	2021 - 2027	Consiliu local Primar
		5. Reabilitare / modernizare trotuare în comuna Hălmagiu	Lungime trotuare reabilitate (km)	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027	Consiliu local Primar

		6.Construire poduri, podețe și punți pietonale	Lungime poduri, podețe și punți pietonale construite (m)	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse	2021 - 2027	Consiliu local Primar
		7. Amenajare - sistematizare șanțuri, rigole pentru scurgerea apelor pluviale în comuna Hălmagiu - Rețele de canalizare pluvială	Lungime șanțuri, rigole și amenajate (km)	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027	Consiliu local Primar
		8. Construire și amenajare parcări auto, inclusiv sisteme de încărcare electrică	Suprafață parcare Capacitate – număr locuri	Buget local Fonduri europene Fonduri guvernamentale	2021-2027	Consiliu local Primar
	2.1.2. Reabilitarea, modernizarea și extinderea drumurilor ce deservește obiective economice.	1. Realizare infrastructură pentru dezvoltarea mediului economic pe plan local	Lungime drumuri ce deservește obiective turistice (km)	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027	Consiliu local Primar
	2.1.3. Dezvoltarea transportului public	1. Amenajare stații transport public în comuna Hălmagiu	Număr stații de transport amenajate Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse	2021 - 2027	Consiliu local Primar
2.2. Îmbunătățirea infrastructurii tehnico-edilitare	2.2.1. Introducerea, extinderea, reabilitarea și modernizarea rețelei de apă și canalizare	1.Realizarea / extinderea infrastructurii de canalizare și stație de epurare în comuna Hălmagiu,	Lungime rețea de canalizare realizată (km) Capacitate stație epurare Număr racorduri Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027	Consiliu local Primar
		2. Extindere și modernizare sistem de alimentare cu apă	Lungime rețea (km) Puțuri realizate	Buget local Buget de stat Fonduri europene	2021 - 2027	Consiliu local Primar

	2.2.2. Introducerea, modernizarea și extinderea rețelei de gaze naturale	1. Înființare aducțiune și distribuție rețea gaz	Lungime rețea aducțiune (km) Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027	Consiliu local Primar
	2.2.3. Sprijinirea extinderii și modernizării rețelei de curent electric	1. Extindere rețea electrică în comuna Hălmagiu	Lungime rețea electrică nou-creată (km) Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse l	2021 - 2027	Consiliu local Primar
	2.2.4. Sprijinirea extinderii și modernizării rețelei de iluminat public	1. Extindere și modernizare iluminat public -sistem inteligent cu tehnologie LED	Lungime rețea iluminat public (km) Puncte de aprindere Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse	2021 - 2027	Consiliu local Primar
	2.2.5 Sprijinirea introducerii și utilizării surselor alternative de producere a energiei, respectiv de eficientizare a utilizării energiei în clădirile publice	1. Utilizarea complementară a surselor regenerabile de energie în instituțiile publice - panouri solare - pompe de căldură	Număr panouri solare montate Număr clădiri deservite	Buget local Bugetul de stat Fonduri europene	2021-2027	Consiliu local Primar
	2.3. Îmbunătățirea accesului la TIC, a calității și utilizării acestor rețele de către populație, operatori economici și instituții	2.3.1. Dezvoltarea infrastructurii și serviciilor de TIC	1. Dotarea unităților de învățământ cu echipamente IT performante	Număr unități de învățământ dotate Număr și valoare echipamente Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
2. Racordarea la rețeaua de internet în bandă largă a localității -internet gratuit in toate zonele comunei			Număr locuințe deservite Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene	2021-2027	Consiliu local Primar Operatorii de furnizare servicii internet

Domeniu de intervenție: Mediu**Obiectiv strategic 3: Protejarea și conservarea mediului natural**

Priorități	Măsurile asociate	Proiecte propuse	Indicatori de evaluare	Sursele posibile de finanțare	Perioadă de implementare	Responsabili
3.1. Îmbunătățirea calității aerului (reducerea gazelor cu efect de seră), apei și solului	3.1.1 Extinderea zonelor verzi ale localității	1.Reabilitare spații verzi din interiorul localităților	Suprafețe spații verzi amenajate	Buget local Fonduri guvernamentale	2021-2027	Consiliu local Primar
		2.Perdele de protecție naturală (plantare arbori)	Număr de arbori plantați	Buget local	2021-2027	Consiliu local Ocol Silvic
	3.1.2 Sprijinirea inițiativelor, programelor și acțiunilor ce vizează utilizarea surselor alternative de energie/energie regenerabilă : eoliană, solară, termală, etc.	1. Utilizarea complementară a surselor regenerabile de energie în instituțiile publice și în mediul privat	Număr clădiri care utilizează surse alternative de energie	Fondul de Mediu Fonduri europene	2021-2027	Consiliu local Primar Firme de consultanță
	3.1.3.Reabilitarea termică a clădirilor	1. Reabilitarea termică a clădirilor publice - Eficientizare energetică	Număr clădiri reabilite	Fondul de Mediu Fonduri europene	2021-2027	Consiliu local Primar
3.2.Implementarea managementului integrat al deșeurilor	3.2.1.Încurajarea colectării selective a deșeurilor	1. Campanii de educare a cetățenilor privind responsabilitatea lor în ceea ce privește colectarea selectivă a deșeurilor	Număr campanii Număr participanți	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027	Consiliu local Primar ADI Deșeuri

		2. Instalarea de pubele pentru colectarea selectivă a deșeurilor	Număr pubele achiziționate și instalate	Buget local Buget de stat Fonduri europene	2021 - 2027	Consiliu local Primar ADI Deșeuri
		3. Dotarea gospodăriilor cu pubele pentru colectarea selectivă a deșeurilor	Număr pubele achiziționate și distribuite Număr gospodării deservite	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027	Consiliu local Primar ADI Deșeuri
	3.2.2. Realizare rampă depozitare gunoi de grajd	1. Realizare rampă depozitare gunoi de grajd - Compostare gunoi de grajd	Rampă construită	Buget local Fondul de Mediu Fonduri europene	2021-2027	Consiliu local Primar
3.3. Protecția și conservarea habitatelor naturale și a ariilor naturale protejate	3.3.1. Sprijinirea măsurilor de prevenire a dezastrelor naturale	1. Decolmatare și regularizare canale	Număr și lungime canale decolmatate	Buget local Buget de stat Fonduri europene	2021 - 2027	Consiliu local Primar
		2. Regularizare cursuri de apă	Suprafață regularizată	Buget local Buget de stat Fonduri europene	2021 - 2027	Consiliu local Primar
		3. Infrastructură de prevenire și protecție împotriva inundațiilor	Capacitate infrastructură de protecție (suprafață protejată) Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse	2021 - 2027	Consiliu local Primar
	3.3.2. Sprijinirea conservării biodiversității și a ariilor naturale protejate	1. Acțiuni de curățare a tuturor zonelor naturale (în special de deșeuri din plastic) și organizarea de programe sistematice de educare a populației pentru combaterea fenomenului poluării.	Număr acțiuni de ecologizare Suprafețe ecologizate Număr participanți	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027	Consiliu local Primar

Domeniu de intervenție: Educație**Obiectiv strategic 4: Servicii de educație moderne și performante**

Priorități	Măsurile asociate	Proiecte propuse	Indicatori de evaluare	Sursele posibile de finanțare	Perioadă de implementare	Responsabili
4.1. Asigurarea accesului tuturor cetățenilor la servicii de educație	4.1.1. Asigurarea educației de bază pentru toți cetățenii, prin sprijinirea învățământului primar și gimnazial și prevenirea abandonului școlar	1. Reabilitarea, modernizarea și extinderea/ construirea clădirilor și spațiilor unităților de învățământ: preșcolar, primar și gimnazial : - Modernizare clădiri - Reabilitare clădiri - Extinderi clădiri - Eficientizare energetică	Suprafață reabilitată și modernizată Număr săli de clasă date în folosință Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027	Consiliu local Primar Conducerea unității de învățământ
		2. Proiect de dotare al școlilor și grădinițelor cu echipamente didactice și tehnologie performante	Număr și valoare echipamente Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse	2021 - 2027	Consiliu local Primar
		3. Construire și amenajare sală de sport	Suprafață construită și amenajată Capacitate sală Număr și valoare dotări Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027	Consiliu local Primar
		4. Modernizare, amenajare teren sportiv	Suprafață construită și amenajată Număr și valoare dotări Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027	Consiliu local Primar

	4.1.2. Facilitarea accesului copiilor și cadrelor didactice la grădinițe și școli în zonele greu accesibile sau cu transport public deficitar	1. Achiziție / dotare microbuze școlare	Număr microbuze achiziționate Număr curse organizate Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027	Consiliu local Primar
4.2. Susținerea performanței școlare și a specializării inteligente	4.2.1. Susținerea elevilor cu potențial intelectual crescut, precum și a elevilor ce provin din familii defavorizate	1. Susținerea copiilor și a tinerilor cu performanțe școlare deosebite prin acordarea de burse de merit și alte stimulente	Număr și valoare burse de merit acordate într-o unitate de timp (un an)	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027	Consiliu local Primar

Domeniu de intervenție: Cultură, sport, turism**Obiectiv strategic 5: Dezvoltarea durabilă a turismului și conservarea patrimoniului cultural**

Priorități	Măsuri asociate	Proiecte propuse	Indicatori de evaluare	Surse posibile de finanțare	Perioadă de implementare	Responsabili
5.1.Dezvoltarea și valorificarea patrimoniului cultural identitar	5.1.1. Elaborarea unei strategii de marketing pentru promovarea patrimoniului cultural și a unei agende de evenimente culturale, în strânsă corelare cu patrimoniul cultural	1.Reabilitare / modernizare / construire cămine culturale	Clădire și spații amenajate Patrimoniu cultural pus în valoare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027	Consiliu local Primar
		2. Organizare de circuite turistice cu includerea obiectivelor culturale, religioase și a monumentelor istorice din comună	Număr circuite turistice organizate Număr vizitatori/turiști	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027	Consiliu local Primar Operatori de turism
		3. Realizare broșură și alte materiale publicitare de promovare a localității	Număr vizitatori/turiști raportat la valoarea investită în promovare Plus valoare adusă	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027	Consiliu local Primar
		4.Organizare de evenimente culturale, etnografice, gastronomice, care să revitalizeze tradițiile locale (inclusiv în parteneriat cu alte localități)	Număr evenimente Număr participanți Plus valoare adusă	Buget local Fonduri europene Sponsorizări	2021-2027	Consiliu local Primar Firme private ONG-uri
		5. Promovarea culturii prin sprijinirea activității culturale a ansamblurilor tradiționale de la nivel local	Număr evenimente Număr participanți	Buget local Fonduri europene Sponsorizări	2021-2027	Consiliu local Primar Firme private ONG-uri

5.2. Promovarea și valorificarea patrimoniului natural	5.2.1. Facilitarea punerii în valoare a potențialului natural al zonei	1. Program de adoptare a monumentelor naturii	Număr monumente	Buget local	2021-2027	Consiliu local Primar ONG-uri
	5.2.2. Crearea și dezvoltarea zonelor turistice, sportive și de agrement	1. Dezvoltare infrastructură de agrement - bazin înot - parc agrement - zona camping și campare rulote - amenajare zone picnic	Infrastructură realizată	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027	Consiliu local Primar Investitori privați
		2. Amenajare/ modernizare locuri de joacă pentru copii	Suprafețe amenajate Număr locuri de joacă Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse	2021 - 2027	Consiliu local Primar
		3. Amenajare zonă fitness tip exterior	Suprafață amenajată Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene	2021 - 2027	Consiliu local Primar
		4. Promovarea cicloturismului	Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene	2021-2027	Consiliu local Primar Investitori
		5. Reabilitarea și modernizarea bazei sportive	Bază sportivă modernizată	Buget local Fonduri guvernamentale Fonduri europene	2021-2027	Consiliu local Primar

Domeniu de intervenție: Sănătate și incluziune socială**Obiectiv strategic 6: Servicii de sănătate și sociale de calitate**

Priorități	Măsuri asociate	Proiecte propuse	Indicatori de evaluare	Surse posibile de finanțare	Perioadă de implementare	Responsabili
6.1. Îmbunătățirea infrastructurii unităților medicale și a celor de protecție socială	6.1.1. Reabilitarea, modernizarea și extinderea/construirea clădirilor și spațiilor unităților medicale și de protecție socială	1. Construire, reabilitare, modernizare și dotare dispensare medicale -dispensar medical - cabinet stomatologic	Suprafață reabilitată, modernizată Număr și valoare dotări Număr beneficiari	Buget local Fonduri guvernamentale Fonduri europene	2021-2027	Consiliu local Primar
		2. Construire și dotare centru pentru servicii sociale Centru Social de zi / Centru pentru persoane cu dizabilitati/ Centru persoane vârstnice /	Suprafață construită Capacitate centru Număr și valoare dotări Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse	2021 - 2027	Consiliu local Primar
6.2. Dezvoltarea serviciilor sociale locale	6.2.1. Consolidarea managementului sistemului de asistență socială la nivelul administrației publice locale	1. Dotarea cu tehnică și mijloace de lucru performante a structurii de asistență socială din cadrul UAT	Număr și valoare dotări Număr beneficiari	Buget local Buget de stat	2021 - 2027	Consiliu local Primar
		2. Formarea continuă a personalului – asistenți sociali, asistenți personali, asistenți medicali comunitari, mediator sanitar	Număr programe de formare profesională accesate Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene	2021 - 2027	Consiliu local Primar
		3. Anchete sociale realizate pentru depistarea nevoilor sociale reale ale comunității	Număr anchete sociale realizate Nevoi sociale identificate Programe de asistență implementate	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027	Consiliu local Primar
		4. Elaborare și implementare strategie de dezvoltare a serviciilor sociale pe termen mediu și lung	Proiecte de investiții implementate la nivel social Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene	2021 - 2027	Consiliu local Primar

Domeniu de intervenție: Administrație publică**Obiectiv strategic 7: Dezvoltarea capacității administrative**

Priorități	Măsuri asociate	Proiecte propuse	Indicatori de evaluare	Surse posibile de finanțare	Perioadă de implementare	Responsabili
7.1. Dezvoltarea capacității administrației publice locale	7.1.1. Dotarea cu tehnologie IT modernă și performantă, care să permită implementarea unor soluții software integrate de gestionare ușoară, rapidă și modernă a activității curente a administrației publice	1. Achiziție și punere în funcțiune de echipamente performante de tehnică de calcul (calculatoare, imprimante multifuncționale etc.)	Număr și valoare echipamente Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027	Consiliu local Primar
	7.1.2. Simplificarea procedurilor birocratice și administrative pentru cetățeni și mediul de afaceri, prin încurajarea furnizării și utilizării e-guvernării	1. Achiziția și utilizarea de softuri performante pentru furnizarea de servicii de calitate către cetățeni și reducerea timpului de soluționare a solicitărilor acestora	Număr și valoare softuri Număr cetățeni deserviți Termen de soluționare cereri	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027	Consiliu local Primar
		2. Utilizarea sistemelor online de lucru implementate la nivel național	Număr utilizatori sisteme online Număr cereri/tranzacții soluționate online Termen de soluționare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027	Consiliu local Primar

7.1.3. Dezvoltarea competențelor și cunoștințelor personalului din administrația publică locală (inclusiv decidenții politici)	1. Programe de instruire și perfecționare profesională anuală	Număr programe de instruire și perfecționare profesională Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027	Consiliu local Primar
	2. Organizare de schimburi de experiență cu alte autorități și instituții publice la nivel județean, național și european	Număr activități Număr participanți	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027	Consiliu local Primar
7.1.4. Modernizare sediu administrativ și infrastructură	1. Reabilitare/ modernizare/ extindere sediu primărie	Suprafață reabilitată și modernizată	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027	Consiliu local Primar
	2. Dotare serviciu voluntar pentru situații de urgență	Număr și valoare utilaje și echipamente Capacitate de intervenție în situațiile de urgență	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse	2021 - 2027	Consiliu local Primar
	3. Dotare parc auto al Primăriei comunei - achiziție utilaje întreținere - achiziție autovidanță - achiziție cisternă de apă - achiziție nacelă - achiziție autovehicul de serviciu	Număr și valoare mașini și utilaje parc auto Capacitate de execuție lucrări Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027	Consiliu local Primar
7.1.5. Siguranța cetățenilor comunei	1. Extindere sistem supraveghere video	Camere video instalate	Buget local Fonduri europene	2021-2027	Consiliu local Primar

	7.1.6 Sprijin pentru lăcașurile de cult (biserici)	1.Amenajare / construire capele mortuare	Capelă construită	Buget local Bugetul județean	2021-2027	Consiliu local Primar
		2.Împrejmuire cimitir	Lungime gard construit	Buget local Bugetul județean	2021-2027	Consiliu local Primar
		3.Iluminat exterior / arhitectural biserici	Număr biserici iluminate	Buget local Bugetul județean	2021-2027	Consiliu local Primar

7. Portofoliul de proiecte prioritare

Fișele de proiect detaliază proiectele prioritare ce stau la baza măsurilor de dezvoltare a comunei Hălmagiu pentru perioada 2021-2027, oferind astfel un sprijin suplimentar autorității publice local în planificarea activităților necesare implementării strategiei.

Fișele au un caracter strict orientativ cu privire la obiectivele, activitățile propuse, rezultatele așteptate, actorii implicați și posibilele surse de finanțare, aspectele concrete și detaliile urmând a fi stabilite de către autoritatea publică în urma unor analize aprofundate, a studiilor de fezabilitate, precum și a consultării părților vizate de inițiativele respective.

Bugetul fiecărui proiect se va estima pe categorii de cheltuieli, în funcție de activitățile concrete descrise în cadrul proiectului și de cerințele finanțatorului, după caz.

PORTOFOLIUL DE PROIECTE PRIORITARE

2021-2027

Domeniu de intervenție: Mediul de afaceri

Fișa de proiect nr. 1

Titlul proiectului	<p>1. Înființare parc industrial 2. Dezvoltare sisteme de utilizare energie alternativă - parc fotovoltaic - microhidrocentrala</p>
Descrierea proiectului	<p><u>Justificare:</u> Dezvoltarea mediului de afaceri, prin atragerea de investiții și fonduri suplimentare la bugetul local. Implementarea normelor UE cu privire la protecția mediului, utilizarea tehnologiilor curate care risipesc mai puține resurse.</p> <p><u>Obiective:</u> Dezvoltarea infrastructurii de afaceri în comună Valorificarea surselor regenerabile de energie (fotovoltaică)</p> <p><u>Activități:</u> Documentații tehnice Obținere avize/autorizații Lucrări de construcție și amenajare parc industrial, cu toate utilitățile asigurate Instalarea panourilor solare</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Atragerea de potențiali investitori Forță de muncă specializată Panouri fotovoltaice instalate</p> <p><u>Indicatori de evaluare :</u> Investitori atrași</p> <p><u>Beneficiari:</u> comunitatea locală, potențiali investitori</p>
Actori implicați	<p>Consiliu local Primar Investitori privați</p>
Posibile surse de finanțare	<p>Investiție privată Fonduri europene</p>

Domeniu de intervenție: Mediul de afaceri

Fișa de proiect nr. 2

<i>Titlul proiectului</i>	Facilități fiscale pentru atragerea investitorilor privați
<i>Descrierea proiectului</i>	<p><u>Justificare:</u> Dezvoltarea economiei locale prin valorificarea inteligentă a potențialului antreprenorial</p> <p><u>Obiective:</u> Dezvoltarea durabilă a domeniului economic Atragerea de investitori Crearea de noi locuri de muncă</p> <p><u>Activități:</u> Acordarea de sprijin inițiativelor antreprenoriale în scopul valorificării potențialului economic din zonă</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Creșterea numărului de afaceri locale Atragerea de noi investiții Noi locuri de muncă Reducerea șomajului</p> <p><u>Indicatori de rezultat:</u> Ajutor de minimis pentru stimularea investițiilor și crearea de noi locuri de muncă;</p> <p><u>Beneficiari:</u> comunitatea locală, potențiali investitori</p>
<i>Actori implicați</i>	Consiliul local al comunei Primarul comunei
<i>Posibile surse de finanțare</i>	Nu este cazul Se emite HCL

Domeniu de intervenție: Mediul de afaceri

Fișa de proiect nr. 3

<i>Titlul proiectului</i>	<p>Accesare fonduri europene pentru dezvoltarea micilor afaceri :</p> <ul style="list-style-type: none"> - înființare start-up pentru persoanele care se întorc din diaspora - înființare strat-up pentru tineri Promovarea culturii antreprenoriale prin măsuri profesionale de formare profesională a grupului țintă, în vederea înființării de noi întreprinderi și creării de noi locuri de muncă, în domeniul non-agricol
<i>Descrierea proiectului</i>	<p><u>Justificare:</u> Dezvoltarea economiei locale prin valorificarea inteligentă a potențialului antreprenorial</p> <p><u>Obiective:</u> Dezvoltarea durabilă a domeniului economic Atragerea de investitori, inclusive din diaspora Crearea de noi locuri de muncă</p> <p><u>Activități:</u> Acordarea de sprijin inițiativelor antreprenoriale în scopul valorificării potențialului economic din zonă</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Creșterea numărului de afaceri locale Atragerea de noi investiții Noi locuri de muncă Reducerea șomajului</p> <p><u>Indicatori de evaluare:</u> Personal angajat în cadrul proiectului Firme nou înființate Număr de locuri de muncă nou create</p> <p><u>Beneficiari:</u> comunitatea locală, potențiali investitori</p>
<i>Actori implicați</i>	<p>Consiliu local Primar Parteneri privați</p>
<i>Posibile surse de finanțare</i>	<p>FONDUL SOCIAL EUROPEAN - Programul Operational Capital Uman</p>

Domeniu de intervenție: Mediul de afaceri

Fișa de proiect nr. 4

Titlul proiectului	Creșterea producției de vegetale în zonă și valorificarea în industria alimentară, precum și dezvoltarea unor microfabrici pentru producție
Descrierea proiectului	<p><u>Justificare:</u> Pe raza comunei există un număr mare de producători agricoli, care au nevoie de sprijin în dezvoltarea activității lor Se urmărește crearea premiselor de dezvoltare economică a comunei, prin valorificarea inteligentă a potențialului agricol</p> <p><u>Obiective:</u> Creșterea competitivității producătorilor locali Valorificarea inteligentă a potențialului agricol al comunei Ocuparea forței de muncă la nivelul comunei</p> <p><u>Activități:</u> Sprijinirea producătorilor agricoli locali, prin acordarea de consiliere și facilități pentru dezvoltarea activităților de producție Dezvoltarea infrastructurii locale (de transport, irigații, locuri de desfacere și depozitare a produselor)</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Creșterea producției agricole și valorificarea acestora în industria alimentară Atragerea de investitori în sectorul agricol și al industriei alimentare Prevenirea șomajului</p> <p><u>Indicatori de evaluare:</u> Producție medie la hectar Cantitate produse valorificate Capacitate microfabrică</p> <p><u>Beneficiari:</u> producători agricoli (persoane fizice și juridice), potențiali investitori</p>
Actori implicați	Consiliu local Primar Producători locali
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

Domeniu de intervenție: Mediul de afaceri

Fișa de proiect nr. 5

<i>Titlul proiectului</i>	Dezvoltarea sectorului agricol prin sprijinirea micilor întreprinzători în vederea înființării unor afaceri în domeniile : - cultivarea plantelor - ciupercării - amenajare de sere - plantații pomicole
<i>Descrierea proiectului</i>	<p><u>Justificare:</u> Dezvoltarea mediului de afaceri, prin atragerea și susținerea de investiții și fonduri suplimentare la bugetul local</p> <p><u>Obiective:</u> Dezvoltarea infrastructurii de afaceri, cu precădere în domeniul agriculturii</p> <p><u>Activități:</u> Acordarea de consultanță în deschiderea microîntreprinderilor Sprijin privind atragerea de fonduri pentru dezvoltarea capacității de prelucrare și comercializare a produselor locale</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Atragerea de potențiali investitori Creșterea veniturilor la bugetul local Prevenirea șomajului</p> <p><u>Indicatori de evaluare :</u> Număr de afaceri înființate Număr locuri de muncă create</p> <p><u>Beneficiari:</u> comunitatea locală, potențiali investitori.</p>
<i>Actori implicați</i>	Consiliul local al comunei Primarul comunei Investitori privați
<i>Posibile surse de finanțare</i>	Buget local Fonduri europene Investitori privați

Domeniu de intervenție: Mediul de afaceri

Fișa de proiect nr. 6

Titlul proiectului	Revitalizarea producției agricole și dezvoltarea livezilor de pomi fructiferi și atragerea de investitori privați
Descrierea proiectului	<p><u>Justificare:</u> Crearea premiselor de dezvoltare economică a comunei, prin valorificarea inteligentă a potențialului agricol și pomicol</p> <p><u>Obiective:</u> Creșterea competitivității producătorilor locali Atragerea de noi investitori Valorificarea inteligentă a potențialului agricol și pomicol ale comunei Ocuparea forței de muncă la nivelul comunei</p> <p><u>Activități:</u> Sprijinirea producătorilor agricoli locali, prin acordarea de consiliere și facilități pentru dezvoltarea activităților de producție Dezvoltarea infrastructurii locale (de transport, irigații, locuri de desfacere și depozitare a produselor)</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Creșterea producției agricole și pomicole și valorificarea acestora în industria alimentară Atragerea de investitori în sectorul agricol și al industriei alimentare Prevenirea șomajului</p> <p><u>Indicatori de evaluare:</u> Suprafețe cultivate (ha) Producție medie la hectar (kg/ha) Număr investitori atrași</p> <p><u>Beneficiari:</u> producători agricoli (persoane fizice și juridice), potențiali investitori</p>
Actori implicați	Consiliul local al comunei Primarul comunei Investitori privați
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

Domeniu de intervenție: Mediul de afaceri

Fișa de proiect nr. 7

<i>Titlul proiectului</i>	Proiect adresat susținerii tinerilor din mediul rural în urmarea liceului și a facultății în domeniile de interes strategic
<i>Descrierea proiectului</i>	<p><u>Justificare:</u> Necesitatea susținerii tinerilor care urmează o formă de învățământ la zi în vederea continuării studiilor</p> <p><u>Obiective:</u> Creșterea nivelului de educație în comună Promovarea elitelor și susținerea acestora</p> <p><u>Activități:</u> Organizarea de întâlniri cu reprezentanții firmelor care au interes în susținerea educației Susținerea organizării evenimentelor filantropice-educative la nivelul comunei</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Creșterea ratei de tranziție din ciclul gimnazial în cel preuniversitar</p> <p><u>Indicatori de evaluare:</u> Număr beneficiari Suma alocată</p> <p><u>Beneficiari:</u> cetățenii comunei, în special elevii</p>
<i>Actori implicați</i>	Consiliul local al comunei Primarul comunei
<i>Posibile surse de finanțare</i>	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

Domeniu de intervenție: Mediul de afaceri

Fișa de proiect nr. 8

<i>Titlul proiectului</i>	Proiect pentru instruirea oamenilor în legumicultură, pomicultură, viticultură și apicultură
<i>Descrierea proiectului</i>	<p><u>Justificare:</u> Necesitatea specializării forței de muncă în acord cu nevoile actuale ale comunității</p> <p><u>Obiective:</u> Dezvoltarea și specializarea resurselor umane în comună Promovarea ocupării și incluziunii sociale Prevenirea șomajului</p> <p><u>Activități:</u> Organizarea de întâlniri cu reprezentanții AJOFM, cu formatorii etc. Susținerea organizării programelor de instruire la nivelul comunei</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Forță de muncă specializată Reducerea șomajului</p> <p><u>Indicatori de evaluare:</u> Număr programe de instruire Număr beneficiari Număr afaceri locale demarate</p> <p><u>Beneficiari:</u> cetățenii comunei, în special tinerii</p>
<i>Actori implicați</i>	Consiliu local Primar AJOFM Formatori profesionali
<i>Posibile surse de finanțare</i>	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

Domeniu de intervenție: Mediul de afaceri

Fișa de proiect nr. 9

<i>Titlul proiectului</i>	Proiecte de reconversie pentru calificare în diverse domenii de interes local
<i>Descrierea proiectului</i>	<p><u>Justificare:</u> Necesitatea calificării și reconversiei profesionale a forței de muncă în acord cu nevoile actuale ale comunității</p> <p><u>Obiective:</u> Calificarea, reconversia și specializarea resurselor umane în comună Promovarea ocupării și incluziunii sociale Prevenirea șomajului</p> <p><u>Activități:</u> Organizarea de întâlniri cu reprezentanții AJOFM, cu firmele de specialitate și cu formatorii etc. Susținerea organizării programelor de calificare și reconversie profesională la nivelul comunei</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Forță de muncă calificată Reducerea șomajului</p> <p><u>Indicatori de evaluare :</u> Număr programe de instruire Număr beneficiari</p> <p><u>Beneficiari:</u> cetățenii comunei, în special tinerii</p>
<i>Actori implicați</i>	Consiliu local Primar AJOFM Formatori profesionali
<i>Posibile surse de finanțare</i>	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

Domeniu de intervenție: Mediul de afaceri

Fișa de proiect nr. 10

<i>Titlul proiectului</i>	Realizarea de proiecte de formare profesională pentru dezvoltarea competențelor antreprenoriale și promovarea afacerilor în mediul rural în comuna Hălmagiu
<i>Descrierea proiectului</i>	<p><u>Justificare:</u> Promovarea culturii antreprenoriale poate fi o pârghie importantă pentru creșterea inovării și dezvoltării în afaceri</p> <p><u>Obiective:</u> Creșterea competitivității economice, care va determina creșterea calității produselor, lucrărilor și serviciilor furnizate Formarea profesională continuă a populației Promovarea ocupării și incluziunii sociale Prevenirea șomajului</p> <p><u>Activități:</u> Organizarea de întâlniri cu reprezentanții AJOFM Susținerea de cursuri de formare profesională pentru dezvoltarea competențelor antreprenoriale și promovarea afacerilor în mediul rural</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Noi proiecte antreprenoriale la nivelul comunei Resurse umane specializate Reducerea șomajului, prin crearea de noi locuri de muncă</p> <p><u>Indicatori de evaluare:</u> Număr programe de instruire Număr beneficiari Număr afaceri locale demarate</p> <p><u>Beneficiari:</u> comunitatea locală, antreprenori locali</p>
<i>Actori implicați</i>	Consiliu local Primar AJOFM Formatori profesionali
<i>Posibile surse de finanțare</i>	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

Domeniu de intervenție: Mediul de afaceri

Fișa de proiect nr. 11

<i>Titlul proiectului</i>	Consultanță în proiecte de investiții cu finanțare națională sau europeană
<i>Descrierea proiectului</i>	<p><u>Justificare:</u> Necesitatea existenței unei entități care să asigure informarea și consilierea investitorilor pe plan local</p> <p><u>Obiective:</u> Crearea la nivel local a unui centru de informare, consultanță și expertiză pentru investitorii private.</p> <p><u>Activități:</u> Identificarea terenului/spațiului unde se va înființa centrul Elaborare documentații tehnice Obținere avize/autorizații Lucrări de amenajare și dotare a centrului Organizarea de întâlniri periodice cu investitorii locali Atragerea de specialiști care să asigure consultanță și expertiză în afaceri</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Creșterea nivelului de informare Performanța agriculturii locale Noi investiții profitabile</p> <p><u>Indicatori de evaluare:</u> Număr sesiuni de consultanță organizate Număr beneficiari Număr proiecte implementate la nivel local</p> <p><u>Beneficiari:</u> fermierii locali, potențiali investitori, comunitatea locală</p>
<i>Actori implicați</i>	Consiliu local Primar Investitori privați Producători locali
<i>Posibile surse de finanțare</i>	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

Domeniu de intervenție: Mediul de afaceri

Fișa de proiect nr. 12

<i>Titlul proiectului</i>	Informarea cu privire la posibilitățile de accesare fonduri nerambursabile prin programele A.F.I.R.
<i>Descrierea proiectului</i>	<p><u>Justificare:</u> Necesitatea existenței unei entități care să asigure informarea și consilierea investitorilor pe plan local</p> <p><u>Obiective:</u> Crearea la nivel local a unui centru de informare, consultanță și expertiză pentru investitorii private.</p> <p><u>Activități:</u> Identificarea terenului/spațiului unde se va înființa centrul Elaborare documentații tehnice Obținere avize/autorizații Lucrări de amenajare și dotare a centrului Organizarea de întâlniri periodice cu investitorii locali Atragerea de specialiști care să asigure consultanță și expertiză în afaceri</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Creșterea nivelului de informare Performanța agriculturii locale Noi investiții profitabile</p> <p><u>Indicatori de rezultat:</u> Număr specialiști atrași Număr beneficiari</p> <p><u>Beneficiari:</u> fermierii locali, potențiali investitori, comunitatea locală</p>
<i>Actori implicați</i>	Consiliu local Primar Investitori privați Producători locali
<i>Posibile surse de finanțare</i>	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

Domeniu de intervenție : Infrastructură

Fișa de proiect nr. 1

<i>Titlul proiectului</i>	Reabilitare și modernizare drumuri comunale
<i>Descrierea proiectului</i>	<p><u>Justificare:</u> O infrastructură rutieră modernă favorizează progresul economic și social al comunei</p> <p><u>Obiective:</u> Asigurarea accesului la infrastructura de bază Îmbunătățirea transportului rutier local Micșorarea timpilor de deplasare în comună și între localități Prevenirea blocării drumurilor din cauza unor fenomene meteo extreme</p> <p><u>Activități:</u> Elaborare documentații tehnice Obținere avize/autorizații Lucrări de reabilitare și modernizare a drumurilor</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Infrastructură rutieră modernizată Îmbunătățirea traficului rutier și a siguranței acestuia</p> <p><u>Indicatori de evaluare:</u> Lungime drum comunal reabilitat și modernizat (km)</p> <p><u>Beneficiari:</u> cetățenii comunei, vizitatori/turiști, participanți la trafic, instituții publice și operatori economici cu sediul în comună, potențiali investitori</p>
<i>Actori implicați</i>	Consiliul local al comunei Primarul comunei
<i>Posibile surse de finanțare</i>	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

Domeniu de intervenție: Infrastructură

Fișa de proiect nr. 2

Titlul proiectului	Reabilitare și modernizare străzi în comuna Hălmațiu
Descrierea proiectului	<p>Justificare: O infrastructură rutieră modernă favorizează progresul economic și social al comunei</p> <p>Obiective: Asigurarea accesului la infrastructura de bază Îmbunătățirea transportului rutier local Micșorarea timpilor de deplasare în comună și între localități Prevenirea blocării drumurilor datorită unor fenomene meteo extreme</p> <p>Activități: Elaborare documentații tehnice Obținere avize/autorizații Lucrări de modernizare a străzilor comunale</p> <p>Rezultate așteptate: Infrastructură rutieră modernizată Îmbunătățirea traficului rutier și a siguranței acestuia</p> <p>Indicatori de evaluare: Lungime străzi asfaltate (km)</p> <p>Beneficiari: cetățenii comunei, vizitatori/turiști, participanți la trafic, instituții publice și operatori economici cu sediul în comună, potențiali investitori</p>
Actori implicați	Consiliul local al comunei Primarul comunei
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

Domeniu de intervenție: Infrastructură

Fișa de proiect nr. 3

Titlul proiectului	Modernizare infrastructură rutieră agricolă : - Pietruire și asfaltare drumuri agricole și de exploatare (drumuri vicinale) .
Descrierea proiectului	<p><u>Justificare:</u> O infrastructură rutieră dezvoltată favorizează progresul economic și social al comunei</p> <p><u>Obiective:</u> Facilitarea accesului la infrastructura rutieră agricolă a comunei Îmbunătățirea transportului rutier agricol</p> <p><u>Activități:</u> Elaborare documentații tehnice Obținere avize/autorizații Lucrări de modernizare a infrastructurii rutiere agricole și forestiere existente</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Infrastructură rutieră agricolă modernizată Atragerea de potențiali investitori Atragerea de forță de muncă specializată</p> <p><u>Indicatori de evaluare :</u> Număr și lungime drumuri agricole modernizate (km)</p> <p><u>Beneficiari:</u> cetățenii comunei, operatori economici cu sediul în comună, potențiali investitori</p>
Actori implicați	Consiliul local al comunei Primarul comunei
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

Domeniu de intervenție: Infrastructură

Fișa de proiect nr. 4

Titlul proiectului	Amenajare trotuare în comuna Hălmagiu
Descrierea proiectului	<p><u>Justificare:</u> Accidentele rutiere reprezintă o cauză majoră a deceselor, prin urmare se impune luarea măsurilor necesare pentru reducerea sau chiar eliminarea unor astfel de evenimente negative pe raza comunei.</p> <p><u>Obiective:</u> Creșterea siguranței în trafic a pietonilor Facilitarea accesului pietonal al cetățenilor comunei la unități de învățământ, medicale, sociale, magazine sătești, primărie, poliție etc. Estetizarea spațiului comunal</p> <p><u>Activități:</u> Documentație tehnică Obținere avize/autorizații Lucrări de amenajare și construire trotuare</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Infrastructură pietonală modernă Reducerea timpilor de deplasare în comună Siguranță în trafic</p> <p><u>Indicatori de evaluare</u> Lungimea trotuarelor construite – kilometri trotuare</p> <p><u>Beneficiari:</u> cetățenii comunei, turiști/vizitatori</p>
Actori implicați	Consiliul local al comunei Primarul comunei
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

Domeniu de intervenție: Infrastructură

Fișa de proiect nr. 5

Titlul proiectului	Reabilitare / modernizare trotuare în comuna Halmagiu
Descrierea proiectului	<p><u>Justificare:</u> Accidentele rutiere reprezintă o cauză majoră a deceselor, prin urmare se impune luarea măsurilor necesare pentru reducerea sau chiar eliminarea unor astfel de evenimente negative pe raza comunei.</p> <p><u>Obiective:</u> Creșterea siguranței în trafic a pietonilor Facilitarea accesului pietonal al cetățenilor comunei la unități de învățământ, medicale, sociale, magazine sătești, primărie, poliție etc. Estetizarea spațiului comunal</p> <p><u>Activități:</u> Documentație tehnică Obținere avize/autorizații Lucrări de amenajare și reabilitare trotuare</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Infrastructură pietonală modernă Reducerea timpilor de deplasare în comună Siguranță în trafic</p> <p><u>Indicatori de evaluare</u> Lungimea trotuarelor reabilitate – kilometri trotuare</p> <p><u>Beneficiari:</u> cetățenii comunei, turiști/vizitatori</p>
Actori implicați	Consiliul local al comunei Primarul comunei
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

Domeniu de intervenție: Infrastructură

Fișa de proiect nr. 6

Titlul proiectului	Construire poduri, podețe și punți pietonale
Descrierea proiectului	<p><u>Justificare</u> Apa în cantități foarte mari poate provoca pagube umane și materiale însemnate, prin urmare se impune luarea măsurilor necesare pentru prevenirea evenimentelor negative cauzate de inundații și viituri.</p> <p><u>Obiective:</u> Asigurarea stabilității drumurilor și fluidizarea traficului rutier Creșterea siguranței în trafic Facilitarea accesului locuitorilor în curțile proprii pe timpul ploilor Protejarea gospodăriilor de inundații Estetizarea spațiului comunal</p> <p><u>Activități:</u> Întocmire SF, PT Obținere avize/autorizații Lucrări de realizare poduri, podețe și punți pietonale în comună</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Poduri, podețe și punți pietonale pe tot teritoriul comunei Eliminare depuneri de apă pe carosabil Gospodării protejate de inundații</p> <p><u>Indicatori de evaluare</u> Număr și lungime poduri, podețe și punți pietonale realizate (m) Număr gospodării deservite</p> <p><u>Beneficiari:</u> comunitatea locală</p>
Actori implicați	Consiliul local al comunei Primarul comunei
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

Domeniu de intervenție: Infrastructură

Fișa de proiect nr. 7

Titlul proiectului	Amenajare - sistematizare șanțuri, rigole pentru scurgerea apelor pluviale în comuna Hălmagiu : - Rețele de canalizare pluvială
Descrierea proiectului	<p><u>Justificare</u> Apa în cantități foarte mari poate provoca pagube umane și materiale însemnate, prin urmare se impune luarea măsurilor necesare pentru prevenirea evenimentelor negative cauzate de inundații și viituri.</p> <p><u>Obiective:</u> Dezvoltarea rețelei de evacuare a apelor pluviale, în vederea dezvoltării rurale și protejării mediului înconjurător Asigurarea stabilității drumurilor și fluidizarea traficului rutier Facilitarea accesului locuitorilor în curțile proprii pe timpul ploilor Protejarea gospodăriilor de inundații Estetizarea spațiului comunal</p> <p><u>Activități:</u> Întocmire documentații tehnice Obținere avize/autorizații Lucrări de amenajare șanțuri, rigole și derea pentru scurgerea apelor pluviale în comună</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Șanțuri și rigole amenajate pe tot teritoriul comunei Eliminare depuneri de apă pe carosabil Gospodării protejate de inundații</p> <p><u>Indicatori de evaluare</u> Lungime șanțuri, rigole și derea amenajate (km) Număr gospodării deservite</p> <p><u>Beneficiari:</u> comunitatea locală</p>
Actori implicați	Consiliul local al comunei Primarul comunei
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

Domeniu de intervenție: Infrastructură

Fișa de proiect nr. 8

<i>Titlul proiectului</i>	Construire și amenajare parcări auto, inclusiv sisteme de încărcare electrică
<i>Descrierea proiectului</i>	<p><u>Justificare:</u> O infrastructură rutieră modernă favorizează progresul economic și social al comunei</p> <p><u>Obiective:</u> Asigurarea necesarului de parcări în proximitatea obiectivelor de interes public</p> <p><u>Activități:</u> Realizare studii de trafic. Întocmire SF, PT Obținere avize/autorizații Lucrări de amenajare parcări convenționale și electrice</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Infrastructură rutieră modernă Fluidizarea circulației rutiere Atragerea de potențiali investitori</p> <p><u>Indicatori de rezultat:</u> Suprafață parcare Capacitate – număr locuri</p> <p><u>Beneficiari:</u> cetățenii comunei, participanți la trafic, operatori economici cu sediul în comună, potențiali investitori</p>
<i>Actori implicați</i>	Consiliul local al comunei Primarul comunei
<i>Posibile surse de finanțare</i>	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

Domeniu de intervenție: Infrastructură

Fișa de proiect nr. 9

<i>Titlul proiectului</i>	Realizare infrastructură pentru dezvoltarea mediului economic pe plan local, comuna Hălmagiu
<i>Descrierea proiectului</i>	<p><u>Justificare:</u> Construirea și dezvoltarea infrastructurii publice de transport determină atragerea de investitori și fonduri suplimentare la bugetul local.</p> <p><u>Obiective:</u> Facilitarea accesului la obiectivele turistice</p> <p><u>Activități:</u> Realizare SF, PT Obținere avize/acorduri Lucrări de construire, modernizare și reabilitare a infrastructurii legate de dezvoltarea turismului</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Infrastructură rutieră modernă Atragerea de turiști/vizitatori Atragerea de potențiali investitori Atragerea de forță de muncă specializată</p> <p><u>Indicatori de evaluare:</u> Lungime drumuri ce deservește obiective turistice (km)</p> <p><u>Beneficiari:</u> cetățenii comunei, turiști/vizitatori, operatori economici cu sediul în comună, potențiali investitori</p>
<i>Actori implicați</i>	Consiliul local al comunei Primarul comunei
<i>Posibile surse de finanțare</i>	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

Domeniu de intervenție: Infrastructură

Fișa de proiect nr. 10

Titlul proiectului	Amenajare stații de transport public în comuna Hălmagiu
Descrierea proiectului	<p><u>Justificare:</u> Dezvoltarea infrastructurii de transport public determină progresul economic și social al comunei.</p> <p><u>Obiective:</u> Îmbunătățirea condițiilor de transport în comun</p> <p><u>Activități:</u> Întocmire SF, PT Modernizare stații de transport public existente, inclusiv realizarea de noi stații prin dotarea cu: indicatoare și marcaje rutiere, indicatoare cu informații pentru călători, platforme de așteptare, cabine cu acoperiș și scaune</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Număr mai mare de stații de transport public Stații modernizate Număr mai mare de călători deserviți</p> <p><u>Indicatori de evaluare</u> Număr stații de transport amenajate</p> <p><u>Beneficiari:</u> cetățenii comunei, operatori economici, turiști/vizitatori</p>
Actori implicați	Consiliul local al comunei Primarul comunei
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

Domeniu de intervenție: Infrastructură

Fișa de proiect nr. 11

<i>Titlul proiectului</i>	Realizarea / extinderea infrastructurii de canalizare și stație de epurare în comuna Hălmagiu,
<i>Descrierea proiectului</i>	<p><u>Justificare:</u> Extinderea rețelei de canalizare va determina creșterea nivelului de trai al populației și protecția mediului înconjurător. Crearea tuturor condițiilor pentru furnizarea de servicii publice la standarde europene.</p> <p><u>Obiective:</u> Creșterea gradului de accesibilitate al populației la serviciile de bază Protejarea mediului înconjurător</p> <p><u>Activități:</u> Proiectare și inginerie, studii de teren Lucrări de extindere ale rețelei de canalizare</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Rețea de canalizare înființată la nivelul comunei Număr mai mare de cetățeni racordați la rețea Protecția mediului înconjurător</p> <p><u>Indicatori de evaluare</u> Lungime rețea de canalizare realizată (km) Număr stații pompare Număr beneficiari</p> <p><u>Beneficiari:</u> cetățenii comunei, instituții publice, operatori economici, potențiali investitori</p>
<i>Actori implicați</i>	Consiliul local al comunei Primarul comunei
<i>Posibile surse de finanțare</i>	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

Domeniu de intervenție: Infrastructură

Fișa de proiect nr. 12

Titlul proiectului	Extindere și modernizare sistem de alimentare cu apă
Descrierea proiectului	<p><u>Justificare:</u> Modernizarea rețelei de alimentare cu apă va determina dezvoltarea economică a comunei, prin facilitarea producției, precum și creșterea calității vieții populației. Crearea tuturor condițiilor pentru furnizarea de servicii publice la standarde europene.</p> <p><u>Obiective:</u> Creșterea gradului de accesibilitate al populației la serviciile de bază Diminuarea pierderilor și a problemelor în alimentare, limitarea numărului de intervenții Conformarea cu standardele legale privind calitatea</p> <p><u>Activități:</u> Elaborare documentații tehnice Obținere avize/autorizații Lucrări de înlocuire și extindere a rețelelor de apă</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Rețele de apă înlocuite și extinse Diminuarea pierderilor în rețea Număr limitat de intervenții Reducerea cheltuielilor</p> <p><u>Indicatori de evaluare</u> Lungime rețea (km)</p> <p><u>Beneficiari:</u> cetățenii comunei, instituții publice și operatori economici cu sediul în comună</p>
Actori implicați	Consiliul local al comunei Primarul comunei
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

Domeniu de intervenție: Infrastructură

Fișa de proiect nr. 13

Titlul proiectului	Înființare aducțiune și distribuție rețea gaz
Descrierea proiectului	<p><u>Justificare:</u> Înființarea sistemului de distribuție a gazelor naturale în comună va determina dezvoltarea economică a comunei, prin facilitarea producției, precum și creșterea calității vieții populației. Crearea tuturor condițiilor pentru furnizarea de servicii publice la standarde europene.</p> <p><u>Obiective:</u> Creșterea gradului de accesibilitate al populației la serviciile de bază Conformarea cu standardele legale privind calitatea serviciilor</p> <p><u>Activități:</u> Elaborare documentații tehnice Obținere avize/autorizații Lucrări de aducțiune rețea gaz</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Aducțiune rețea gaz Gospodării deservite</p> <p><u>Indicatori de evaluare</u> Lungime rețea aducțiune Număr gospodării/obiective economice racordate</p> <p><u>Beneficiari:</u> cetățenii comunei, instituții publice și operatori economici cu sediul în comună, potențiali investitori</p>
Actori implicați	Consiliul local al comunei Primarul comunei
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

Domeniu de intervenție: Infrastructură

Fișa de proiect nr. 14

<i>Titlul proiectului</i>	Extindere rețea electrică în comuna Hălmagiu
<i>Descrierea proiectului</i>	<p><u>Justificare:</u> Extinderea rețelei de energie electrică în comună va determina dezvoltarea economică a comunei, prin facilitarea producției, precum și creșterea calității vieții populației. Crearea tuturor condițiilor pentru furnizarea de servicii publice la standarde europene.</p> <p><u>Obiective:</u> Creșterea gradului de accesibilitate al populației la serviciile de bază Dezvoltarea sistemului de alimentare cu energie electrică</p> <p><u>Activități:</u> Elaborare documentații tehnice Obținere avize/autorizații Lucrări de extindere a rețelei electrice</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Extindere rețea electrică Număr mai mare de gospodării/operatori economici racordate/racordați la rețea Atragerea de potențiali investitori</p> <p><u>Indicatori de evaluare</u> Lungimea rețelei nou realizate Număr beneficiari racordați</p> <p><u>Beneficiari:</u> cetățenii comunei, instituții publice și operatori economici cu sediul în comună, potențiali investitori</p>
<i>Actori implicați</i>	Consiliul local al comunei Primarul comunei
<i>Posibile surse de finanțare</i>	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

Domeniu de intervenție: Infrastructură

Fișa de proiect nr. 15

<i>Titlul proiectului</i>	Extindere și modernizare iluminat public . - Sistem inteligent cu tehnologie LED
<i>Descrierea proiectului</i>	<p><u>Justificare:</u> Crearea tuturor condițiilor pentru furnizarea de servicii publice la standarde europene</p> <p><u>Obiective:</u> Creșterea gradului de acces la infrastructura de iluminat public Reducerea consumurilor specifice</p> <p><u>Activități:</u> Elaborare documentații tehnice Obținere avize/autorizații Lucrări de extindere și modernizare a rețelei de iluminat public</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Extinderea și modernizarea rețelei de iluminat public Număr mai mare de puncte de aprindere Consum economic prin utilizarea becurilor LED Reducerea cheltuielilor</p> <p><u>Indicatori de evaluare</u> Lungime rețea iluminat public (km) Puncte de aprindere Număr beneficiari</p> <p><u>Beneficiari:</u> comunitatea locală</p>
<i>Actori implicați</i>	Consiliul local al comunei Primarul comunei
<i>Posibile surse de finanțare</i>	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

Domeniu de intervenție: Infrastructură

Fișa de proiect nr. 16

<i>Titlul proiectului</i>	Utilizarea complementară a surselor regenerabile de energie în instituțiile publice : - panouri solare - pompe de căldură
<i>Descrierea proiectului</i>	<p><u>Justificare:</u> Implementarea normelor UE cu privire la protecția mediului, utilizarea tehnologiilor curate care risipesc mai puține resurse.</p> <p><u>Obiective:</u> Valorificarea surselor regenerabile de energie (fotovoltaică) Reducerea cheltuielilor cu utilitățile</p> <p><u>Activități:</u> Elaborare documentații tehnice Obținere avize/autorizații Instalarea panourilor solare și a pompelor de căldură</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Panouri fotovoltaice instalate Pompe de căldură instalate Reducerea cheltuielilor</p> <p><u>Indicatori de rezultat:</u> Număr panouri solare montate Număr clădiri deservite</p> <p><u>Beneficiari:</u> UAT Comuna Hălmagiu</p>
<i>Actori implicați</i>	Consiliul local al comunei Primarul comunei
<i>Posibile surse de finanțare</i>	Buget local Bugetul de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

Domeniu de intervenție: Infrastructură

Fișa de proiect nr. 17

Titlul proiectului	Dotarea unităților de învățământ cu echipamente IT performante
Descrierea proiectului	<p><u>Justificare:</u> Educația stă la baza dezvoltării durabile a oricărei comunități Se impune facilitarea accesului la actul educațional pentru toți copiii, inclusiv pentru cei care provin din categoriile defavorizate ale populației</p> <p><u>Obiective:</u> Asigurarea conformității cu standardele în vigoare privind spațiile de desfășurare a procesului educațional Creșterea calității actului educațional</p> <p><u>Activități:</u> Modernizare săli de clasă și laboratoare Dotarea cu echipamente IT performante</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Acces facil la informație prin tehnologie performantă Servicii educaționale de calitate Performanțe școlare</p> <p><u>Indicatori de evaluare</u> Număr unități de învățământ dotate Număr și valoare echipamente Număr beneficiari</p> <p><u>Beneficiari:</u> școlile și grădinițele din comună; copiii preșcolari și elevii; personalul didactic</p>
Actori implicați	Consiliul local al comunei Primarul comunei
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

Domeniu de intervenție: Infrastructură

Fișa de proiect nr. 18

<i>Titlul proiectului</i>	Racordarea la rețeaua de internet în bandă largă a localității - Internet gratuit in toate zonele comunei
<i>Descrierea proiectului</i>	<p><u>Justificare:</u> Existența accesului la servicii de internet determină îmbunătățirea nivelului de trai al populației, precum și consolidarea capacității operatorilor economici de a furniza servicii la standarde europene.</p> <p><u>Obiective:</u> Facilitarea accesului la servicii de internet Wi-Fi în zonele de interes ale localității (primărie, școli, biserici etc.)</p> <p><u>Activități:</u> Înființare puncte de conectare stradală la Wi-Fi</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Facilitarea accesului la internet în zonele de interes ale comunei Creșterea numărului de utilizatori</p> <p><u>Indicatori de rezultat:</u> Număr locuințe deservite Număr beneficiari</p> <p><u>Beneficiari:</u> comunitatea locală</p>
<i>Actori implicați</i>	Consiliu local Primar Operatorii de furnizare servicii internet
<i>Posibile surse de finanțare</i>	Buget local Fonduri guvernamentale Fonduri europene

Domeniu de intervenție: Mediu

Fișa de proiect nr. 1

<i>Titlul proiectului</i>	Reabilitare spații verzi în interiorul localității
<i>Descrierea proiectului</i>	<p><u>Justificare:</u> Necesitatea protejării și conservării zonelor verzi din comună Îmbunătățirea aspectului estetic al comunei</p> <p><u>Obiective:</u> Creșterea calității mediului natural Consolidarea amenajărilor peisagistice Crearea de noi locuri de recreere pentru cetățenii comunei</p> <p><u>Activități:</u> Lucrări de reabilitare a spațiilor verzi din localitate</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Spații verzi, parcuri Îmbunătățirea imaginii comunei</p> <p><u>Indicatori de evaluare</u> Suprafețe spații verzi amenajate Număr beneficiari</p> <p><u>Beneficiari:</u> comunitatea locală</p>
<i>Actori implicați</i>	Consiliul local al comunei Primarul comunei
<i>Posibile surse de finanțare</i>	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

Domeniu de intervenție: Mediu

Fișa de proiect nr. 2

<i>Titlul proiectului</i>	Perdele de protecție naturală (plantare arbori)
<i>Descrierea proiectului</i>	<p><u>Justificare:</u> Necesitatea protejării și conservării unui mediu natural sănătos</p> <p><u>Obiective:</u> Protejarea mediului înconjurător Prevenirea/reducerea poluării</p> <p><u>Activități:</u> Lucrări de plantare a perdelelor forestiere</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Reducerea gradului de poluare</p> <p><u>Indicatori de evaluare</u> Număr de arbori plantați</p> <p><u>Beneficiari:</u> comunitatea locală</p>
<i>Actori implicați</i>	Consiliul local al comunei Primarul comunei
<i>Posibile surse de finanțare</i>	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

Domeniu de intervenție: Mediu

Fișa de proiect nr. 3

<i>Titlul proiectului</i>	Utilizarea complementară a surselor regenerabile de energie în instituțiile publice și în mediul privat
<i>Descrierea proiectului</i>	<p><u>Justificare:</u> Implementarea normelor UE cu privire la protecția mediului, utilizarea tehnologiilor curate și care risipesc mai puține resurse</p> <p><u>Obiective:</u> Valorificarea surselor regenerabile de energie (fotovoltaică) Reducerea cheltuielilor cu utilitățile</p> <p><u>Activități:</u> Elaborare documentații tehnice Obținere avize/autorizații Instalarea panourilor solare</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Panouri fotovoltaice instalate Reducerea cheltuielilor</p> <p><u>Indicatori de rezultat:</u> Număr clădiri care utilizează surse alternative de energie</p> <p><u>Beneficiari:</u> UAT Comuna Hălmagiu</p>
<i>Actori implicați</i>	Consiliu local Primar Firme de consultanță
<i>Posibile surse de finanțare</i>	Fondul de Mediu Fonduri europene

Domeniu de intervenție: Mediu

Fișa de proiect nr. 4

<i>Titlul proiectului</i>	Reabilitarea termică a clădirilor publice : - Eficientizare energetică
<i>Descrierea proiectului</i>	<p><u>Justificare:</u> Măsurile de creștere a eficienței energetice în clădirile publice reprezintă o prioritate atât pentru UAT-uri, cât și pentru Uniunea Europeană. Implementarea normelor UE cu privire utilizarea tehnologiilor curate și care risipesc mai puține resurse sunt necesare la nivel local.</p> <p><u>Obiective:</u> Reabilitarea clădirilor instituțiilor publice Reducerea cheltuielilor cu utilitățile</p> <p><u>Activități:</u> Elaborare documentații tehnice Obținere avize/autorizații Demarare lucrări reabilitare</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Clădiri publice reabilitate termic Reducerea cheltuielilor cu utilitățile</p> <p><u>Indicatori de rezultat:</u> Număr clădiri reabilitate</p> <p><u>Beneficiari:</u> UAT Comuna Hălmagiu</p>
<i>Actori implicați</i>	Consiliu local Primar
<i>Posibile surse de finanțare</i>	Fondul de Mediu Fonduri europene

Domeniu de intervenție: Mediu

Fișa de proiect nr. 5

<i>Titlul proiectului</i>	Campanii de educare a cetățenilor privind responsabilitatea lor în ceea ce privește colectarea selectivă a deșeurilor
<i>Descrierea proiectului</i>	<p><u>Justificare:</u> Necesitatea protejării și conservării zonelor verzi din comună Îmbunătățirea aspectului estetic al comunei</p> <p><u>Obiective:</u> Creșterea calității mediului natural Consolidarea amenajărilor peisagistice Crearea de noi locuri de recreere pentru cetățenii comunei</p> <p><u>Activități:</u> Campanii de informare a populației cu privire la importanța protejării mediului înconjurător</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Campanii de conștientizare implementate Îmbunătățirea imaginii comunei</p> <p><u>Indicatori de rezultat:</u> Număr campanii Număr beneficiari</p> <p><u>Beneficiari:</u> comunitatea locală</p>
<i>Actori implicați</i>	Consiliu local Primar ADI Deșeuri
<i>Posibile surse de finanțare</i>	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

Domeniu de intervenție: Mediu

Fișa de proiect nr. 6

<i>Titlul proiectului</i>	Instalarea de pubele pentru colectarea selectivă a deșeurilor
<i>Descrierea proiectului</i>	<p><u>Justificare:</u> Colectarea selectivă a deșeurilor aduce beneficii economice comunității locale</p> <p><u>Obiective:</u> Protejarea mediului înconjurător la nivelul comunei Alinierea la standarde europene cu privire la calitatea și protecția mediului</p> <p><u>Activități:</u> Achiziționarea de pubele și instalarea acestora pe raza comunei</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Creșterea cantității de gunoi colectat selectiv Eficientizarea reciclării</p> <p><u>Indicatori de evaluare:</u> Număr pubele achiziționate și instalate</p> <p><u>Beneficiari:</u> comunitatea locală</p>
<i>Actori implicați</i>	Consiliu local Primar ADI Deșeuri
<i>Posibile surse de finanțare</i>	Buget local Buget de stat Fonduri europene

Domeniu de intervenție: Mediu

Fișa de proiect nr. 7

Titlul proiectului	Dotarea gospodăriilor cu pubele pentru colectarea selectivă a deșeurilor
Descrierea proiectului	<p><u>Justificare:</u> Colectarea selectivă a deșeurilor aduce beneficii economice comunității locale</p> <p><u>Obiective:</u> Protejarea mediului înconjurător la nivelul comunei Alinierea la standarde europene cu privire la calitatea și protecția mediului</p> <p><u>Activități:</u> Achiziționarea de pubele ecologice și distribuirea acestora către populație</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Creșterea cantității de gunoi colectat selectiv Eficientizarea reciclării</p> <p><u>Indicatori de evaluare:</u> Număr pubele achiziționate și distribuite Număr gospodării deservite</p> <p><u>Beneficiari:</u> cetățenii comunei</p>
Actori implicați	Consiliu local Primar ADI Deșeuri
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

Domeniu de intervenție: Mediu

Fișa de proiect nr. 8

<i>Titlul proiectului</i>	Realizare rampă depozitare gunoi de grajd : - Compostare gunoi de grajd
<i>Descrierea proiectului</i>	<p><u>Justificare:</u> Construcția unei facilități pentru depozitarea gunoiului de grajd implică anumite riscuri în ceea ce privește efectele negative asupra resurselor mediului înconjurător .</p> <p><u>Obiective:</u> Realizare rampă depozitare gunoi de grajd</p> <p><u>Activități:</u> Întocmire SF, PT Obținere avize/autorizații Lucrări de realizare rampă</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Realizare rampă depozitare gunoi de grajd Realizare proces compostare gunoi de grajd</p> <p><u>Indicatori de rezultat:</u> Rampă construită</p> <p><u>Beneficiari:</u> comunitatea locală</p>
<i>Actori implicați</i>	Consiliu local Primar
<i>Posibile surse de finanțare</i>	Buget local Fondul de Mediu Fonduri europene

Domeniu de intervenție: Mediu

Fișa de proiect nr. 9

<i>Titlul proiectului</i>	Decolmatare și regularizare canale
<i>Descrierea proiectului</i>	<p><u>Justificare:</u> Protecția și conservarea mediului înconjurător Siguranța și protecția cetățenilor contra inundațiilor</p> <p><u>Obiective:</u> Asigurarea scurgerii optime în albie/prin canale a apelor curgătoare de pe raza comunei</p> <p><u>Activități:</u> Îndepărtarea materialului aluvionar</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Scurgerea optimă a apelor prin canale Reducerea efectelor negative generate de inundații și viituri</p> <p><u>Indicatori de evaluare:</u> Număr și lungime canale decolmate</p> <p><u>Beneficiari:</u> comunitatea locală</p>
<i>Actori implicați</i>	Consiliul local al comunei Primarul comunei
<i>Posibile surse de finanțare</i>	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

Domeniu de intervenție: Mediu

Fișa de proiect nr. 10

<i>Titlul proiectului</i>	Regularizare cursuri de apă
<i>Descrierea proiectului</i>	<p><u>Justificare:</u> Protecția și conservarea mediului înconjurător Siguranța și protecția cetățenilor contra inundațiilor</p> <p><u>Obiective:</u> Prevenirea și reducerea consecințelor distructive ale inundațiilor Protecția gospodăriilor și a terenurilor agricole</p> <p><u>Activități:</u> Lucrări de regularizare a cursului de apă</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Reducerea efectelor negative generate de inundații și viituri</p> <p><u>Indicatori de evaluare:</u> Suprafață regularizată</p> <p><u>Beneficiari:</u> comunitatea locală</p>
<i>Actori implicați</i>	Consiliul local al comunei Primarul comunei
<i>Posibile surse de finanțare</i>	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

Domeniu de intervenție: Mediu

Fișa de proiect nr. 11

<i>Titlul proiectului</i>	Infrastructură de prevenire și protecție împotriva inundațiilor
<i>Descrierea proiectului</i>	<p><u>Justificare:</u> Protecția și conservarea mediului înconjurător Siguranța și protecția cetățenilor contra inundațiilor</p> <p><u>Obiective:</u> Prevenirea și reducerea consecințelor distructive ale inundațiilor Protecția gospodăriilor și a terenurilor agricole Consolidarea infrastructurii de prevenire și protecție împotriva inundațiilor</p> <p><u>Activități:</u> Lucrări de consolidare infrastructură de prevenire și protecție împotriva inundațiilor</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Reducerea efectelor negative generate de inundații și viituri</p> <p><u>Indicatori de evaluare</u> Capacitate infrastructură de protecție (suprafață protejată) Număr beneficiari</p> <p><u>Beneficiari:</u> comunitatea locală</p>
<i>Actori implicați</i>	Consiliul local al comunei Primarul comunei
<i>Posibile surse de finanțare</i>	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

Domeniu de intervenție: Mediu

Fișa de proiect nr. 12

<i>Titlul proiectului</i>	Acțiuni de curățare a tuturor zonelor naturale (în special de deșeuri de plastic) și organizarea de programe sistematice de educare a populației pentru combaterea fenomenului poluării
<i>Descrierea proiectului</i>	<p><u>Justificare:</u> Necesitatea protejării și conservării naturii, a diversității biologice</p> <p><u>Obiective:</u> Conservarea și reabilitarea sistemelor ecologice existente</p> <p><u>Activități:</u> Acțiuni ecologice de curățare a zonelor poluate Organizarea de campanii de conștientizare a necesității protejării mediului înconjurător</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Mediu natural curat și sănătos</p> <p><u>Indicatori de evaluare</u> Număr acțiuni de ecologizare Suprafețe ecologizate Număr participanți</p> <p><u>Beneficiari:</u> comunitatea locală, turiști/vizitatori</p>
<i>Actori implicați</i>	Consiliul local al comunei Primarul comunei
<i>Posibile surse de finanțare</i>	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

Domeniu de intervenție: Educație

Fișa de proiect nr. 1

<i>Titlul proiectului</i>	Reabilitarea, modernizarea și extinderea/ construirea clădirilor și spațiilor unităților de învățământ: preșcolar, primar și gimnazial : - Modernizare clădiri - Reabilitare clădiri - Extinderi clădiri - Eficientizare energetică
<i>Descrierea proiectului</i>	<p><u>Justificare:</u> Educația stă la baza dezvoltării durabile a oricărei comunități Sunt necesare atât construirea cât și modernizarea și extinderea clădirilor unităților școlare din comună.</p> <p><u>Obiective:</u> Asigurarea conformității cu standardele în vigoare privind spațiile de desfășurare a actului educațional Construirea de noi spații/clădiri destinate unităților școlare cu învățământ preșcolar. Extinderea și reabilitarea unităților școlare de pe raza localității Creșterea calității actului educațional</p> <p><u>Activități:</u> Modernizare, reabilitare și extinderea instituțiilor de învățământ din comună Construirea unei grădinițe cu program prelungit Dotarea cu echipamente didactice necesare Dotarea cu echipamente IT necesare</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Îmbunătățirea calității sistemului de învățământ local prin crearea de condiții optime în procesul de educație, învățământ și instruire a tinerilor; Îmbunătățirea calității sistemului public de învățământ de la nivel local; Creșterea numărului de copii din sistemul public de învățământ de la nivel local.</p> <p><u>Indicatori de evaluare :</u> Suprafață reabilitată și modernizată Număr săli de clasă date în folosință Număr beneficiari</p>
<i>Actori implicați</i>	Consiliu local Primar Conducerea unității de învățământ
<i>Posibile surse de finanțare</i>	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

Domeniu de intervenție: Educație

Fișa de proiect nr. 2

<i>Titlul proiectului</i>	Proiect de dotare al școlilor și grădinițelor cu echipamente didactice și tehnologie performantă
<i>Descrierea proiectului</i>	<p><u>Justificare:</u> Educația stă la baza dezvoltării durabile a oricărei comunități Se impune facilitarea accesului la actul educațional pentru toți copiii, inclusiv pentru cei care provin din categoriile defavorizate ale populației</p> <p><u>Obiective:</u> Asigurarea conformității cu standardele în vigoare privind spațiile de desfășurare a procesului educațional Creșterea calității actului educațional</p> <p><u>Activități:</u> Modernizare săli de clasă și laboratoare Dotarea cu echipamente didactice și tehnologie performantă</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Acces facil la informație prin tehnologie performantă Servicii educaționale de calitate Performanțe școlare</p> <p><u>Indicatori de evaluare</u> Număr și valoare echipamente Număr beneficiari</p> <p><u>Beneficiari:</u> școlile și grădinițele din comună; copiii preșcolari și elevii; personalul didactic</p>
<i>Actori implicați</i>	Consiliul local al comunei Primarul comunei
<i>Posibile surse de finanțare</i>	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

Domeniu de intervenție: Educație

Fișa de proiect nr. 3

<i>Titlul proiectului</i>	Construire și amenajare sală de sport
<i>Descrierea proiectului</i>	<p><u>Justificare:</u> Sportul contribuie la dezvoltarea fizică armonioasă, menținerea stării de sănătate la cote optime, precum și la întărirea spiritului de echipă și a celui de competiție. Aceasta face necesară implementarea unor măsuri care să contribuie la atragerea copiilor și tinerilor către activități sportive. Susținerea sportului de performanță</p> <p><u>Obiective:</u> Construirea și amenajarea unor săli de sport conform standardelor în domeniu Atragerea copiilor și tinerilor către activități sportive</p> <p><u>Activități:</u> Elaborare documentație tehnică Obținere avize/autorizații Lucrări de construcție, amenajare și dotare sali de sport</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Sali de sport amenajate conform standardelor în domeniu Practicarea de sporturi Performanțe sportive</p> <p><u>Indicatori de evaluare</u> Suprafață construită și amenajată Capacitate sală Număr și valoare dotări Număr beneficiari</p> <p><u>Beneficiari:</u> cetățenii comunei</p>
<i>Actori implicați</i>	Consiliul local al comunei Primarul comunei
<i>Posibile surse de finanțare</i>	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

Domeniu de intervenție: Educație

Fișa de proiect nr. 4

<i>Titlul proiectului</i>	Modernizare, amenajare teren sportiv
<i>Descrierea proiectului</i>	<p><u>Justificare:</u> Sportul contribuie la dezvoltarea fizică armonioasă, menținerea stării de sănătate la cote optime, precum și la întărirea spiritului de echipă și a celui de competiție. Aceasta face necesară implementarea unor măsuri care să contribuie la atragerea copiilor și tinerilor către activități sportive. Susținerea sportului de performanță</p> <p><u>Obiective:</u> Construirea și amenajarea unui teren sportiv conform standardelor în domeniu Atragerea copiilor și tinerilor către activități sportive</p> <p><u>Activități:</u> Elaborare documentație tehnică Obținere avize/autorizații Lucrări de modernizare și amenajare teren sportiv</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Teren sportiv amenajat conform standardelor în domeniu Practicarea de sporturi Performanțe sportive</p> <p><u>Indicatori de evaluare</u> Suprafață construită și amenajată Număr și valoare dotări Număr beneficiari</p> <p><u>Beneficiari:</u> cetățenii comunei</p>
<i>Actori implicați</i>	Consiliul local al comunei Primarul comunei
<i>Posibile surse de finanțare</i>	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

Domeniu de intervenție: Educație

Fișa de proiect nr. 5

<i>Titlul proiectului</i>	Achiziție - dotare microbuze școlare
<i>Descrierea proiectului</i>	<p><u>Justificare:</u> Scopul principal al utilizării mijloacelor de transport școlar este transportul dus-întors al elevilor, între localitatea de domiciliu a acestora și unitatea de învățământ în care își desfășoară cursurile</p> <p><u>Obiective:</u> Achiziționarea de microbuze școlare dotate conform reglementărilor în vigoare Siguranța elevilor din comună prin achiziționarea unor mijloace de transport moderne</p> <p><u>Activități:</u> Obținere avize/autorizații</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Microbuze școlare achiziționate Transportul sigur al elevilor către unitățile școlare și retur</p> <p><u>Indicatori de evaluare :</u> Număr microbuze achiziționate Număr curse organizate Număr beneficiari</p> <p><u>Beneficiari:</u> comunitatea locală, unitățile școlare.</p>
<i>Actori implicați</i>	Consiliul local al comunei Primarul comunei
<i>Posibile surse de finanțare</i>	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

Domeniu de intervenție: Educație

Fișa de proiect nr. 6

<i>Titlul proiectului</i>	Susținerea copiilor și a tinerilor cu performanțe școlare deosebite prin acordarea de burse de merit și alte stimulente
<i>Descrierea proiectului</i>	<p><u>Justificare:</u> Asigurarea conformității cu prevederile legale în vigoare privind acordarea bursei elevilor din învățământul preuniversitar de stat Susținerea și încurajarea performanței școlare</p> <p><u>Obiective:</u> Sprijinirea și recompensarea copiilor cu performanțe școlare deosebite prin burse de merit și alte stimulente</p> <p><u>Activități:</u> Aprobarea prin HCL a acordării și cuantumului bursei de merit și a altor stimulente pentru elevii cu performanțe școlare deosebite</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Creșterea performanței școlare Creșterea calității actului educațional</p> <p><u>Indicatori de evaluare</u> Număr elevi cu performanțe școlare deosebite Număr și valoare burse de merit acordate într-o perioadă determinată de timp (un an)</p> <p><u>Beneficiari:</u> elevii cu performanțe școlare</p>
<i>Actori implicați</i>	Consiliul local al comunei Primarul comunei
<i>Posibile surse de finanțare</i>	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

Domeniu de intervenție: Cultură, sport, turism

Fișa de proiect nr. 1

<i>Titlul proiectului</i>	Reabilitare / modernizare / construire Cămine Culturale
<i>Descrierea proiectului</i>	<p><u>Justificare:</u> Necesitatea creșterii gradului de educație și cultură în mediul rural</p> <p><u>Obiective:</u> Creșterea nivelului cultural și social al cetățenilor comunei Crearea de condiții adecvate pentru organizarea de evenimente cultural-artistice Stimularea înființării de ansambluri folclorice, muzică și dans Creșterea gradului de socializare a cetățenilor comunei</p> <p><u>Activități:</u> Elaborare documentație Obținere avize/autorizații Lucrări de reabilitare, modernizare și dotare a clădirii și spațiilor interioare Dotare materială</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Căminele Culturale reabilitate și modernizate Cămin Cultural construit</p> <p><u>Indicatori de evaluare</u> Clădire și spații amenajate Patrimoniul cultural pus în valoare</p> <p><u>Beneficiari:</u> comunitatea locală</p>
<i>Actori implicați</i>	Consiliul local al comunei Primarul comunei
<i>Posibile surse de finanțare</i>	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

Domeniu de intervenție: Cultură, sport, turism

Fișa de proiect nr. 2

Titlul proiectului	Organizare de circuite turistice cu includerea obiectivelor culturale, religioase și a monumentelor istorice din comună
Descrierea proiectului	<p><u>Justificare:</u> Dezvoltarea durabilă a turismului în zonă Conștientizarea importanței și valorii obiectivelor culturale, religioase și a monumentelor istorice de pe raza comunei</p> <p><u>Obiective:</u> Dezvoltarea turistică a comunei prin organizarea de circuite turistice Promovarea obiectivelor culturale, religioase și a monumentelor istorice</p> <p><u>Activități:</u> Identificarea obiectivelor culturale, religioase și a monumentelor istorice din comună Cartarea obiectivelor turistice Modernizarea infrastructurii rutiere ce deservește obiectivele turistice Promovarea obiectivelor culturale, religioase și a monumentelor istorice Sprijinirea organizării de circuite turistice în zonă</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Creșterea numărului de turiști/vizitatori</p> <p><u>Indicatori de evaluare</u> Număr de circuite turistice realizate într-o unitate de timp (un an) Număr turiști/vizitatori</p> <p><u>Beneficiari:</u> comunitatea locală, operatori de turism, turiști/vizitatori</p>
Actori implicați	Consiliu local Primar Operatorii de turism
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

Domeniu de intervenție: Cultură, sport, turism

Fișa de proiect nr. 3

<i>Titlul proiectului</i>	Realizare broșură și alte materiale publicitare de promovare turistică a localității
<i>Descrierea proiectului</i>	<p><u>Justificare:</u> Dezvoltarea durabilă a turismului în zonă</p> <p><u>Obiective:</u> Promovarea prin mijloace moderne a destinației turistice Atragerea de vizitatori/turiști în zonă Atragerea de noi investitori în turism</p> <p><u>Activități:</u> Elaborare documentație Achiziții servicii de realizare broșură și alte materiale publicitare de promovare turistică Difuzare broșură și materiale publicitare</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Creșterea numărului de turiști/vizitatori</p> <p><u>Indicatori de evaluare</u> Valoare investită în promovare Număr vizitatori/turiști Plus valoare adusă</p> <p><u>Beneficiari:</u> comunitatea locală, operatori de turism, turiști/vizitatori</p>
<i>Actori implicați</i>	Consiliul local al comunei Primarul comunei
<i>Posibile surse de finanțare</i>	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

Domeniu de intervenție: Cultură, sport, turism

Fișa de proiect nr. 4

<i>Titlul proiectului</i>	Organizare de evenimente culturale, etnografice, gastronomice, care să revitalizeze tradițiile locale (inclusiv în parteneriat cu alte localități)
<i>Descrierea proiectului</i>	<p><u>Justificare:</u> Dezvoltarea durabilă a turismului în zonă</p> <p><u>Obiective:</u> Dezvoltarea turistică a comunei prin organizarea de evenimente culturale, etnografice, gastronomice, care să revitalizeze tradițiile locale</p> <p><u>Activități:</u> Organizarea de evenimente Modernizarea infrastructurii rutiere Promovarea evenimentelor care revitalizează tradițiile locale Sprijinirea organizării de circuite turistice în zonă</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Creșterea numărului de turiști/vizitatori Creșterea veniturilor din turism la bugetul local</p> <p><u>Indicatori de rezultat:</u> Număr de evenimente Număr de participanți Plus valoare adusă</p> <p><u>Beneficiari:</u> comunitatea locală, organizatori de evenimente, operatori de turism, turiști/vizitatori</p>
<i>Actori implicați</i>	Consiliu local Primar Firme private ONG-uri
<i>Posibile surse de finanțare</i>	Buget local Sponsorizări

Domeniu de intervenție: Cultură, sport, turism

Fișa de proiect nr. 5

<i>Titlul proiectului</i>	Promovarea culturii prin sprijinirea activității culturale a ansamblurilor tradiționale de la nivel local
<i>Descrierea proiectului</i>	<p><u>Justificare:</u> Dezvoltarea din punct de vedere al culturii și petrecerii timpului liber</p> <p><u>Obiective:</u> Dezvoltarea activităților culturale pentru locuitorii comunei, precum și pentru vizitatori/turiști</p> <p><u>Activități:</u> Identificare coordonator ansamblu Identificare copii și tineri talentați Achiziție costume tradiționale specifice</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Dezvoltare din punct de vedere cultural Creșterea numărului de vizitatori / turiști</p> <p><u>Indicatori de evaluare :</u> Număr beneficiari</p> <p><u>Beneficiari:</u> locuitorii comunei</p>
<i>Actori implicați</i>	Consiliul local al comunei Primarul comunei
<i>Posibile surse de finanțare</i>	Buget local Buget de stat

Domeniu de intervenție: Cultură, sport, turism

Fișa de proiect nr. 6

<i>Titlul proiectului</i>	Program de adoptare a monumentelor naturii
<i>Descrierea proiectului</i>	<p><u>Justificare:</u> Nevoia și importanța conservării ariilor protejate și a monumentelor naturii trebuie să ocupe unul din primele locuri în sistemul instituționalizat al valorilor și al principiilor etice ale comunei</p> <p><u>Obiective:</u> Adoptarea monumentelor naturii de pe raza comunei</p> <p><u>Activități:</u> Cercetarea științifică; Inițierea procesului de protejare și ocrotire a particularităților culturale și tradiționale; Gradarea intervenției umane cu privire la categoriile de arii protejate</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Dezvoltarea turismului din zonă Atragerea de turiști</p> <p><u>Indicatori de evaluare :</u> Număr monumente</p> <p><u>Beneficiari:</u> comunitatea locală, turiști/vizitatori</p>
<i>Actori implicați</i>	Consiliu local Primar ONG-uri
<i>Posibile surse de finanțare</i>	Buget local

Domeniu de intervenție: Cultură, sport, turism

Fișa de proiect nr. 7

<i>Titlul proiectului</i>	Dezvoltare infrastructură de agrement : - bazin înot - parc agrement - zona camping și campare rulote - amenajare zone picnic
<i>Descrierea proiectului</i>	<p><u>Justificare:</u> Dezvoltarea din punct de vedere al socializării și petrecerii timpului liber</p> <p><u>Obiective:</u> Dezvoltarea de spații de agrement pentru locuitorii comunei, precum și pentru vizitatori/turiști Asigurarea condițiilor de recreere pentru locuitori și vizitatori/turiști Dezvoltarea infrastructurii care să deservească complexul de agrement</p> <p><u>Activități:</u> Elaborare documentație tehnică Obținere avize/autorizații Achiziție lucrări de amenajare Execuție lucrări de amenajare Promovare complex de agrement Monitorizare activitate desfășurată în complexul de agrement</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Dezvoltare din punct de vedere recreațional Creșterea numărului de vizitatori/turiști</p> <p><u>Indicatori de evaluare :</u> Infrastructură realizată</p> <p><u>Beneficiari:</u> locuitorii comunei, turiști, vizitatori, operatori economici</p>
<i>Actori implicați</i>	Consiliul local al comunei Primarul comunei
<i>Posibile surse de finanțare</i>	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

Domeniu de intervenție: Cultură, sport, turism

Fișa de proiect nr. 8

<i>Titlul proiectului</i>	Amenajare / modernizare locuri de joacă pentru copii
<i>Descrierea proiectului</i>	<p><u>Justificare:</u> Necesitatea amenajării pe raza comunei de noi locuri de relaxare și petrecere a timpului liber pentru copii</p> <p><u>Obiective:</u> Dezvoltarea de spații de agrement pentru copii</p> <p><u>Activități:</u> Identificarea terenurilor pentru amenajarea locurilor de joacă Lucrări de construcție și amenajare Darea în folosință</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Locuri de joacă amenajate conform standardelor de calitate</p> <p><u>Indicatori de evaluare</u> Suprafețe amenajate Număr locuri de joacă Număr beneficiari</p> <p><u>Beneficiari:</u> copii, localnici și vizitatori/turiști</p>
<i>Actori implicați</i>	Consiliul local al comunei Primarul comunei
<i>Posibile surse de finanțare</i>	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

Domeniu de intervenție: Cultură, sport, turism

Fișa de proiect nr. 9

<i>Titlul proiectului</i>	Amenajare zonă fitness tip exterior
<i>Descrierea proiectului</i>	<p><u>Justificare:</u> Dezvoltarea din punct de vedere al creșterii calității vieții, al socializării și petrecerii timpului liber</p> <p><u>Obiective:</u> Dezvoltarea de spații de fitness pentru locuitorii comunei, precum și pentru vizitatori/turiști Asigurarea condițiilor de recreere și sport pentru locuitori și vizitatori/turiști</p> <p><u>Activități:</u> Elaborare documentație tehnică Obținere avize/autorizații Achiziție lucrări de amenajare Execuție lucrări de amenajare Monitorizare activitate desfășurată în zonă</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Dezvoltare din punct de vedere recreațional Creșterea numărului de vizitatori/turiști</p> <p><u>Indicatori de rezultat:</u> Suprafață amenajată Număr beneficiari</p> <p><u>Beneficiari:</u> locuitorii comunei, turiști, vizitatori, operatori economici</p>
<i>Actori implicați</i>	Consiliul local al comunei Primarul comunei
<i>Posibile surse de finanțare</i>	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

Domeniu de intervenție: Cultură, sport, turism

Fișa de proiect nr. 10

<i>Titlul proiectului</i>	Promovarea cicloturismului
<i>Descrierea proiectului</i>	<p><u>Justificare:</u> Sportul contribuie la dezvoltarea fizică armonioasă, menținerea stării de sănătate la cote optime, precum și la întărirea spiritului de echipă și a celui de competiție. Aceasta face necesară implementarea unor măsuri care să contribuie la atragerea copiilor și tinerilor către activități sportive.</p> <p><u>Obiective:</u> Promovarea cicloturismului ca activitate sportivă de recreere Atragerea copiilor și tinerilor către activități sportive Promovarea zonei în circuitul cicluristic național</p> <p><u>Activități:</u> Stabilirea unui program de promovare al cicloturismului Demararea unor campanii media și pe rețelele de socializare Monitorizare campanii de promovare</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Creșterea numărului de turiști / vizitatori Atragerea copiilor și tinerilor către activități sportive</p> <p><u>Indicatori de evaluare :</u> Număr beneficiari</p> <p><u>Beneficiari:</u> comunitatea locală</p>
<i>Actori implicați</i>	Consiliu local Primar Investitori privați
<i>Posibile surse de finanțare</i>	Buget local Buget de stat Fonduri europene

Domeniu de intervenție: Cultură, sport, turism

Fișa de proiect nr. 11

<i>Titlul proiectului</i>	Reabilitarea și modernizarea bazei sportive
<i>Descrierea proiectului</i>	<p><u>Justificare:</u> Sportul contribuie la dezvoltarea fizică armonioasă, menținerea stării de sănătate la cote optime, precum și la întărirea spiritului de echipă și a celui de competiție. Aceasta face necesară implementarea unor măsuri care să contribuie la atragerea copiilor și tinerilor către activități sportive.</p> <p><u>Obiective:</u> Investiții în reabilitarea bazei sportive Atragerea copiilor și tinerilor către activități sportive</p> <p><u>Activități:</u> Identificarea necesităților financiare în vederea dezvoltării bazei sportive</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Încurajarea practicării sportului în comună Modernizarea bazei sportive Practicarea de sporturi Performanțe sportive</p> <p><u>Indicatori de evaluare</u> Bază sportivă modernizată</p> <p><u>Beneficiari:</u> Comunitatea locală</p>
<i>Actori implicați</i>	Consiliu local Primar
<i>Posibile surse de finanțare</i>	Buget local Fonduri guvernamentale Fonduri europene

Domeniu de intervenție: Sănătate și incluziune socială

Fișa de proiect nr. 1

<i>Titlul proiectului</i>	Construire, reabilitare, modernizare și dotare dispensare medicale : - dispensar medical - cabinet stomatologic
<i>Descrierea proiectului</i>	<p><u>Justificare:</u> Necesitatea unui sistem medical care să corespundă cerințelor UE Garantarea dreptului cetățenilor de a beneficia de servicii medicale la cele mai înalte standarde</p> <p><u>Obiective:</u> Asigurarea de servicii medicale la standarde europene Creșterea capacității de tratament Evitarea deplasării cetățenilor comunei pentru servicii medicale de pe raza altor localități Crearea de noi locuri de muncă</p> <p><u>Activități:</u> Elaborare documentație Avize/autorizații Lucrări de construire și reabilitare clădiri medicale</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Creșterea calității actului medical Intervenția promptă în cazuri medicale de urgență</p> <p><u>Indicatori de evaluare</u> Suprafață reabilitată, modernizată Număr și valoare dotări Număr beneficiari</p> <p><u>Beneficiari:</u> comunitatea locală, cabinetele medicale</p>
<i>Actori implicați</i>	Consiliul local al comunei Primarul comunei
<i>Posibile surse de finanțare</i>	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

Domeniu de intervenție: Sănătate și incluziune socială

Fișa de proiect nr. 2

<i>Titlul proiectului</i>	Construire și dotare centru pentru servicii sociale : Centru Social de zi / Centru pentru persoane cu dizabilitati / Centru pentru persoane vârstnice
<i>Descrierea proiectului</i>	<p><u>Justificare:</u> Necesitatea unui sistem de servicii sociale adresate persoanelor din categoriile defavorizate ale societății, care să corespundă cerințelor UE Garantarea dreptului cetățenilor de a beneficia de servicii sociale la cele mai înalte standarde</p> <p><u>Obiective:</u> Asigurarea de servicii sociale la standarde europene Creșterea capacității de tratament Evitarea instituționalizării persoanelor din categoriile defavorizate ale societății pentru servicii sociale și medicale pe raza altor localități</p> <p><u>Activități:</u> Elaborare documentație Avize/autorizații Proceduri achiziție publică Lucrări de înființare și dotare a centrului pentru servicii sociale</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Un centru social destinat persoanelor defavorizate la standarde europene Creșterea calității serviciilor sociale</p> <p><u>Indicatori de evaluare</u> Suprafață construită Capacitate centru Număr și valoare dotări Număr beneficiari</p> <p><u>Beneficiari:</u> comunitatea locală, persoanele din categoriile defavorizate din comună</p>
<i>Actori implicați</i>	Consiliul local al comunei Primarul comunei
<i>Posibile surse de finanțare</i>	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

Domeniu de intervenție: Sănătate și incluziune socială

Fișa de proiect nr. 3

<i>Titlul proiectului</i>	Dotarea cu tehnică și mijloace de lucru performante a structurii de asistență socială din cadrul UAT
<i>Descrierea proiectului</i>	<p><u>Justificare:</u> Consolidarea capacității structurii de asistență socială în vederea furnizării de servicii publice de calitate pentru toți cetățenii comunei</p> <p><u>Obiective:</u> Creșterea calității serviciilor de asistență socială furnizate Îmbunătățirea accesului la serviciile de asistență socială</p> <p><u>Activități:</u> Dotare cu echipamente performante de tehnică de calcul</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Acces facil la servicii de asistență socială prin tehnologie performantă Servicii publice de calitate</p> <p><u>Indicatori de evaluare</u> Număr și valoare dotări Număr beneficiari</p> <p><u>Beneficiari:</u> administrația publică locală, cetățenii comunei</p>
<i>Actori implicați</i>	Consiliul local al comunei Primarul comunei
<i>Posibile surse de finanțare</i>	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

Domeniu de intervenție: Sănătate și incluziune socială

Fișa de proiect nr. 4

<i>Titlul proiectului</i>	Formarea continuă a personalului – asistenți sociali, asistenți personali, asistenți medicali comunitari, mediator sanitar
<i>Descrierea proiectului</i>	<p><u>Justificare:</u> Consolidarea capacității administrative Formarea profesională periodică constituie o obligație legală Specializarea continuă a resursei umane în acord cu nevoile societății actuale</p> <p><u>Obiective:</u> Îmbunătățirea nivelului de formare profesională pentru funcționarii publici și personalul contractual din cadrul aparatului de specialitate al primarului</p> <p><u>Activități:</u> Realizarea analizei nevoilor de formare profesională Elaborarea planului anual de formare profesională Achiziția de servicii de instruire și perfecționare profesională Participarea la forme de pregătire profesională conform nevoilor identificate</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Dezvoltarea de noi competențe Creșterea calității serviciilor furnizate</p> <p><u>Indicatori de evaluare</u> Număr programe de formare profesională accesate Număr beneficiari</p> <p><u>Beneficiari:</u> funcționarii publici și personalul contractual din aparatul de specialitate al primarului comunei</p>
<i>Actori implicați</i>	Consiliul local al comunei Primarul comunei
<i>Posibile surse de finanțare</i>	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

Domeniu de intervenție: Sănătate și incluziune socială

Fișa de proiect nr. 5

<i>Titlul proiectului</i>	Anchete sociale realizate în teren pentru depistarea nevoilor sociale reale ale comunității
<i>Descrierea proiectului</i>	<p><u>Justificare:</u> Punerea în acord cu cerințele UE pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii</p> <p><u>Obiective:</u> Creșterea gradului de incluziune socială Identificarea situației reale din comunitățile vulnerabile</p> <p><u>Activități:</u> Întocmirea unui program de realizare a anchetelor sociale Efectuarea vizitelor în teren Identificarea persoanelor / familiilor care trăiesc la limita subzistenței Monitorizarea acestora</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Reducerea fenomenului de abandon școlar Procesul de incluziune social accelerat Sistținerea persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile</p> <p><u>Indicatori de rezultat:</u> Număr anchete sociale realizate Nevoi sociale identificate Programe de asistență implementate</p> <p><u>Beneficiari:</u> persoanele aparținând grupurilor vulnerabile</p>
<i>Actori implicați</i>	Consiliul local al comunei Primarul comunei
<i>Posibile surse de finanțare</i>	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

Domeniu de intervenție: Sănătate și incluziune socială

Fișa de proiect nr. 6

<i>Titlul proiectului</i>	Elaborare și implementare Strategie de Dezvoltare a Serviciilor Sociale pe termen mediu și lung
<i>Descrierea proiectului</i>	<p><u>Justificare:</u> Punerea în acord cu cerințele UE pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii sociale și totodată creșterea capacității de acțiune a serviciului de asistență socială</p> <p><u>Obiective:</u> Îmbunătățirea serviciilor oferite de Serviciul de Asistență Socială Identificarea punctelor tari și slabe ale activității sociale din localitate Creșterea gradului de incluziune socială</p> <p><u>Activități:</u> Întocmirea unui program de realizare a strategiei Efectuarea achiziției Contractarea firmelor de profil</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Reducerea fenomenului de neîncredere în sistemul public administrativ Procesul de incluziune social accelerat Sisținerea persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile</p> <p><u>Indicatori de rezultat:</u> Proiecte de investiții implementate la nivel social Număr beneficiari</p> <p><u>Beneficiari:</u> resursele umane din cadrul SAS, persoanele aparținând grupurilor vulnerabile</p>
<i>Actori implicați</i>	Consiliul local al comunei Primarul comunei
<i>Posibile surse de finanțare</i>	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

Domeniu de intervenție: Administrație publică

Fișa de proiect nr. 1

<i>Titlul proiectului</i>	Achiziție și punere în funcțiune de echipamente performante de tehnică de calcul (calculatoare, imprimante multifuncționale etc.)
<i>Descrierea proiectului</i>	<p><u>Justificare:</u> Consolidarea capacității administrației publice locale Furnizarea de servicii publice de calitate pentru toți cetățenii comunei</p> <p><u>Obiective:</u> Creșterea calității serviciilor publice furnizate Îmbunătățirea accesului la serviciile publice</p> <p><u>Activități:</u> Achiziție echipamente Dotare cu echipamente performante de tehnică de calcul Instruire personal privind utilizarea noilor echipamente</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Acces facil la servicii publice prin tehnologie performantă Servicii publice de calitate</p> <p><u>Indicatori de evaluare</u> Număr și valoare echipamente Număr beneficiari</p> <p><u>Beneficiari:</u> administrația publică locală, cetățenii comunei, instituții publice și operatori economici de pe raza comunei</p>
<i>Actori implicați</i>	Consiliul local al comunei Primarul comunei
<i>Posibile surse de finanțare</i>	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

Domeniu de intervenție: Administrație publică

Fișa de proiect nr. 2

<i>Titlul proiectului</i>	Achiziția și utilizarea de softuri performante pentru furnizarea de servicii de calitate către cetățeni și reducerea timpului de soluționare a solicitărilor acestora
<i>Descrierea proiectului</i>	<p><u>Justificare:</u> Consolidarea capacității administrației publice locale Furnizarea de servicii publice de calitate pentru toți cetățenii comunei</p> <p><u>Obiective:</u> Creșterea calității serviciilor publice furnizate Reducerea timpului de soluționare a cererilor Îmbunătățirea accesului la serviciile publice</p> <p><u>Activități:</u> Achiziția de softuri performante Instruirea personalului în scopul utilizării eficiente a acestora</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Acces facil la servicii publice prin tehnologie performantă Servicii publice de calitate</p> <p><u>Indicatori de evaluare</u> Număr și valoare softuri achiziționate Număr cetățeni deserviți Termen de soluționare cereri</p> <p><u>Beneficiari:</u> administrația publică locală, cetățenii comunei, instituții publice și operatori economici de pe raza comunei</p>
<i>Actori implicați</i>	Consiliul local al comunei Primarul comunei
<i>Posibile surse de finanțare</i>	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

Domeniu de intervenție: Administrație publică

Fișa de proiect nr. 3

<i>Titlul proiectului</i>	Utilizarea sistemelor online de lucru implementate la nivel national
<i>Descrierea proiectului</i>	<p><u>Justificare:</u> Consolidarea capacității administrației publice locale Furnizarea de servicii publice de calitate pentru toți cetățenii comunei</p> <p><u>Obiective:</u> Creșterea calității serviciilor publice furnizate Reducerea timpului de soluționare a cererilor Îmbunătățirea accesului la serviciile publice</p> <p><u>Activități:</u> Achiziția de softuri performante Instruirea personalului în scopul utilizării eficiente a acestora Instruirea cetățenilor cu privire la accesarea softurilor destinate publicului larg</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Acces facil la servicii publice prin tehnologie performantă Servicii publice de calitate</p> <p><u>Indicatori de evaluare :</u> Număr utilizatori sisteme online Număr cereri/ tranzacții soluționate online Termen de soluționare</p> <p><u>Beneficiari:</u> administrația publică locală, cetățenii comunei, instituții publice și operatori economici de pe raza comunei</p>
<i>Actori implicați</i>	Consiliul local al comunei Primarul comunei
<i>Posibile surse de finanțare</i>	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

Domeniu de intervenție: Administrație publică

Fișa de proiect nr. 4

<i>Titlul proiectului</i>	Programe de instruire și perfecționare profesională anuală
<i>Descrierea proiectului</i>	<p><u>Justificare:</u> Consolidarea capacității administrative Formarea profesională periodică constituie o obligație legală Specializarea continuă a resursei umane în acord cu nevoile societății actuale</p> <p><u>Obiective:</u> Îmbunătățirea nivelului de formare profesională pentru funcționarii publici și personalul contractual din cadrul aparatului de specialitate al primarului</p> <p><u>Activități:</u> Realizarea analizei nevoilor de formare profesională Elaborarea planului anual de formare profesională Achiziția de servicii de instruire și perfecționare profesională Participarea la forme de pregătire profesională conform nevoilor identificate</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Dezvoltarea de noi competențe Creșterea calității serviciilor furnizate</p> <p><u>Indicatori de evaluare</u> Număr programe de instruire și perfecționare profesională Număr beneficiari</p> <p><u>Beneficiari:</u> funcționarii publici și personalul contractual din aparatul de specialitate al primarului comunei</p>
<i>Actori implicați</i>	Consiliul local al comunei Primarul comunei
<i>Posibile surse de finanțare</i>	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

Domeniu de intervenție: Administrație publică

Fișa de proiect nr. 5

<i>Titlul proiectului</i>	Organizare de schimburi de experiență cu alte autorități și instituții publice la nivel județean, național și european
<i>Descrierea proiectului</i>	<p><u>Justificare:</u> Consolidarea capacității administrative Specializarea continuă a resursei umane în acord cu nevoile societății actuale</p> <p><u>Obiective:</u> Îmbunătățirea nivelului de cunoștințe și expertiză pentru funcționarii publici și personalul contractual din cadrul aparatului de specialitate al primarului</p> <p><u>Activități:</u> Elaborarea planului anual de seminarii la nivel național și extern Implementarea de proiecte având ca obiectiv principal sesiuni de bune practici</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Dezvoltarea de noi competențe Creșterea calității serviciilor furnizate</p> <p><u>Indicatori de evaluare :</u> Număr activități Număr participanți</p> <p><u>Beneficiari:</u> funcționarii publici și personalul contractual din aparatul de specialitate al primarului comunei</p>
<i>Actori implicați</i>	Consiliul local al comunei Primarul comunei
<i>Posibile surse de finanțare</i>	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

Domeniu de intervenție: Administrație publică

Fișa de proiect nr. 6

<i>Titlul proiectului</i>	Reabilitare/ modernizare/ extindere sediu primărie
<i>Descrierea proiectului</i>	<p><u>Justificare:</u> Necesitatea reabilitării, modernizării și extinderii clădirii și spațiilor de lucru ale primăriei pentru a corespunde nevoilor de servire a interesului public în condiții optime</p> <p><u>Obiective:</u> Consolidarea capacității administrației publice locale de a furniza servicii de calitate pentru cetățenii comunei Crearea de condiții de lucru rapide și moderne pentru personalul instituției Reducerea timpului de soluționare a cererilor</p> <p><u>Activități:</u> Elaborare documentații tehnice Obținere avize/autorizații Lucrări de reabilitare, modernizare și extindere a sediului Dotarea materială a spațiilor de lucru</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Condiții mai bune de lucru Timp redus de soluționare a cererilor Creșterea calității serviciilor furnizate</p> <p><u>Indicatori de evaluare :</u> Suprafață reabilitată și modernizată</p> <p><u>Beneficiari:</u> Primăria Comunei, personalul primăriei, comunitatea locală</p>
<i>Actori implicați</i>	Consiliul local al comunei Primarul comunei
<i>Posibile surse de finanțare</i>	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

Domeniu de intervenție: Administrație publică

Fișa de proiect nr. 7

<i>Titlul proiectului</i>	Dotare serviciu voluntar pentru situații de urgență
<i>Descrierea proiectului</i>	<p><u>Justificare:</u> Consolidarea capacității administrației publice locale Necesitatea executării de lucrări de intervenție în situații de urgență</p> <p><u>Obiective:</u> Dotarea serviciului voluntar pentru situații de urgență cu utilaje și echipamente de lucru performante Intervenție eficientă și promptă în situațiile de urgență</p> <p><u>Activități:</u> Derularea procedurilor de achiziție publică Instruirea personalului care va deservi utilajele Darea în folosință</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Reducerea cheltuielilor cu execuția lucrărilor Reducerea timpilor de intervenție</p> <p><u>Indicatori de evaluare</u> Număr și valoare utilaje și echipamente Capacitate de intervenție în situațiile de urgență</p> <p><u>Beneficiari:</u> Primăria comunei, comunitatea locală</p>
<i>Actori implicați</i>	Consiliul local al comunei Primarul comunei
<i>Posibile surse de finanțare</i>	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

Domeniu de intervenție: Administrație publică

Fișa de proiect nr. 8

<p><i>Titlul proiectului</i></p>	<p>Dotare parc auto al Primăriei comunei :</p> <ul style="list-style-type: none"> - achiziție utilaje întreținere - achiziție autovidanță - achiziție cisternă de apă - achiziție nacelă - achiziție autovehicul de serviciu
<p><i>Descrierea proiectului</i></p>	<p><u>Justificare:</u> Consolidarea capacității administrației publice locale Necesitatea executării de lucrări de gospodărire comunală</p> <p><u>Obiective:</u> Dotarea serviciului administrativ și de gospodărire comunală al primăriei cu utilaje și echipamente de lucru performante Realizarea lucrărilor de amenajare și gospodărire comunală</p> <p><u>Activități:</u> Derularea procedurilor de achiziție publică Instruirea personalului care va deservi utilajele Darea în folosință</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Reducerea cheltuielilor cu execuția lucrărilor Reducerea timpilor de execuție a lucrărilor</p> <p><u>Indicatori de evaluare</u> Număr și valoare mașini și utilaje parc auto Capacitate de execuție lucrări Număr beneficiari</p> <p><u>Beneficiari:</u> Primăria comunei, comunitatea locală</p>
<p><i>Actori implicați</i></p>	<p>Consiliul local al comunei Primarul comunei</p>
<p><i>Posibile surse de finanțare</i></p>	<p>Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite</p>

Domeniu de intervenție: Administrație publică

Fișa de proiect nr. 9

<i>Titlul proiectului</i>	Extindere sistem supraveghere video
<i>Descrierea proiectului</i>	<p><u>Justificare:</u> Prin această achiziție se asigură detectarea și prevenția situațiilor nedorite și intervenția la timp atunci când este cazul.</p> <p><u>Obiective:</u> Achiziționarea rețelei de supraveghere video Creșterea siguranței populației comunei</p> <p><u>Activități:</u> Întocmire dosar finanțare Efectuare achiziție publică Obținere avize/autorizații</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Achiziționarea rețelei de supraveghere video Creșterea siguranței populației comunei</p> <p><u>Indicatori de evaluare :</u> Camere video instalate</p> <p><u>Beneficiari:</u> Primăria Hălmagiu, comunitatea locală</p>
<i>Actori implicați</i>	Consiliul local al comunei Primarul comunei
<i>Posibile surse de finanțare</i>	Buget local Fonduri europene

Domeniu de intervenție: Administrație publică

Fișa de proiect nr. 10

<i>Titlul proiectului</i>	Amenajare / construire capele mortuare
<i>Descrierea proiectului</i>	<p><u>Justificare:</u> Aceste construcții sunt niște edificii religioase secundare unde se pot oficia slujbe religioase. Sunt necesare în vederea deservirii comunității locale în ceea ce privește organizarea slujbelor religioase de înmormântare și priveghi.</p> <p><u>Obiective:</u> Construire capele mortuare</p> <p><u>Activități:</u> Întocmire dosar finanțare Efectuare lucrări de construcție și amenajare Obținere avize/autorizații</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Construcția capelelor Dezvoltarea infrastructurii edificilor religioase din comună</p> <p><u>Indicatori de rezultat:</u> Capele construite</p> <p><u>Beneficiari:</u> Primăria comunei, Bisericile.</p>
<i>Actori implicați</i>	Consiliu local Primar Parohia
<i>Posibile surse de finanțare</i>	Buget local

Domeniu de intervenție: Administrație publică

Fișa de proiect nr. 11

<i>Titlul proiectului</i>	Împrejmuire cimitir
<i>Descrierea proiectului</i>	<p><u>Justificare:</u> Această investiție este necesară în vederea deservirii comunității locale în ceea ce privește organizarea slujbelor religioase și de înmormântare, în condiții normale.</p> <p><u>Obiective:</u> Împrejmuire teren cimitir</p> <p><u>Activități:</u> Efectuare achiziție materiale de construcții Obținere avize/autorizații Efectuare lucrări de împrejmuire</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Teren cimitir împrejmuțit Dezvoltarea infrastructurii edificiilor religioase din comună</p> <p><u>Indicatori de rezultat:</u> Lungime gard construit</p> <p><u>Beneficiari:</u> Bisericile, comunitatea locală,</p>
<i>Actori implicați</i>	Consiliu local Primar Parohia
<i>Posibile surse de finanțare</i>	Buget local

Domeniu de intervenție: Administrație publică

Fișa de proiect nr. 12

<i>Titlul proiectului</i>	Iluminat exterior / arhitectural al bisericilor
<i>Descrierea proiectului</i>	<p><u>Justificare:</u> Amenajarea arhitecturală a clădirilor de interes local reprezintă o prioritate în ceea ce privește atragerea de turiști.</p> <p><u>Obiective:</u> Amenajare clădirilor de interes public cu iluminat arhitectural exterior.</p> <p><u>Activități:</u> Întocmire dosar finanțare Efectuare achiziție publică Amenajare clădirilor de interes public cu iluminat arhitectural exterior</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Amenajare clădirilor de interes public cu iluminat arhitectural exterior</p> <p><u>Indicatori de rezultat:</u> Clădiri de interes local iluminate arhitectural.</p> <p><u>Beneficiari:</u> Biserici, comunitatea locală.</p>
<i>Actori implicați</i>	Consiliu local Primar Parohia
<i>Posibile surse de finanțare</i>	Buget local

CAPITOLUL V

IMPLEMENTAREA, MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA STRATEGIEI DE DEZVOLTARE LOCALĂ

Implementarea strategiei de dezvoltare locală și implicit a planului de acțiune se face cu participarea tuturor actorilor de pe plan local: administrația publică locală, comunitatea locală, firme private, reprezentanții societății civile.

O bună implementare a strategiei de dezvoltare asigură în primul rând o creștere autentică a comunității la nivelul tuturor domeniilor de intervenție și priorităților strategice. Din acest punct de vedere implementarea unui sistem potrivit de indicatori de monitorizare și elaborarea periodică și cu pragmatism a rapoartelor strategice de monitorizare joacă un rol esențial în procesul de management.

Monitorizarea, evaluarea și pilotarea sunt procese corelate și interdependente. În contextul ciclului politicilor publice, monitorizarea și evaluarea depind de etapele de identificare, formulare a problemei și de cea a alegerii celei mai bune alternative. Pilotarea are rolul aplicării celei mai bune tractici de implementare a proiectelor din cadrul strategiei.

Monitorizarea este procesul de colectare periodică și analiză a informației cu scopul de a fundamenta procesul de luare a deciziei de către cei abilitați, asigurând transparența în luarea deciziei și furnizând o bază pentru viitoarele acțiuni de evaluare.

Monitorizarea evoluției implementării strategiei și a planurilor de acțiuni este în principiu o practică formală puțin cunoscută și asumată în mediul instituțional public. Pe de altă parte această sarcină presupune resurse considerabile alocate (sisteme de colectare, prelucrare și raportare) și o pregătire specifică (definirea indicatorilor cantitativi și calitativi, corelat cu potențialele surse de colectare/ producere a acestora).

Monitorizarea furnizează informația necesară evaluării. Pentru a putea monitoriza implementarea strategiei și pentru a aprecia performanțele ei în raport cu obiectivele stabilite, este necesară stabilirea unui set de indicatori. Pentru acuratețe este necesară o colectare periodică, sistematică și atentă a datelor din teren. Modalitatea de colectare și corectitudinea datelor sunt importante în condițiile în care monitorizarea activează ca un sistem de avertizare timpurie și adesea punctează probleme sau arii care au nevoie de evaluare.

Construirea unui sistem de monitorizare al strategiei de dezvoltare este necesară, pentru a urmări în mod continuu implementarea și pentru a putea acționa rapid și eficient în cazul apariției unor eventuale probleme.

Monitorizarea și evaluarea implementării strategiei se va efectua folosind un sistem unic, bazat pe indicatori calitativi și cantitativi.

Mecanismul de monitorizare include monitorizarea de birou, monitorizarea pe teren, precum și întocmirea rapoartelor de monitorizare:

- **Monitorizarea de birou** – constă în acumularea și examinarea diferitelor informații în cadrul ședințelor grupului de monitorizare, audieri ale celor implicați în implementarea strategiei, a diferitor experți în domeniu;
- **Monitorizarea pe teren** – constă în acumularea și verificarea informațiilor prin deplasarea la instituțiile responsabile de implementarea strategiei;
- **Rapoartele de monitorizare** – prezintă produsul activității grupului de monitorizare și va fi de două tipuri: raportul de monitorizare trimestrial și anual, întocmite în baza informațiilor acumulate din diferite surse, sondaje, cercetări și rapoarte de progres, elaborate de experți.

În procesul de monitorizare vor fi implicați partenerii reprezentați în cadrul Grupului de lucru prin serviciile și birourile de specialitate relevante furnizoare de date.

Sursele de colectare a informațiilor se găsesc la nivelul următoarelor categorii de documente:

- Rapoarte trimestriale, prezentate de către instituțiile responsabile;
- Rapoarte trimestriale/anuale ale serviciilor implicate în implementarea strategiei;
- Discuții în cadrul ședințelor grupului de monitorizare;
- Rapoarte de monitorizare elaborate de reprezentanți ai societății civile;
- Surse mass-media;
- Sondaje, cercetări și rapoarte de progres, elaborate de către experți.

Evaluarea Strategiei de dezvoltare locală răspunde la întrebările: care este efectul, impactul activităților realizate și în ce măsură rezultatul răspunde așteptărilor.

Evaluarea intermediară este activitatea de cuantificare a impactului pe care proiectele aflate în implementare îl generează pe parcurs, măsura în care planul evoluează conform planificărilor etc.

Obiectivele evaluării intermediare sunt:

- Oferirea suportului în luarea deciziilor cu privire la activitățile realizate de implementare
- Obținerea informațiilor din toate sursele existente despre ce merge bine, ce nu merge și de ce;
- Îmbunătățirea calității activităților realizate;
- Identificarea practicilor de succes, care ar putea fi extinse;
- Elaborarea recomandărilor pentru îmbunătățirea strategiei.

Evaluarea finală este activitatea de estimare a impactului generat de implementarea strategiei, prin măsuri și proiecte specifice (potrivit planurilor de acțiune), la finalul perioadei pentru care a fost elaborată strategia.

Obiectivele evaluării finale sunt:

- Concluziile privind rezultatele și impactul implementării strategiei;
- Concluziile privind raportul dintre resursele investite și rezultatele și impactul obținute;
- Asigurarea bazei pentru adaptarea/ corectarea/ schimbarea unor aspecte ale strategiei viitoare dacă este cazul, reactualizarea acesteia potrivit noilor perspective;
- Asumarea și integrarea succeselor și a lecțiilor în strategia reactualizată;
- Identificarea practicilor de succes, care ar putea fi extinse;
- Elaborarea recomandărilor pentru îmbunătățirea strategiei viitoare.

Managementul operativ al comunei va prezenta la solicitarea Consiliului local:

1. **rapoarte anuale de progres**, care se vor elabora începând cu al doilea an de implementare și vor avea ca scop monitorizarea eficientă a aplicării strategiei de dezvoltare. Rapoartele vor reflecta stadiul implementării strategiei, pe fiecare domeniu strategic și vor evidenția evoluția principalilor indicatori de output și de rezultat;

2. **rapoarte strategice**. Având în vedere faptul că implementarea strategiei de dezvoltare locală se va întinde pe o perioadă de 7 ani, este necesară o evaluare intermediară a strategiei, pe baza unor rapoarte strategice. Pentru evaluarea impactului aplicării strategiei de dezvoltare se va urmări evoluția principalilor indicatori socioeconomici la nivel local.

În linii mari, raportul strategic va cuprinde:

- situația și evoluția socioeconomică a comunei Hălmagiu;
- realizările obținute, cuantificate pe baza indicatorilor și gradul de atingere a obiectivelor stabilite;
- problemele întâmpinate în procesul de implementare a strategiei de dezvoltare;
- exemplele de bună practică identificate;
- propuneri privind revizuirea și ajustarea periodică a strategiei de dezvoltare în raport cu evoluțiile economico-sociale semnificative înregistrate la nivel local în perioada 2021-2027.

Rapoartele strategice vor fi realizate din 3 în 3 ani, în anii 2024 și 2027, fiind prezentate în cadrul ședințelor Consiliului local al comunei Hălmagiu.

În funcție de rezultatele evaluării și monitorizării și în acord cu modificările legislative, strategia de dezvoltare a comunei Hălmagiu va putea fi revizuită ori de câte ori va deveni necesar.